

Bundel van de Besluitenlijst College B&W van 18 december 2018

0.0.1

De besluitenlijst van B&W d.d. 18 december 2018

00 Besluitenlijst_College_van_B&W_openbaar_18_december_2018.pdf

B1.1 BW (6751) Wijzigingsverordening APV 2019.pdf

B1.1 RV (5234) Wijzigingsverordening APV 2019.pdf

B1.2 BW (6741) Schriftelijke vragen schulden Leefbaar Almelo.pdf

B1.2 UIT (85050) Schriftelijke vragen schulden Leefbaar Almelo.pdf

B1.3 BW (6748) Bekrachtiging aandelenuitgifte en hernummering aandelen Cogas nv..pdf

B1.4 BW (6628) Bevoegd BC OZJT voor begroting Duurzame gezinsvormen.pdf

C0.3 BW (6669) Uitvoering verduurzaming maatschappelijk vastgoed 2019.pdf

C0.3 RV (5233) Uitvoering verduurzaming maatschappelijk vastgoed 2019.pdf

C2.1 BW (6766) Algemene voorzieningen dagstructurering.pdf

C2.2 BW (6536) Cliëntervaringsonderzoek Jeugdwet en Wmo.pdf

C2.2 INT (64569) WCEOALM_factsheet_Jeugd_concept.pdf

C2.2 INT (64571) WCEOALM_factsheet_Wmo_concept_1.pdf

C4.6.2 BW (6749+) Tarieven sportaccommodaties 2019.pdf

C4.7.1 BW (6767) Beantwoording schriftelijke vragen CDA en D66 Financiële Prognose WMO Jeugd.pdf

C4.7.1 UIT (85237) beantwoording CDA.pdf

C4.7.1 UIT (85240) beantwoording D66.pdf

C4.8.1 BW (6760) Mandaatbesluit Omgevingsdienst Twente.pdf

C4.8.2 BW (6746) VTH-uitvoeringsprogramma's 2019.pdf

C4.8.2 RB (5230) VTH-uitvoeringsprogramma's 2019.pdf

C4.8.3 BW (6759) Dienstverleningsovereenkomst met Omgevingsdienst Twente.pdf

C4.8.4 BW (6744) beleidskader Stimulering realisatie en allocatie opwek zonne-energie Almelo (Zonneladder Almelo).pdf

C4.8.4 RB (5223) beleidskader Stimulering realisatie en allocatie opwek zonne-energie Almelo (Zonneladder Almelo).pdf

C4.8.4 INT (65746) beleidskader Stimulering realisatie en allocatie opwek zonne-energie Almelo (Zonneladder Almelo).pdf

C4.9.3-1 BW (6658) Prestatieovereenkomst 2019 tm 2023.pdf

C4.9.3-1 RB (5123) Prestatieovereenkomst 2019 tm 2023.pdf

C4.9.3-2 BW (6698) Principebesluit brandstofverkooppunt met horeca.pdf

C4.9.3 RB (5195) Principebesluit brandstofverkooppunt met horeca.pdf

C4.9.3-3 BW (6685) Impactanalyse Omgevingswet.pdf

C4.9.3 INT (63903) 2018 Eindrapport Impactanalyse Omgevingswet - Almelo.pdf

Besluitenlijst College van B&W openbaar

Datum	18-12-2018
Tijd	9:15 – 13:00
Locatie	B&W kamer
Voorzitter	A.J. Gerritsen
Aanwezig	A.J. Gerritsen, burgemeester, F.W. Van Ardenne, secretaris, A. Maathuis, E.J.F.M. Van Mierlo, J.M. Van Rees, wethouders, B. Van Heerde, communicatie en G.J. Vleerbos, beleidscoördinatie
Afwezig	A.L. Langius, wethouder

A ALGEMEEN

A.1 Vaststelling besluitenlijst d.d. 11 december 2018

De besluitenlijst van B&W d.d. 11 december 2018, vast te stellen.

A.2 Raadsvergaderingen en politiek beraad

B HAMERSTUKKEN

B.1.1 Wijzigingsverordening APV 2019 (1806751)

Toelichting voor de openbare besluitenlijst:

Het college van burgemeester en wethouders heeft na de zienswijzeperiode en het politiek beraad, de wijzigingsverordening APV vastgesteld. De raad wordt voorgesteld om de wijzigingsverordening APV vast te stellen. De burgemeester heeft na de zienswijzeperiode de beleidsregel 'Wet aanpak Woonoverlast gemeente Almelo' vastgesteld. De beleidsregel treedt in werking nadat de wijzigingsverordening APV door de raad is vastgesteld en gepubliceerd.

Besluit

1. De raad voor te stellen om de wijzigingsverordening APV vast te stellen;

Burgemeestersbesluit

2. De beleidsregel 'Wet aanpak Woonoverlast gemeente Almelo' vast te stellen.

B.1.2 Schriftelijke vragen schulden Leefbaar Almelo (1806741)

Toelichting voor de openbare besluitenlijst:

Op 22 november heeft Leefbaar Almelo vragen gesteld over schulden. Deze vragen worden in de bijgaande brief beantwoord.

Besluit

1. De vragen van Leefbaar Almelo via bijgaande brief te beantwoorden.
2. De andere raadsfracties te informeren door deze brief op I-babs te plaatsen.

B.1.3 Bekrachtiging aandelenuitgifte en hernummering aandelen Cogas Holding N.V.(1806748)

Toelichting voor de openbare besluitenlijst:

De directie van Cogas heeft aangegeven te willen komen tot een actueel en meer overzichtelijk aandeelhoudersregister. Het college gaat akkoord met de bekrachtiging van de historische aandelenuitgiftes door Cogas en met de hernummering van aandelen. Dit betreft een administratieve handeling.

Besluit

1. Akkoord te gaan met het passeren van de akte van bekrachtiging en uitgifte van de aandelen in Cogas Holding N.V. met de nummers 4.306 tot en met 4.357, 4.558 tot en met 4.621 en 4.862 tot en met 4.893, een en ander grotendeels overeenkomstig het bijgevoegde concept opgesteld door AKD N.V. (INT-65817).
2. Akkoord te gaan met de hernummering van de aandelen in Cogas Holding N.V., hetgeen inhoudt dat de aandelen met de nummers 1.382 tot en met 2.258, 2.449 tot en met 2.476, 2.566 tot en met 2.625, 3.885 tot en met 3.932, 4.306 tot en met 4.357, 4.558 tot en met 4.621 en 4.862 tot en met 4.893, gehouden door onze gemeente, zullen worden hernoemd naar de aandelen met de nummers 1 tot en met 1.161.
3. De burgemeester besluit: Een volmacht te verlenen aan de notaris ter ondertekening van de notariële akte van bekrachtiging en uitgifte.

B.1.4 Bevoegd BC OZJT voor begroting Duurzame gezinsvormen (1806628)

Toelichting voor de openbare besluitenlijst:

Almelo ontving op 21 september 2018 het verzoek van Regio Twente om over te gaan tot betaling van €24.252,- ten behoeve van Duurzame gezinsvormen. De bestuurscommissie OZJT heeft 5 april 2017 weliswaar ingestemd met het voorstel Plan van aanpak Doorontwikkeling duurzame gezinsvormen Twente. Er is echter geen besluit genomen over het wijzigen van de begroting 2018.

Daarbij is het BC OZJT niet bevoegd tot het nemen van deze beslissing, omdat duurzame gezinsvormen onder de vrijwillige samenwerking valt.

Met deze wetenschap en met het belang van duurzame gezinsvormen, is er nu alsnog een lokaal besluit genomen om zo over te kunnen gaan tot betaling. Hierdoor is verdere innovatie mogelijk en kunnen uithuisgeplaatste kinderen gebruik blijven maken van deze voorziening.

Besluit

1. In te stemmen met de bijdrage 2018 voor het Plan van aanpak doorontwikkeling duurzame gezinsvormen ad. € 24.252
2. Deze bijdrage te dekken uit de reeds beschikbare middelen voor jeugd ondersteuning sociale problematie.

C BESPREEKPUNTEN

C.0.3 Uitvoering verduurzaming maatschappelijk vastgoed 2019 (1806669)

Toelichting voor de openbare besluitenlijst:

Gemeente Almelo wil vaart maken met de verduurzaming van gemeentelijk vastgoed. Met de voorgenomen verduurzaming van 13 panden leveren wij een forse bijdrage aan lokale opwek via zonnepanelen, reductie van energiekosten en de CO₂-uitstoot. De investering in 2019 bedraagt € 1.035.827 en wordt gedekt uit de energiebesparing en reeds beschikte SDE-subsidie.

Besluit

1. Over te gaan tot verduurzaming van de in de bijlage genoemde 13 gemeentelijke vastgoedobjecten als eerste fase in de totale verduurzamingsoperatie.
2. De verduurzaming van SBO De Welle en de Hagendoornschool te faciliteren door middel van het ondersteunen van verkrijging van een lening bij het Energiefonds Overijssel.
3. Aan de gemeenteraad voor te stellen
 - a. een krediet ad € 1.035.827 beschikbaar te stellen;
 - b. de jaarlijkse lasten te bepalen op € 128.262, te specificeren als volgt:
Kapitaallasten:
 - rente (3%) € 31.075
 - afschrijving (15 jaar) € 69.055Exploitatiekosten

- additionele netbeheerkosten € 4.716
- reservering dakonderhoud € 7.533
- reservering vervanging omvormers € 13.811
- periodiek onderhoud € 2.072

Totaal exploitatiekosten € 128.262

c. de jaarlijkse lasten 128.262 als volgt te dekken:

- gegarandeerde energiebesparing € 61.987 (volgens berekening)
- SDE subsidie (saldo) € 66.275

Totaal € 128.262

d. het voordelig saldo als gevolg van de afnemende rentelast in mindering te brengen op de energie taakstelling ad € 200.000.

e. in verband met het vorenstaande de begroting voor het jaar 2019 te wijzigen.

C.1 SANEREN EN INNOVEREN

C.2 TRANSFORMATIE WERK EN ZORG

C.2.1 Algemene voorzieningen dagstructurering (1 806766)

Toelichting voor de openbare besluitenlijst:

In het kader van de Wmo wordt van inwoners verwacht dat zij zich zoveel mogelijk zelf redden en deelnemen aan de maatschappij. Het is de taak van de overheid om dit te ondersteunen, onder andere door te zorgen voor voldoende algemene voorzieningen die laagdrempelig zijn en toegankelijk voor alle inwoners die daar behoefte aan hebben. De algemene voorzieningen voor welzijnsactiviteiten dragen bij aan de zelfredzaamheid van mensen.

Besluit

1. Een pilot te starten in de periode 2019 tot en met 2021 voor de versterking van welzijnsactiviteiten gericht op dagstructurering.
2. Hiervoor een budget beschikbaar te stellen van 500.000 euro in 2019, 600.000 euro in 2020 en 630.000 euro in 2021.
3. Deze kosten als volgt te dekken:
 - a. Uit de bij de begroting 2019 beschikbaar gestelde innovatiemiddelen voor 200.000 euro in 2019 en 150.000 euro in 2020
 - b. Uit de beschikbare middelen voor maatwerk ondersteuning maatschappelijke deelname in 2019 voor 300.000 euro, in 2020 voor 450.000, en in 2021 voor 630.000 euro.

C.2.2 Cliëntervaringsonderzoek Jeugdwet en Wmo (1806536)

Toelichting voor de openbare besluitenlijst:

Sinds 2015 is het verplicht om jaarlijks een cliëntervaringsonderzoek uit te voeren voor Wmo en Jeugdwet. Dit is bepaald in artikel 2.5.1 Wmo en artikel 2.10 Jeugdwet. Het college heeft kennis genomen van de uitkomsten van deze onderzoeken en stemt in met de publicatie van deze uitkomsten.

Besluit

1. Kennis te nemen van de rapportages met de uitkomsten van het cliëntervaringsonderzoek Wmo 2017 en het cliëntervaringsonderzoek Jeugdwet 2017;
2. In te stemmen met de publicatie van het cliëntervaringsonderzoek Wmo 2017 en het cliëntervaringsonderzoek Jeugdwet 2017 voor 31 december 2018.

C.3 BINNENSTAD MET HERWONNEN IDENTITEIT

C.4 HOOFDTAAKVELD

C4.1 Bestuur en ondersteuning

C4.2 Veiligheid

C4.3 Verkeer en vervoer

C4.4 Economie

C4.5 Onderwijs

C4.6 Sport, cultuur en recreatie

C4.6.2 Tarieven sportaccommodaties 2019 (1806749)

Toelichting voor de openbare besluitenlijst:

De tarieven, inclusief btw, voor de sportaccommodaties voor het seizoen 2018–2019 zijn door het college op 1 mei 2018 vastgesteld. Het Sportbedrijf Almelo verhuurt de binnensportaccommodaties aan de sportverenigingen en exploiteert het zwembad. De gemeente verhuurt de buitensportaccommodaties. Per 1 januari 2019 wordt de btw-sportvrijstelling verruimd waardoor er geen btw meer in rekening gebracht wordt over de verhuur.

Besloten is om voor de periode januari tot 1 juli 2019 nieuwe tarieven vast te stellen waarbij de hoogte van deze tarieven gelijk is aan de hoogte inclusief btw zoals eerder vastgesteld door het college. De gemeente reserveert vooralsnog een deel van de opbrengst van de tarieven voor eventuele dekking

van niet toegekende compensatie vanuit het rijk. Het eerste halfjaar van 2019 wordt gezien als een overgangperiode. Daarna wordt bezien of verlaging mogelijk is.

Voorgesteld besluit

1. De tarieven voor het gebruik van de gemeentelijke binnen- en buitensportaccommodaties en het zwembad voor de periode 1 januari 2019 tot 1 juli 2019 opnieuw vast te stellen conform het bijgevoegde tarievenvoorstel (INT 65914);
2. Vanwege mogelijk ontwikkelingen in het kader van de compensatie door de btw-sportvrijstelling, het eerste halfjaar van 2019 te zien als overgangperiode.
3. Afhankelijk van de compensatieregeling van het rijk en het door het rijk ingestelde subsidieplafond, de tarieven voor de zomer van 2019 te heroverwegen.
4. Het Sportbedrijf Almelo te informeren conform bijgevoegde brief (UIT – 1885263)

C4.7 Sociaal domein

C4.7.1 Beantwoording schriftelijke vragen CDA en D66 Financiële Prognose WMO/Jeugd (1806767)

Toelichting voor de openbare besluitenlijst:

De raadsfracties CDA en D66 hebben vragen gesteld over de financiële prognose WMO en Jeugd. De vragen worden met de bijgaande brief beantwoord.

Besluit

1. De vragen van de raadsfractie CDA conform bijgaande conceptbrief te beantwoorden.
2. De vragen van de raadsfractie D66 conform bijgaande conceptbrief te beantwoorden.
3. De brieven ter kennisneming aan de overige fracties op het iBabs te plaatsen.

C4.8 Volksgezondheid en milieu

C4.8.1 Mandaatbesluit Omgevingsdienst Twente (1806760)

Toelichting voor de openbare besluitenlijst:

Uiterlijk 1 januari 2019 is de Omgevingsdienst Twente (OD Twente) operationeel. De OD Twente voert milieutaken uit in opdracht van alle Twentse gemeenten en de provincie. Het college stelt het mandaatbesluit OD Twente vast en verleent de directie daarmee mandaat voor bevoegdheden die betrekking hebben op de overgedragen taken.

Voorgesteld besluit

1. Bijgevoegd mandaatbesluit Omgevingsdienst Twente vast te stellen en daarmee de directie van de Omgevingsdienst Twente conform het mandaat te verlenen;
2. De OD Twente met bijgevoegde brief te informeren over uw mandaatbesluit, inclusief de afwijkingen ten opzichte van het door de OD Twente aangeleverde format;
3. Bij de eerstvolgende actualisatie van het gemeentelijk mandaatregister de wijzigingen in het mandaat mee te nemen.

C4.8.2 VTH-uitvoeringsprogramma's 2019 (1806746)

Toelichting voor de openbare besluitenlijst:

Het college besluit tot vaststelling van de programma's vergunningverlening, toezicht en handhaving van de fysieke leefomgeving 2019. Het VTH-uitvoeringsprogramma Twente heeft betrekking op de milieutaken die de Omgevingsdienst Twente in 2019 voor onze gemeente uitvoert. Het lokale VTH-programma 2019 heeft betrekking op de taakvelden bouwen, ruimtelijke ordening, brandveiligheid en APV/bijzondere wetten. Beide programma's worden ter kennisname naar de raad en het college van Gedeputeerde Staten van Overijssel gestuurd. Het college van Gedeputeerde Staten van Overijssel ontvangt deze in het kader van het interbestuurlijk toezicht voor het domein Wabo.

Besluit

1. In te stemmen met het VTH-uitvoeringsprogramma Twente 2019; op basis waarvan de Omgevingsdienst Twente de haar opgedragen taken uitvoert;
2. In te stemmen met het lokale VTH-uitvoeringsprogramma 2019; waarbij vanwege uitvoeringstekorten bij het toezicht op bouwen en ruimtelijke ordening op basis van de beschikbare capaciteit alleen de geprioriteerde taken worden uitgevoerd;
3. De raad hierover per raadsbrief te informeren.

C4.8.3 Dienstverleningsovereenkomst met Omgevingsdienst Twente (1806759)

Toelichting voor de openbare besluitenlijst:

De gemeente Almelo participeert in de GR Omgevingsdienst Twente (OD Twente). Per 1 januari 2019 draagt Almelo taken over aan de OD Twente op het gebied van het omgevingsrecht. Het college besluit de afspraken over de uitvoering van deze taken voor de periode 2019 – 2022 vast te leggen in een dienstverleningsovereenkomst. De uit te voeren taken in het jaar 2019 staan beschreven in de vastgestelde jaaropdracht 2019.

Besluit

1. De bijgevoegde dienstverleningsovereenkomst met de Omgevingsdienst Twente aan te gaan voor de periode 1-1-2019 tot en met 31-12-2022;
2. In te stemmen met de bijgevoegde jaaropdracht 2019 voor de uitvoering van de zogenaamde `Variant 4 taken` door de Omgevingsdienst Twente voor Almelo in het jaar 2019.

C4.8.4 Beleidskader Stimulering realisatie en allocatie opwek zonne-energie Almelo (Zonneladder Almelo) (1806744)

Toelichting voor de openbare besluitenlijst:

Door de klimaatverandering moet ook Almelo een bijdrage leveren aan de Energietransitie, de omschakeling van het gebruik van fossiele brandstoffen naar het gebruik van (schone) energie uit hernieuwbare bronnen, om de opwarming van de aarde te beperken.

In 2023 willen we ten minste 20% van ons energieverbruik hernieuwbaar opwekken en daarmee de CO₂-uitstoot verminderen.

De Zonneladder Almelo is een beleidskader dat ingezet wordt voor de stimulering en facilitering van de opwek van hernieuwbare energie met zonnepanelen op daken van woningen en bedrijven en op grote zonnepanelenvelden op locaties die daarvoor geschikt zijn en waarvoor binnen de Almelse samenleving draagvlak is.

Besluit

1. het beleidskader Stimulering realisatie en allocatie opwek zonne-energie Almelo, in het kort “de Zonneladder Almelo”, als toetsings- en sturingsinstrument voor de stimulering en realisatie van de opwek van schone elektriciteit met zonnepanelen, vast te stellen;

2. de raad door middel van bijgaande raadsbrief over het beleidskader Stimulering realisatie en allocatie opwek zonne-energie Almelo c.q. de Zonneladder Almelo te informeren.

C4.9 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

C4.9.3 Prestatieovereenkomst 2019 t/m 2023 (1806658)

Toelichting voor de openbare besluitenlijst:

De gemeente Almelo, Almelose Woningstichting Beter Wonen, Woningstichting Sint Joseph Almelo en hun huurdersbelangenorganisaties hebben samen, conform de Woningwet 2015 en Woonvisie Almelo 2020, de nu voorliggende "Prestatieovereenkomst 2019 t/m 2023" opgesteld. Er zijn onder andere afspraken gemaakt over: huisvesting van de doelgroep, participatie, betaalbaarheid en beschikbaarheid, liberalisatie en verkoop, duurzaamheid en kwaliteit, wonen en zorg en leefbaarheid. Wij stellen voor om tot ondertekening van deze overeenkomst over te gaan.

2018-
11-27

Besluit

1. Een prestatieovereenkomst te sluiten, over woonafspraken, met de Almelose Woningstichting Beter Wonen, Woningstichting Sint Joseph Almelo en hun huurdersbelangen-organisaties overeenkomstig bijgevoegde "Prestatieovereenkomst 2019 t/m 2023".
2. De burgemeester besluit: de portefeuillehouder Wonen te machtigen tot het ondertekenen van de "Prestatieovereenkomst 2019 t/m 2023".
3. De gemeenteraad te informeren over dit besluit via een raadsbrief.

C4.9.3 Principebesluit brandstofverkooppunt met horeca (1806698)

Toelichting voor de openbare besluitenlijst:

Naar aanleiding van een aanbestedingstraject door het XL Businesspark Twente zijn drie afzonderlijke principeverzoeken ingediend voor de realisatie van een brandstofverkooppunt met horeca bij de entree van het bedrijventerrein XL Businesspark Twente. Het betreft onder meer de realisatie van een risicovolle inrichting door de levering van de brandstoffen CNG en LNG, alsook het bieden van overnachtingsmogelijkheden voor (internationale) truckers en de vestiging van horeca. De verzoeken zijn in strijd met het bestemmingsplan. Het college is gevraagd om op de afzonderlijke verzoeken een principe uitspraak te doen. In het kader van het aanbestedingstraject zijn de plannen niet openbaar.

2018-
12-04

Besluit

1. In principe in te stemmen met de ruimtelijke ontwikkelingen voor het kavel bij de entree van het XL Businesspark Twente, zoals opgenomen in de voorstellen A en B, inhoudende de ontwikkeling van een brandstofverkooppunt en twee horecavoorzieningen. Voor het realiseren van in totaal twee horecaondernemingen, moet aan de volgende voorwaarden worden voldaan:
 - a. de noodzaak voor een extra horecaonderneming moet nader zijn onderbouwd;
 - b. de horecaondernemingen (formules) moeten binnen horecacategorie 1 passen;
 - c. de formules moeten binnen één bedrijfsgebouw worden geclusterd;
 - d. de horecaondernemingen moeten bereikbaar zijn vanuit één hoofdingang; en
 - e. er moet sprake zijn van een gemeenschappelijk karakter (terras, parkeren e.d.).
2. In principe in te stemmen met de ruimtelijke ontwikkelingen voor het kavel bij de entree van het XL Businesspark Twente, zoals opgenomen in het voorstel C, inhoudende dat een het realiseren van in totaal drie kleine horecaondernemingen aan dezelfde voorwaarden worden voldaan als onder 1.
3. In principe niet in te stemmen met het realiseren van overnachtingsmogelijkheden voor (internationale) vrachtwagenchauffeurs, zoals opgenomen in het voorstel C;
4. De voorstellen A, B en C dienen verder uitgewerkt te worden en voorzien van een ruimtelijke onderbouwing, met inachtneming van het volgende:
 - Voor het realiseren van een risicovolle inrichting moet worden voldaan aan de afwijkingsvoorwaarden, zoals opgenomen in het geldende bestemmingsplan;
5. De raad met een raadsbrief hierover te informeren;

C4.9.3 Impactanalyse Omgevingswet (1806685)

Toelichting voor de openbare besluitenlijst:

Om inzicht te krijgen in de invoeringsopgave van de Omgevingswet voor de gemeente Almelo is een impactanalyse gehouden. Het college heeft kennis genomen van de impactanalyse. De conclusies en aanbevelingen uit de impactanalyse worden als leidraad gebruikt bij de verdere invoering van de Omgevingswet. De drie algemene aanbevelingen worden gebruikt als input voor een nader op te stellen veranderplan. Wij beschouwen de invoering van de Omgevingswet verder als veranderprogramma. In het eerste kwartaal van 2019 wordt aan het college een uitgewerkt veranderplan aangeboden.

Besluit

1. Kennis te nemen van de “Impactanalyse Omgevingswet”;
2. De conclusies en aanbevelingen uit de impactanalyse als leidraad te gebruiken bij de verdere invoering van de Omgevingswet;
3. De drie algemene aanbevelingen uit de impactanalyse:
 - start een programma,
 - kies voor een gefaseerde invoering,
 - experimenteer en leer, als input te gebruiken voor een nader op te stellen veranderplan;
4. De invoering van de Omgevingswet als veranderprogramma te beschouwen;
5. De algemeen directeur opdracht te geven het uitgewerkte veranderplan in het 1e kwartaal van 2019 aan het college ter vaststelling aan te bieden.

Aldus vastgesteld in de vergadering van Burgemeester en Wethouders d.d. 8 januari 2019
de secretaris, de burgemeester,

Naam: B.A. Herink
Datum: 06 december 2018
Team/teamonderdeel: BO Bestuurszaken/Veiligheid
Telefoonnummer: 1636

Collegevoorstel

Onderwerp	Wijzigingsverordening APV 2019
Advies	Hamerstuk
Is er een uiterste behandeldatum?	Ja, 18 december 2018
Portefeuillehouder	A.J. Gerritsen
Openbaar	Openbaar
Raadsvoorstel of raadsbrief	Raadsvoorstel

Toelichting voor de openbare besluitenlijst:

Het college van burgemeester en wethouders heeft na de zienswijzeperiode en het politiek beraad, de wijzigingsverordening APV vastgesteld. De raad wordt voorgesteld om de wijzigingsverordening APV vast te stellen. De burgemeester heeft na de zienswijzeperiode de beleidsregel 'Wet aanpak Woonoverlast gemeente Almelo' vastgesteld. De beleidsregel treedt in werking nadat de wijzigingsverordening APV door de raad is vastgesteld en gepubliceerd.

Voorgesteld collegebesluit

1. De raad voor te stellen om de wijzigingsverordening APV vast te stellen;

Voorgesteld burgemeestersbesluit

2. De beleidsregel 'Wet aanpak Woonoverlast gemeente Almelo' vast te stellen.

Inleiding

Op 11 oktober 2018 zijn de concept wijzigingsverordening APV en de beleidsregel 'Wet aanpak Woonoverlast gemeente Almelo' ter inzage gelegd. Er zijn geen zienswijzen ontvangen en het politiek beraad heeft niet geleid tot aanpassing van de voorgenomen wijzigingen. Wél zijn er – als gevolg van recentelijke ontwikkelingen – twee aanvullende bepalingen opgenomen voor de aanpak van ondermijning.

De belangrijkste wijzigingen/ bepalingen in het voorstel zijn:

- Nieuwe bepaling voor de aanpak van woonoverlast;
- Nieuwe bepaling om voor publiek openstaande gebouwen te kunnen sluiten als er sprake is van ondermijnende/ criminele activiteiten;
- Gewijzigde bepaling om ordeverstoringen bij evenementen tegen te gaan;
- Nieuwe bepaling om zichtbare uitingen van verboden organisaties te verbieden;
- Nieuwe bepaling om hinder door dieren tegen te gaan.

Daarnaast zijn er nog een aantal technische wijzigingen doorgevoerd als gevolg van de model-APV van de VNG.

Beoogd effect

Actualiseren en implementeren van nieuwe bepalingen in de APV

Argumenten voor

1.1 Hiermee kan daadkrachtiger opgetreden worden tegen diverse vormen van overlast

Het bestuurlijk instrumentarium moet aansluiten bij de actualiteiten op het gebied van overlast.

1.2 De concept wijzigingsverordening moet in beperkte mate gewijzigd worden

De concepten hebben 6 weken ter inzage gelegen. Er zijn geen zienswijzen ingediend. Uit het politiek beraad is geen noodzaak ontstaan tot aanpassing van de voorgenomen wijzigingen. Als gevolg van recente jurisprudentie en regionale ontwikkelingen, zijn ten opzichte van het concept twee bepalingen toegevoegd.

1.3 De raad is bevoegd tot het vaststellen van de wijzigingsverordening APV

2.1 Het is belangrijk om bij de aanpak van woonoverlast duidelijke regels te stellen

De beleidsregels voor de aanpak van woonoverlast is bedoeld als onderbouwing van het nieuwe artikel 2:79 van de APV. Hiermee is het voor inwoners van Almelo duidelijk in welke gevallen de burgemeester kan optreden tegen woonoverlast en op welke wijze.

2.2 De concept beleidsregels moeten na de zienswijzetermijn definitief vastgesteld worden.

Nadat het concept ter inzage is gelegd, zijn er geen zienswijzen ontvangen. Het politiek beraad heeft geleid tot enkele kleine tekstuele wijzigingen van de beleidsregel.

Kanttekeningen

1.2 Het was niet mogelijk om de aanvullende bepalingen op te nemen in het concept.

Zeer recentelijk heeft de gemeente Enschede twee aanvullende bepalingen opgenomen in de APV. Regionaal is het belang van deze bepalingen ondersteund. Gelet op de lopende procedure tot vaststelling van de APV voor Almelo, is besloten deze bepalingen alsnog toe te voegen.

Alternatieven

De twee aanvullende bepalingen kunnen ook bij een volgende APV-wijziging worden meegenomen. Het is echter niet noodzakelijk om voor deze bepalingen de inspraakverordening te volgen. Om vertraging te voorkomen en vanuit praktisch oogpunt is het gewenst de bepalingen binnen de lopende procedure mee te nemen.

Kosten, opbrengsten, dekking en preventief toezicht

N.v.t.

Uitvoering

Na vaststelling van de wijzigingsverordening APV door het college, kan de raad in januari 2019 besluiten tot vaststelling van de wijzigingsverordening APV. De wijzigingsverordening APV treedt vervolgens in werking op de dag na publicatie.

De beleidsregels worden gelijktijdig met de wijzigingsverordening APV gepubliceerd en treden een dag hierna in werking.

Bijlagen

1. Raadsvoorstel wijzigingsverordening APV [08 Raad – 5234]
 2. Raadsbesluit wijzigingsverordening APV [02 Intern – 65861]
 3. Beleidsregel 'Wet aanpak Woonoverlast gemeente Almelo' [02 Intern – 65864]
-

Procesinformatie

Intern overleg

Er heeft interne afstemming plaatsgevonden met de collega's die betrokken zijn (of zijn geweest) bij APV-wijzigingen. Daarnaast is er afgestemd met de griffie en bestuurszaken.

Afstemming met portefeuillehouder

Het voorstel is voorbesproken met de burgemeester op 6 december 2018.

Directie-advies

N.v.t.

B&W voorstel standaard

Communicatie over het besluit

Reguliere persconferentie en voorstel aan de raad.

Naam: B.A. Herink
Datum: 15 januari 2019
Team/teamonderdeel: BO Bestuurszaken/team veiligheid
Telefoonnummer: 1636

Voorstel aan de raad

Onderwerp
Hoofdgave
Portefeuillehouder

Wijzigingsverordening APV 2018
Hoofdtakveld **Veiligheid**
A.J. Gerritsen

Samenvatting raadsvoorstel

Op 27 oktober 2018 is tijdens het politiek beraad de concept wijzigingsverordening APV en de concept beleidsregel 'Wet aanpak woonoverlast gemeente Almelo' besproken. Hierna heeft het college de wijzigingsverordening APV met twee bepalingen aangevuld.

De belangrijkste wijzigingen/ bepalingen in het voorstel zijn:

- Nieuwe bepaling voor de aanpak van woonoverlast;
- Nieuwe bepaling om voor publiek openstaande gebouwen te kunnen sluiten als er sprake is van ondermijnende/ criminele activiteiten;
- Gewijzigde bepaling om ordeverstoringen bij evenementen tegen te gaan;
- Nieuwe bepaling om zichtbare uitingen van verboden organisaties te verbieden;
- Nieuwe bepaling om hinder door dieren tegen te gaan.

Daarnaast zijn er nog een aantal technische wijzigingen doorgevoerd als gevolg van de model-APV van de VNG.

De raad wordt voorgesteld om de wijzigingsverordening APV van de gemeente Almelo vast te stellen.

Voorgesteld raadsbesluit

1. De verordening tot wijziging van de Algemeen Plaatselijke Verordening vast te stellen.

Inleiding

Op 11 oktober 2018 zijn de concept wijzigingsverordening APV en de beleidsregel 'Wet aanpak Woonoverlast gemeente Almelo' ter inzage gelegd. Er zijn geen zienswijzen ontvangen. De voorgenomen wijzigingen zijn vervolgens gepresenteerd aan de raad tijdens het politiek beraad van 27 november 2018. Tekstueel is er aan de bestaande bepalingen van de concept wijzigingsverordening APV niets veranderd. Wél zijn er – als gevolg van recentelijke ontwikkelingen – twee aanvullende bepalingen opgenomen voor de aanpak van ondermijning.

De belangrijkste wijzigingen/ bepalingen in het voorstel zijn:

- Nieuwe bepaling voor de aanpak van woonoverlast;
- Nieuwe bepaling om voor publiek openstaande gebouwen te kunnen sluiten als er sprake is van ondermijnende/ criminele activiteiten;
- Gewijzigde bepaling om ordeverstoringen bij evenementen tegen te gaan;
- Nieuwe bepaling om zichtbare uitingen van verboden organisaties te verbieden;
- Nieuwe bepaling om hinder door dieren tegen te gaan.

Daarnaast zijn er nog een aantal technische wijzigingen doorgevoerd als gevolg van de model-APV van de VNG.

Beoogd effect

Actualiseren en implementeren van nieuwe bepalingen in de APV

Argumenten voor

1.1 Hiermee kan daadkrachtiger opgetreden worden tegen diverse vormen van overlast

Het bestuurlijk instrumentarium moet aansluiten bij de actualiteiten op het gebied van overlast.

1.2 De concept wijzigingsverordening moet in beperkte mate gewijzigd worden

De concepten hebben 6 weken ter inzage gelegen. Er zijn geen zienswijzen ingediend. Uit het politiek beraad is geen noodzaak ontstaan tot aanpassing van de voorgenomen wijzigingen. Als gevolg van recente jurisprudentie en regionale ontwikkelingen, zijn ten opzichte van het concept twee bepalingen toegevoegd.

Kanttekeningen

1.2 Het was niet mogelijk om de aanvullende bepalingen op te nemen in het concept.

Zeer recentelijk heeft de gemeente Enschede twee aanvullende bepalingen opgenomen in de APV. Regionaal is het belang van deze bepalingen ondersteund. Gelet op de lopende procedure tot vaststelling van de APV voor Almelo, is besloten deze bepalingen alsnog toe te voegen.

Alternatieven

De twee aanvullende bepalingen kunnen ook bij een volgende APV-wijziging worden meegenomen. Het is echter niet noodzakelijk om voor deze bepalingen de inspraakverordening te volgen. Om vertraging te voorkomen en vanuit praktisch oogpunt is het gewenst de bepalingen binnen de lopende procedure mee te nemen.

Kosten, opbrengsten, dekking en preventief toezicht

N.v.t.

Vervolg

Het raadsbesluit wordt na vaststelling gepubliceerd en treedt een dag daarna in werking.

Bijlagen

1. Collegevoorstel [06 B&W – 6751]
2. Raadsbesluit wijzigingsverordening APV [02 Intern – 65861]
3. Beleidsregel 'Wet aanpak Woonoverlast gemeente Almelo' [02 Intern – 65864]

Burgemeester en Wethouders van Almelo, _____

de secretaris,
F.W. van Ardenne

de burgemeester,
A.J. Gerritsen

De Raad van de Gemeente Almelo:

Gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van;

Besluit:¹

Gedaan in de openbare vergadering van

de griffier,

de burgemeester,

drs. C.M. Steenbergen

A.J. Gerritsen

¹

De griffie plaatst hier de tekst van het raadsbesluit na de raadsbehandeling van het raadsvoorstel

Naam: R. Leverink
Datum: 03 december 2018
Team/teamonderdeel: SL Advies
Telefoonnummer: 541960

Collegevoorstel

Onderwerp	Schriftelijke vragen schulden Leefbaar Almelo
Advies	Hamerstuk
Is er een uiterste behandeldatum?	Ja, 22 december 2018
Portefeuillehouder	A. Maathuis
Openbaar	Openbaar
Raadsvoorstel of raadsbrief	n.v.t.

Toelichting voor de openbare besluitenlijst:

Op 22 november heeft Leefbaar Almelo vragen gesteld over schulden. Deze vragen worden in de bijgaande brief beantwoord.

Voorgesteld besluit

1. De vragen van Leefbaar Almelo via bijgaande brief te beantwoorden.
2. De andere raadsfracties te informeren door deze brief op I-babs te plaatsen.

Inleiding

Op 22 november 2018 heeft Leefbaar Almelo vragen gesteld over schulden. Deze vragen worden in bijgaande brief beantwoord.

Beoogd effect

N.v.t.

Argumenten voor

N.v.t.

Kanttelingen

N.v.t.

Alternatieven

N.v.t.

Kosten, opbrengsten, dekking en preventief toezicht

N.v.t.

Uitvoering

N.v.t.

Bijlagen

1. Inkomende mail met schriftelijke vragen (INK 88818).
 2. Brief beantwoording raadsvragen (UIT 1885050) op te nemen in I-babs.
-

Procesinformatie

Intern overleg

De vragen en het voorstel zijn intern besproken en op 6-12-2018 goedgekeurd door het MT.

Afstemming met portefeuillehouder

Het voorstel is voorgelegd aan de portefeuillehouder die ermee instemt.

Directie-advies

B&W voorstel standaard

Communicatie over het besluit

Postadres:
Gemeente Almelo
Postbus 5100
7600 GC Almelo

Aan de raadsfractie Leefbaar Almelo
t.a.v. de heer B. Hummels
Postbus 5100
7600 GC ALMELO

Bezoekadres:
Haven Zuidzijde 30
7607 EW Almelo

telefoon: (0546) 54 11 11
e-mail: gemeente@almelo.nl
internet: www.almelo.nl

Uw brief Mail van 22 november 2018	Uw kenmerk	Ons kenmerk UIT - 1885050	Datum 18 december 2018
Bijlage(n)	Doorkiesnummer 0546-54 11 11	Behandeld door R. Leverink	Zaaknummer DCS - 1862585

Onderwerp
Antwoorden vragen schulden Leefbaar Almelo

Geachte heer Hummels,

Op 22 november 2018 stuurde u ons een mail met schriftelijke vragen. Hieronder beantwoorden wij uw vragen.

1. Hoeveel trajecten zijn er ihkv de schuldhulpverlening, bijvoorbeeld bij de Stadsbank, maar ook mogelijke andere trajecten?

De Stadsbank Oost Nederland voert de schulddienstverleningstrajecten voor de gemeente Almelo uit. Zij bieden verschillende dienstverlening aan zoals bijvoorbeeld een BBR (Budget Beheer)traject, schuldbemiddeling en bewindvoeringstrajecten. Hierbij gaat het om ongeveer 1.000 a 1.100 trajecten per jaar. De duur van de trajecten bij de Stadsbank is afhankelijk van de situatie, waarbij maatwerk wordt geleverd. In het algemeen duurt een BBR gemiddeld 3 jaar. Dit geldt ook voor een schuldregeling. Er is ook een combinatie van trajecten mogelijk, waarbij de looptijd kan worden aangepast. Daarnaast biedt de gemeente Almelo ook bijzondere bijstand aan mensen die in een bewindvoeringstraject zitten. Hierbij gaat het om commerciële bewindvoerders en niet de bewindvoeringstrajecten bij de Stadsbank. Jaarlijks zijn dit zo rond de 1.000 dossiers. Er zijn daarnaast andere organisaties die diensten verlenen op het gebied van hulp bij de financiële situatie en schulden. Een paar voorbeelden zijn Almelo Sociaal (KRA), Avedan (Thuisadministratie), en Schuldhulpmaatje. Zij en de Stadsbank werken samen met de beide woningbouwcorporaties om mensen maatwerk te kunnen bieden en te voorkomen dat er zwaardere dienstverlening, zoals bijvoorbeeld bewindvoering, nodig is.

De KRA heeft haar werkterrein vooral bij inwoners met een uitkering en/of een laag inkomen. Zij houdt zich bezig met zowel de individuele als met de collectieve belangenbehartiging op dit terrein. Naast advisering in Almelo gebeurt dit ook in de gemeenten Tubbergen en Dinkelland. Hun diensten worden vooral uitgedrukt in een beschrijving van de inzet en niet in aantallen mensen of trajecten die geholpen worden in een bepaald tijdsbestek.

Via het project De Thuisadministratie worden inwoners ondersteund bij het ordenen en bijhouden van hun persoonlijke financiële administratie, zodanig dat zij weer zelfstandig hun financiële huishouding op orde kunnen houden. Zij bieden gemiddeld 35 trajecten per jaar en werken met ongeveer 20 vrijwilligers. De ondersteuning bij thuisadministratie wordt kortdurend verleend. Het uitgangspunt is daarbij dat cliënten leerbaar zijn, dus na een ondersteuningstraject weer financieel zelfstandig in staat zijn te functioneren. Een volledig traject duurt officieel 1 jaar, maar gemiddeld zien we langere doorlooptijden (1,5 jaar).

De doelstelling van Schuldhulpmaatje is: door vroegsignalering en preventieve koppeling van maatjes aan hulpvragers willen we voorkomen dat hulpvragers verder afglijden. Het vergroten van de zelfredzaamheid van hulpvragers door middel van het bieden van sociale en praktische ondersteuning op het gebied van de administratie thuis, geldbesteding en het opstellen van een huishoudelijke begroting. Jaarlijks helpen zo'n 35 maatjes ongeveer 75 tot 100 hulpvragers. De duur van trajecten is afhankelijk van de situatie, waarbij maatwerk wordt geleverd.

2. Hoelang duren deze verschillende trajecten?

Zie vraag 1.

3. Onder welke voorwaarden nemen mensen deel aan deze trajecten?

Elke organisatie heeft eigen voorwaarden. Via het nieuwe samenwerkingsverband (Beter Wonen, St. Joseph, KRA, Thuisadministratie, Schuldhulpmaatje en de Stadsbank) wordt beoogd om mensen bij de juiste organisatie te helpen en wanneer nodig een warme overdracht te faciliteren. Hierbij zijn de uitgangspunten: laagdrempelige dienstverlening en maatwerk.

4. Wat zijn de kosten van deze trajecten?

Jaarlijks subsidieert de gemeente Almelo de volgende bedragen aan de organisaties:

Stadsbank: de Stadsbank ontving een bijdrage van de gemeente Almelo in de GR (Gemeenschappelijke Regeling) van € 940.000,- in 2018.

KRA: dit is een onderdeel van de gehele subsidie aan Almelo Sociaal (BGA, COSBO, KRA, WMO adviesraad) van € 193.750,- per jaar.

Thuisadministratie: zij ontvangen € 19.000,- per jaar van de gemeente Almelo. Het totale projectbudget is hoger.

Schuldhulpmaatje: conform afspraken in het Coalitie akkoord en de programmabegroting 2019 zal Schuldhulpmaatje gesubsidieerd worden, hierover neemt het college nog een besluit.

5. Wat zijn de opbrengsten van deze trajecten?

Er zitten accentverschillen tussen de maatschappelijke opbrengsten per organisatie. Maar in het algemeen wordt de eigen kracht van mensen versterkt en financiële stabiliteit geboden voor inwoners met problemen. Samen met de klant wordt altijd op zoek gegaan naar de beste oplossing voor het financiële probleem en een nieuw en reëel toekomstperspectief gegeven. Daarbij wordt ingezet op versterking van verbinding en samenwerking met ketenpartners en vrijwilligers, het aangaan van nieuwe combinaties en het meewerken aan/bedenken van nieuwe en innovatieve oplossingen.

6. Hoeveel mensen nemen deel aan deze trajecten en hoeveel zijn er daadwerkelijk geholpen met deze trajecten? Dus wie zijn er aan het eind van een traject daadwerkelijk uit de schulden en kunnen de draad weer oppakken in gezondere omstandigheden?

Het aantal mensen dat deelneemt aan deze trajecten is bij de antwoorden op vraag 1 genoemd. Het aantal mensen dat daadwerkelijk uit de schulden is en de draad weer kan oppakken in gezondere omstandigheden wordt niet gemeten. De inzet van alle trajecten is wel een gezond financieel perspectief.

Om een voorbeeld te noemen van wat we zien bij de Stadsbank is dat er in 2017 145 schulden zijn opgelost en 190 Budget Beheer Rekeningen zijn beëindigd (jaarrekening 2017).

7. Zijn (nieuwe) aanbieders van alternatieve trajecten bij u bekend en komen zij in aanmerking voor opdrachten van de gemeente, of is dat alleen voor De Stadsbank weggelegd?

De gemeente Almelo is mede eigenaar van de Stadsbank samen met 21 andere gemeenten in de GR Son (Gemeenschappelijke Regeling Stadsbank Oost Nederland). Daarnaast staat de gemeente Almelo vanzelfsprekend open voor nieuwe initiatieven die bijdragen aan de doelstellingen en passen binnen het financiële kader.

8. Wat doet de gemeente zelf om mensen uit hun schuldenproblematiek te helpen?

Naast de financiële bijdragen aan de genoemde organisaties is de gemeente Almelo gestart met De Toegang. Hierin werken 2 schuldenexperts die ingezet worden om het eerste contact over de financiële situatie met de klant te hebben. Zij nemen deel in het actiesprek met de hulpvrager en de andere professionals, en bieden de financiële dienstverlening die nodig is. Daarnaast sluiten zij aan bij het genoemde samenwerkingsverband zodat mensen met de juiste dienstverlening geholpen kunnen worden en maatwerk geboden kan worden. We starten ook met het Schuldenlab in Almelo. Hiermee benutten we kennis en kunde van bewezen succesvolle projecten op het gebied van schulden. Daarnaast willen we in het Schuldenlab zelf ook experimenteren met projecten, bijvoorbeeld op het gebied van overerving van armoede en bewindvoering.

9. Wat doet de gemeente om een soort van benchmark te ontwikkelen op dit terrein, zowel in Almelo zelf mbt de verschillende aanbieders als Almelo in vergelijking tot andere gemeentes?

Er zijn op dit moment geen ontwikkelingen als het gaat om het opzetten van een benchmark.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Almelo,
de secretaris, de burgemeester,

Naam: E. Leppink
Datum: 05 december 2018
Team/teamonderdeel: CCA Concerncontrol en Advies
Telefoonnummer: 06 – 5000 8119

Collegevoorstel

Onderwerp	Bekrachtiging aandelenuitgifte en hernummering aandelen Cogas Holding N.V.
Advies	Hamerstuk
Is er een uiterste behandeldatum?	Ja, 18 december 2018
Portefeuillehouder	A.L. Langius
Openbaar	Openbaar
Raadsvoorstel of raadsbrief	N.v.t.

Toelichting voor de openbare besluitenlijst:

De directie van Cogas heeft aangegeven te willen komen tot een actueel en meer overzichtelijk aandeelhoudersregister. Het college gaat akkoord met de bekrachtiging van de historische aandelenuitgiftes door Cogas en met de hernummering van aandelen. Dit betreft een administratieve handeling.

Voorgesteld besluit

1. Akkoord te gaan met het passeren van de akte van bekrachtiging en uitgifte van de aandelen in Cogas Holding N.V. met de nummers 4.306 tot en met 4.357, 4.558 tot en met 4.621 en 4.862 tot en met 4.893, een en ander grotendeels overeenkomstig het bijgevoegde concept opgesteld door AKD N.V. (INT-65817).
2. Akkoord te gaan met de hernummering van de aandelen in Cogas Holding N.V., hetgeen inhoudt dat de aandelen met de nummers 1.382 tot en met 2.258, 2.449 tot en met 2.476, 2.566 tot en met 2.625, 3.885 tot en met 3.932, 4.306 tot en met 4.357, 4.558 tot en met 4.621 en 4.862 tot en met 4.893, gehouden door onze gemeente, zullen worden hernummerd naar de aandelen met de nummers 1 tot en met 1.161.
3. De burgemeester besluit: Een volmacht te verlenen aan de notaris ter ondertekening van de notariële akte van bekrachtiging en uitgifte.

Inleiding

De gemeente Almelo is aandeelhouder van Cogas Holding N.V. (hierna: Cogas). In het verleden vond binnen Cogas iedere vier jaar een aandelenuitgifte plaats op basis van de groei van het aantal aansluitingen binnen elke gemeente. In januari van 2000 werd dit voor het laatst toegepast, waarna de aandelenverdeling werd bevroren. In verband met de gemeentelijke herindeling in Overijssel aan het begin van deze eeuw zijn de aandelen van samengevoegde gemeenten in het bezit gekomen van nieuwe gemeenten. Tezamen met de geschetste wijze van uitgifte destijds, heeft dit geleid tot een zeer gefragmenteerd aandelenbezit per gemeente. De aandelen in Cogas zijn namelijk genummerd en op basis van uitgifte chronologisch opgenomen in het aandeelhoudersregister. Deze situatie heeft tot gevolg gehad dat een aandeelhouder in plaats van een opeenvolgende reeks van aandelen, een niet opeenvolgende reeks in bezit heeft.

Dit is op zichzelf niet bezwaarlijk. Echter, het aandeelhoudersregister biedt ook geen ruimte om een omzetting van de aandelen en de storting daarop, in Euro in plaats van in guldens, te vermelden. Deze omzetting heeft evenwel geruime tijd terug plaatsgevonden. Kortom, het aandeelhoudersregister van Cogas is momenteel niet actueel. De directie van Cogas heeft aangegeven te willen komen tot een

actueel en meer overzichtelijk aandelhoudersregister. Daartoe is de medewerking van de aandeelhouders vereist.

Beoogd effect

Een actueel en overzichtelijk aandelhoudersregister van Cogas Holding N.V.

Argumenten voor

- 1.1 *Aandelenuitgifte dient te geschieden bij notariële akte*
De aandelen die Cogas tot en met januari 2000 op regelmatige basis heeft uitgegeven, werden uitgegeven via een onderhandse akte. Per 1 januari 1993 is echter een wijziging van het Burgerlijk Wetboek van kracht geworden. Op grond van deze wijziging dient aandelenuitgifte bij notariële akte te geschieden. Gebleken is dat na 1 januari 1993 nog aandelen in Cogas Holding N.V. zijn uitgegeven zonder dat daar een notariële akte aan ten grondslag lag. Om de aandelen die na 1993 zijn uitgegeven alsnog volledig rechtsgeldig te maken, dienen er notariële aktes van bekrachtiging en uitgiften door de notaris te worden gepasseerd. Voor onze gemeente betreft het de aandelen met de nummers 4.306 tot en met 4.357, 4.558 tot en met 4.621 en 4.862 tot en met 4.893.
- 1.2 *Het betreft een administratieve handeling die geen gevolgen heeft voor het door Cogas geplaatste aandelenkapitaal, de volstorting op de aandelen, of het aandelenbezit van de gemeente Almelo*
- 2.1 *Als gevolg van de hernummering van aandelen wordt het aandelhoudersregister van Cogas overzichtelijker.*
Na de hernummering zal de aandelenverdeling er als volgt uitzien:

Almelo: houder van de aandelen genummerd 1 tot en met 1.161;
Borne: houder van de aandelen genummerd 1.162 tot en met 1.542;
Dinkelland: houder van de aandelen genummerd 1.543 tot en met 2.005;
Hardenberg: houder van de aandelen genummerd 2.006 tot en met 2.655;
Hof van Twente: houder van de aandelen genummerd 2.656 tot en met 3.324;
Oldenzaal: houder van de aandelen genummerd 3.325 tot en met 3.861;
Tubbergen: houder van de aandelen genummerd 3.862 tot en met 4.154;
Twenterand: houder van de aandelen genummerd 4.155 tot en met 4.712; en
Wierden: houder van de aandelen genummerd 4.713 tot en met 5.089.

Kanttekeningen

Niet van toepassing.

Alternatieven

1. *Niet akkoord gaan met de bekrachtiging van de sinds 1 januari 1993 uitgegeven aandelen en de hernummering van de aandelen in Cogas.*
Voor zowel de bekrachtiging van de aandelenuitgifte als de hernummering van aandelen is unanieme instemming van de aandeelhouders vereist.

Kosten, opbrengsten, dekking en preventief toezicht

Aan de bekrachtiging en uitgifte van de na 1 januari 1993 door Cogas Holding N.V. "uitgegeven" aandelen en aan de hernummering van alle aandelen in Cogas Holding N.V. zijn voor de gemeente Almelo geen kosten verbonden.

Uitvoering

Nadat de notariële akte van bekrachtiging en uitgifte is gepasseerd kan een hernummering van de aandelen van de aandelen in Cogas Holding plaatsvinden. Deze hernummering is slechts een administratieve handeling en hoeft niet plaats te vinden bij (notariële) akte.

Bijlagen

- Concept Akte van bekrachtiging/uitgifte Cogas Holding N.V. (INT-65817)
 - Volmacht t.b.v Akte van bekrachtiging/uitgifte aandelen Cogas Holding N.V. (INT-65818)
-

Procesinformatie

Intern overleg

Het voorstel is afgestemd met de concerncontroller.

Afstemming met portefeuillehouder

Het voorstel is vooraf besproken met de verantwoordelijk portefeuillehouder en akkoord bevonden.

Directie-advies

B&W voorstel standaard

Communicatie over het besluit

Regulier.

Naam: M Oosterhof
Datum: 10 december 2018
Team/teamonderdeel: SL Advies
Telefoonnummer: 0653219339

Collegevoorstel

Onderwerp	Bevoegd BC OZJT voor begroting Duurzame gezinsvormen
Advies	Hamerstuk
Is er een uiterste behandeldatum?	Nee
Portefeuillehouder	A.L. Langius
Openbaar	Openbaar
Raadsvoorstel of raadsbrief	n.v.t.

Toelichting voor de openbare besluitenlijst:

Almelo ontving op 21 september 2018 het verzoek van Regio Twente om over te gaan tot betaling van €24.252,- ten behoeve van Duurzame gezinsvormen. De bestuurscommissie OZJT heeft 5 april 2017 weliswaar ingestemd met het voorstel Plan van aanpak Doorontwikkeling duurzame gezinsvormen Twente. Er is echter geen besluit genomen over het wijzigen van de begroting 2018. Daarbij is het BC OZJT niet bevoegd tot het nemen van deze beslissing, omdat duurzame gezinsvormen onder de vrijwillige samenwerking valt.

Met deze wetenschap en met het belang van duurzame gezinsvormen, is er nu alsnog een lokaal besluit genomen om zo over te kunnen gaan tot betaling. Hierdoor is verdere innovatie mogelijk en kunnen uithuisgeplaatste kinderen gebruik blijven maken van deze voorziening.

Voorgesteld besluit

1. In te stemmen met de bijdrage 2018 voor het Plan van aanpak doorontwikkeling duurzame gezinsvormen ad. € 24.252
2. Deze bijdrage te dekken uit de reeds beschikbare middelen voor jeugd ondersteuning sociale problematiek

Inleiding

Almelo ontving op 21 september 2018 het verzoek van OZJT om over te gaan tot betaling van €24.252,00 ten behoeve van Duurzame gezinsvormen. Bij navraag zou dit bedrag zijn vastgesteld tijdens het BC OZJT van 5 april 2017. Na het lezen van de besluitenlijst, bleek dit niet het geval. Daarbij valt het project duurzame gezinsvormen onder de vrijwillige samenwerking binnen de gemeenschappelijke regeling. Dit maakt dat het BCOZJT niet bevoegd is tot het nemen van besluiten. Desondanks is door het BC OZJT besloten tot het toewijzen van lokale gelden voor de uitvoering van het plan van aanpak Duurzame Gezinsvormen. Almelo draagt op basis van het inwoneraantal bij aan het totaal budget van €210.000 voor 2018. Dit bedrag is benodigd voor het realiseren van het Plan van Aanpak Duurzame Gezinsvormen en beoogde innovatie.

Gezien het ontbreken van een besluit omtrent de bijdrage van lokale gemeenten, zijn op 31 oktober 2018 door Samen14 de volgende opties vermeld:

- 1) De gemeenten kunnen de toegezonden factuur voldoen.
Met uitzondering van Almelo, Enschede, Rijssen-Holt en Wierden hebben gemeenten dit al gedaan. Omdat het om projectgelden gaat en niet een structurele uitbreiding van begroting OZJT, zou dit een praktische oplossing zijn.
- 2) Begrotingswijziging in gang zetten.
Dit betekent voorstel naar Algemeen Bestuur, voorafgegaan door zienswijze gemeenteraden. Begin 2019 zal het AB dan kunnen besluiten. De reeds gedane betalingen worden dan weer verrekend.

Bestuurlijk gezien heeft het BC OZJT geen bevoegdheid om lokale gelden toe te wijzen aan een begroting, aangezien er op dit onderdeel sprake is van vrijwillige samenwerking. Derhalve is een lokaal besluit nodig, wat tot op heden nog ontbreekt. Vanuit het uitgangspunt "integer bestuur", wordt daarom dit besluit voorgelegd.

Beoogd effect

Regionaal (en landelijk) stijgt de vraag naar verblijfsproducten binnen de jeugdzorg. In de analyse van Kennispunt Twente wordt aangegeven dat er eind 2017 een stijging is in het aantal jeugdigen in pleegzorg t.o.v. 2015 van 25%. Het extrapoleren van deze groei in jeugdigen is niet mogelijk, aangezien er zeer veel variabelen van invloed zijn.

Door in te stemmen met de betaling van €24.252,- kan het project Duurzame Gezinsvormen verder doorgang vinden.

Het project duurzame gezinsvormen is o.a. gericht op het vinden van meer pleeggezinnen en gezinshuizen. Met de inzet van duurzame gezinsvormen (pleegouders, gezinshuizen) kunnen we veel kosten besparen. Een kind wat niet thuis kan wonen gaat ofwel naar:

- een pleeggezin (15.000 euro pj)
- een gezinshuis (45.000 pj)
- een residentiele setting (in de regio 62.000 pj)

Argumenten voor

- 1) Almelo heeft een financieel en maatschappelijk belang bij dit project. Enerzijds betreft de pleegzorg optie de goedkoopste variant. Anderzijds betreft het ook een van de betere opties, omdat een kind daarmee alsnog in een gezinssituatie kan opgroeien. Uit businesscases voor verlengde pleegzorg (pleegzorg voor 18+ tot 21 jaar), blijkt dat een langer verblijf leidt tot een hogere maatschappelijke bijdrage. De kans op het halen van een diploma, hebben van werk of zinvolle dagbesteding neemt aanzienlijk toe ten opzichte van een verblijf in het biologische gezin.
- 2) Naast onze belangen bij het project, worden de volgende onderdelen opgeleverd binnen de begroting van 2018 voor betrokkenen (pleegouders, gezinshuisouders, zorgaanbieders en gemeenten):
 - De organisatie van de zorg in Twente op het gebied van duurzame gezinsvormen draagt eraan bij dat kinderen zoveel mogelijk en zo duurzaam mogelijk opgroeien op een optimale plek in een gezinssituatie.
 - Versterken van netwerkondersteuning om betrokkenen te informeren, versterken en te ondersteunen. Het doel is de omstandigheden voor pleegkinderen te verbeteren en hen zo duurzaam mogelijk te laten opgroeien. (Netwerkondersteuning)
 - Betrokken toerusten op hun taak en op de hoogte stellen van alle ondersteuningsmogelijkheden, zodat pleegkinderen de ondersteuning krijgen die zij nodig hebben, op maat. Hierdoor zijn de mogelijkheden voor pleegkinderen om duurzaam op te groeien verbeterd. (Deskundigheidsbevordering)
 - Het kunnen bieden van maatwerk aan kind, (pleeg)ouders en gezinshuisouders door de beschikbaarheid van de juiste vorm van (pleeg)zorg in elk individueel geval. (Vraaggericht werken)
 - Pleegouders ondervinden geen nadelige financiële gevolgen van het feit dat zij pleegouders zijn, waardoor meer gezinnen beschikbaar zullen zijn. (Verbeteren pleegzorgbestand)
 - Goede matching van jeugdigen is mogelijk door een bestand van pleegouders en gezinshuizen van voldoende omvang en differentiatie. (Verbeteren resultaat)
- 3) Met het betalen van de factuur kan er regionaal en lokaal beter worden aangesloten op de toenemende vraag van pleegzorg. Naast het beter kunnen aansluiten, kan er zo ook een goedkoper en duurzamer alternatief geboden worden. Als laatste geeft pleegzorg een beter resultaat in de

duurzame ontwikkeling van kinderen en hun (uiteindelijke) maatschappelijke bijdrage. Door niet te betalen ontstaat er een begrotingstekort voor het project Duurzame Gezinsvormen. De consequenties hiervan zijn niet doorgerekend en ook niet aan ons om door te rekenen.

Kanttekeningen

- 1) Door niet in te stemmen met het voorgestelde besluit treedt er weliswaar een tijdelijke besparing op van €24.252, maar op termijn een toenemende kostenpost. Het uitbreiden van het pleegzorg bestand is essentieel voor de toekomst van onze kinderen.

Alternatieven

Er zijn vooralsnog geen alternatieven. Door niet in te stemmen ontstaat er een begrotingstekort voor Duurzame Gezinsvormen. Een dekking vanuit de reserves van OZJT is vooralsnog afgewezen door de Regio.

Kosten, opbrengsten, dekking en preventief toezicht

- 2) De kosten van €24.252, worden gedekt binnen het taakveld 6.7 maatwerkdienstverlening 18+ /18. Zoals vermeld in de raadsbrief 5187 van 15 november 2018, zijn de beschikbare budgetten onvoldoende om de verwachte lasten voor 2018 te dekken. Hoezeer het oplopende tekort teruggedrongen moet worden, betreft het hier een kwestie van "kosten voor de baat". Het verbeteren van de pleegzorg en verveelvoudigen van het aantal gezinnen, zorgt op termijn voor een kostenreductie. Concreet, het toevoegen van een paar gezinnen zorgt al voor een terugverdieneffect van de investering. Daarbij is de bijdrage van Almelo niet alleenstaand, regionaal wordt in totaal een budget van €210.000 euro gerealiseerd voor Duurzame Gezinsvormen.

Uitvoering

Na besluitvorming in het college, kunnen we overgaan tot betaling van de factuur.

Bijlagen

Concept verslag bestuurscommissie OZJT d.d. 5 april 2017 (achtergrond informatie)

Procesinformatie

Intern overleg

Onderwerp is besproken met:

- MT sociaal domein
- Afdeling Financiën

Afstemming met portefeuillehouder

Op 8 oktober 2018 is gesproken met Wethouder Langius en Van Mierlo en naderhand gekozen voor een ambtelijk traject. Nu dit traject is gestagneerd, OZJT stuurt de factuur nogmaals, is een lokaal besluit wenselijk. Het huidige voorstel is op 10 december 2018 kortgesloten met Wethouder Langius

Directie-advies

B&W voorstel standaard

Communicatie over het besluit

Reguliere persconferentie

Naam: M. Visscher i.s.m. M. ten Dam en B.Nijkamp
Datum: 12 december 2018
Team/teamonderdeel: SE Vastgoed en Exploitatie
Telefoonnummer: 541073

Collegevoorstel

Onderwerp	Uitvoering verduurzaming maatschappelijk vastgoed 2019
Advies Is er een uiterste behandeldatum?	Bespreekstuk Ja, 24-12-2018
Hoofdpogave	Duurzaamheid
Portefeuillehouder	A.L. Langius
Openbaar	Openbaar
Raadsvoorstel of raadsbrief	Raadsvoorstel

Toelichting voor de openbare besluitenlijst:

Gemeente Almelo wil vaart maken met de verduurzaming van gemeentelijk vastgoed. Met de voorgenomen verduurzaming van 13 panden leveren wij een forse bijdrage aan lokale opwek via zonnepanelen, reductie van energiekosten en de CO2-uitstoot. De investering in 2019 bedraagt € 1.035.827 en wordt gedekt uit de energiebesparing en reeds beschikte SDE-subsidie.

Voorgesteld besluit

1. Over te gaan tot verduurzaming van de in de bijlage genoemde 13 gemeentelijke vastgoedobjecten als eerste fase in de totale verduurzamingsoperatie.
2. De verduurzaming van SBO De Welle en de Hagendoornschool te faciliteren door middel van het ondersteunen van verkrijging van een lening bij het Energiefonds Overijssel.
3. Aan de gemeenteraad voor te stellen
 - a. een krediet ad € 1.035.827 beschikbaar te stellen;
 - b. de jaarlijkse lasten te bepalen op € 128.262, te specificeren als volgt:

<i>Kapitaallasten:</i>		
- rente	(3%)	€ 31.075
- afschrijving	(15 jaar)	€ 69.055
<i>Exploitatiekosten</i>		
- additionele netbeheerkosten		€ 4.716
- reservering dakonderhoud		€ 7.533
- reservering vervanging omvormers		€ 13.811
- periodiek onderhoud		€ 2.072
Totaal exploitatiekosten		€ 128.262
 - c. de jaarlijkse lasten 128.262 als volgt te dekken:

- gegarandeerde energiebesparing	€ 61.987 (volgens berekening)
- SDE subsidie (saldo)	€ 66.275
Totaal	€ 128.262
 - d. het voordelig saldo als gevolg van de afnemende rentelast in mindering te brengen op de energie taakstelling ad € 200.000.
 - e. in verband met het vorenstaande de begroting voor het jaar 2019 te wijzigen.

Inleiding

In het coalitieakkoord is duurzaamheid een belangrijke prioriteit. Uw college wil belangrijke stappen zetten ten aanzien van energiebesparing en CO2 reductie. Een belangrijk opgavegebied hierbij is de integrale verduurzaming van maatschappelijke vastgoed in Almelo, zoals vastgelegd in collegebesluit B&W 5627 (bijlage) en in het Programma Duurzaamheid 2018-2022.

In het kader van het ELENA-programma (Enabling Local Energy Investments) zijn met instemming van provincie Overijssel in 2017/2018 vele voorbereidende technische onderzoeken uitgevoerd. Met deze uitkomsten kunnen de voorgestelde verduurzamingsmaatregelen gerealiseerd worden. Het verduurzamingsprogramma 2019 focust op duurzaamheidsmaatregelen voor 13 panden die relatief eenvoudig omgezet kunnen worden.

Beoogd effect

1. Wij realiseren op 13 vastgoedobjecten een substantieel aantal zonnepanelen (3.767), waarmee wij een duidelijke bijdrage leveren aan energiebesparing, lokale energieopwekking en CO2 reductie. De begrote energieproductie van de zonnepanelen is ruim 741.000 Kwh. Het jaarverbruik van Gemeente Almelo is 6.000.000 Kwh. De zonnepanelen dekken daarmee 12,3% van het jaarverbruik.
2. Wij faciliteren de oprichting van een lokale energie coöperatie door op de Hagendoornschool zonnepanelen te realiseren (onderdeel van de genoemde 13 vastgoedobjecten). Hiermee komen we tegemoet aan de wensen van veel inwoners die zich hierop georganiseerd hebben. Hiermee bieden wij inwoners de mogelijkheid energie in te kopen tegen lagere prijzen.
3. Wij faciliteren de realisatie van een aardgasloos uitgevoerde verbouwing van basisschool De Welle, waarmee we een belangrijk voorbeeld creëren richting andere schoolbesturen om hun scholen ook verregaand te verduurzamen).

Argumenten voor

1. Het voorstel tot verduurzaming is onderdeel van het Programma Duurzaamheid 2018-2022. Met de daadwerkelijke verduurzaming geven wij invulling aan een eerder genomen collegebesluit (B&W 5627 van 14 november 2017) waarin de opdracht is geformuleerd om de voorgenomen investeringen uit te werken tot het voorliggende kredietvoorstel. De voorgestelde verduurzaming van maatschappelijk vastgoed levert een belangrijke bijdrage aan de doelstellingen op het gebied van schone energie, energiebesparing en CO2-reductie.
2. Hiermee wordt mede invulling gegeven aan de voorbeeldfunctie van de gemeente.
3. De voorgenomen investering ad € 1.035.827 is in het kader van ELENA doorgerekend in een business case en sluit positief. Voor de productie van zonne-energie hebben wij een SDE-subsidie gerealiseerd waarmee in 15 jaar tijd de investering in zonnepanelen wordt terugverdiend. De begroting moet hierop aangepast worden.

Kanttekeningen

Verduurzamen maatschappelijk vastgoed gaat verder dan ons eigen vastgoed

In het kader van het ELENA-programma worden verduurzamingsmogelijkheden in Almelo geaggregeerd en georganiseerd. Alleen met zeer grote investeringsvolumes wordt financiering vanuit het provinciale Energiefonds mogelijk en bieden wij maatschappelijke organisaties in Almelo indirect toegang tot deze kredietfaciliteit. Het kredietrisico ten aanzien van de investering in de betreffende scholen is relatief gering. Terugbetaling van het krediet wordt contractueel met de huurders/toekomstige eigenaars van resp. SBO De Welle en Hagendoornschool overeengekomen. Met kennis, kunde en ervaring die wij de afgelopen jaren rond het thema verduurzaming van vastgoed hebben opgedaan en een goede organisatie van het kredietrisico kunnen wij samen met Provincie Overijssel grote stappen zetten ten aanzien van het verduurzamen van maatschappelijk vastgoed.

Alternatieven

Organische verduurzaming

De afgelopen jaren hebben wij geïnvesteerd in een integrale aanpak van de verduurzaming van de strategische vastgoedvoorraad (41 panden) en hebben we een duurzaam nieuw Stadhuis gerealiseerd. Door deze aanpak kunnen wij deze strategische kern de komende jaren maximaal verduurzamen. Het alternatief is een bij vele andere gemeenten gangbare werkwijze; een aanpak van organische verduurzaming. Met deze methode worden eerst op langere termijn klimaat- en energiebesparingsdoelstellingen behaald. Ook in het licht van de stijgende energieprijzen is een organische aanpak niet voldoende en in veel gevallen cosmetisch. Juist een integrale aanpak voorkomt dat onze gemeente wordt geconfronteerd met substantiële hogere energielasten.

Kosten, opbrengsten, dekking en preventief toezicht

De investering in het realiseren van zonnepanelen op 13 gebouwen bedraagt € 1.035.827. Dit investeringsbedrag wordt gedekt door de energieopbrengst van de PV-panelen en de reeds beschikte SDE-subsidie. De SDE-subsidie is een voor 15 jaar gegarandeerd vaststaand bedrag. De SDE-beschikkingen zijn bijgevoegd als bijlage.

De gegarandeerde energieopbrengst bedraagt jaarlijks € 61.987. Dit bedrag is berekend in het kader van de SDE-aanvraag met behulp van genormeerde software. Omgevingsfactoren zoals gemiddelde zoninstraling, positie t.o.v. de zon e.d. zijn hierin verwerkt. In het kader van de aanbesteding vragen wij leveranciers deze opbrengst te garanderen. De energieopbrengst is daarmee in hoge mate zeker. Bij de berekening van het bedrag is rekening gehouden met verschillen in energietarieven voor de verschillende locaties en bijbehorende verschillen in energiebelasting.

Voor twee panden zijn wij nog in afwachting van de beschikking van de SDE-subsidie (IISPA en Gemeentehuis Almelo, fase 2). De investering in deze twee panden is afhankelijk van het afkomen van de aangevraagde SDE-subsidie. Zonder SDE-subsidie worden deze twee panden vooralsnog niet (verder) verduurzaamd. De investering in zonnepanelen op het Stadhuis betreft overigens een aanvullende investering, naast de reeds gerealiseerde zonnepanelen op het Stadhuis,

In enkele gevallen wordt voorafgaand aan het aanbrengen van zonnepanelen de dakisolatie verbeterd, waarmee een besparing op het gasverbruik van geschat € 3.000 per jaar kan worden gerealiseerd. Vanwege deze relatief geringe besparing in verhouding tot de beheerslast is besloten dit bedrag van € 3.000 buiten de berekening van de besparingen te houden.

De exploitatie van de zonnepanelen levert jaarlijks een positief saldo op. Dit saldo neemt gedurende 15 jaar toe vanwege de afnemende rentelast. Cumulatief over het 15 jaar bedraagt dit saldo € 165.409. Dit bedrag wordt ingezet op de taakstelling energie ad € 200.000.

Dit voorstel is besproken met de toezichthouder en deze heeft een positief advies gegeven bij de prétoets. Het voorstel moet nog wel formeel goedgekeurd worden door Gedeputeerde Staten.

Uitvoering

De investering is afgestemd met belanghebbende huurders. Zij zullen de geproduceerde energie afnemen tegen een gereduceerd tarief. Het pakket van in te kopen zonnepanelen is aanbestedingsgereed en zal in de loop van 2019 opgeleverd worden.

Ten aanzien van de verduurzaming van SBO De Welle en de Hagendoornschool ondersteunen wij de eigenaars bij het aangaan van een lening bij het Energiefonds Overijssel. Ten aanzien van onderwijshuisvesting bestaat een groot verduurzamingspotentieel, waarbij individuele scholen niet aan deze minimaal vereiste investeringssom komen en waarin door clustering van deze investeringen financiering door het Energiefonds wel mogelijk wordt. Deze werkwijze heeft als voordeel dat deze organisaties van het Energiefonds een lagere rente krijgen doorberekend (1,5%) tegen 3% huidige

omslagrente. De volgende tranche te verduurzamen gebouwen betreft schoolgebouwen. Deze benadering wordt uitgewerkt in een separaat besluitvoorstel.

Bijlagen

1. Raadsvoorstel (Raad 5233)
2. Investeringsbegroting verduurzaming maatschappelijk vastgoed uitvoering 2019 (INTERN-65612)
3. SDE beschikking Sporthal Schelfhorst (IN 80737)
4. SDE beschikking Sporthal Windmolenbroek (IN 80729)
5. SDE beschikking Hof 88 (IN 80730)
6. SDE beschikking Wijkcentrum de Schelf (IN80728)
7. SDE beschikking Eninver 1 (IN 80735)
8. SDE beschikking Eninver 2 (IN 84478)
9. SDE beschikking ROC gebouw B (IN 80733)
10. SDE beschikking ROC gebouw C (IN 80732)
11. SDE beschikking gebouw Turfkade (IN 80738)
12. SDE beschikking kantoorgebouw De Schil (IN 80734)
13. Collegebesluit 24-04-2018 inzake subsidiecontract met provincie Overijssel inzake ELENA-subsidie t.b.v. verduurzaming maatschappelijk vastgoed (B&W 5627)

Procesinformatie

Intern overleg

Het project is vanuit Team Vastgoed afgestemd met de disciplines financiën, subsidies/inkoop, duurzaamheid en onderwijshuisvesting. Inzake het opstellen van de business case is veelvuldig overlegd met provincie Overijssel (ELENA/Energiefonds).

Afstemming met portefeuillehouder

Het projectvoorstel is op 4-12-2018 besproken met betrokken portefeuillehouders (vastgoed/duurzaamheid) en akkoord bevonden.

Directie-advies

B&W voorstel standaard

Communicatie over het besluit

Reguliere persconferentie plus persbericht (volgt).

Naam: M. Visscher i.s.m. B.Nijkamp/M. ten Dam
Datum: 08 januari 2019
Team/teamonderdeel: SE Vastgoed en Exploitatie
Telefoonnummer: 541073

Voorstel aan de raad

Onderwerp	Uitvoering verduurzaming maatschappelijk vastgoed 2019
Hoofdpogave	Duurzaamheid
Portefeuillehouder	A.L. Langius

Samenvatting raadsvoorstel

Met de voorgenomen verduurzaming van 13 panden door middel van het aanbrengen van 3.767 zonnepanelen levert gemeente Almelo een substantiële bijdrage aan energiebesparing, CO2 reductie en lokale opwek. De investering in 2019 bedraagt € 1.035.827 en wordt gedekt uit de energie-opbrengst en reeds beschikte SDE-subsidie.

Voorgesteld raadsbesluit

1. In te stemmen met de verduurzaming van de in de bijlage genoemde 13 gemeentelijke vastgoedobjecten als eerste fase in de totale verduurzamingsoperatie.

- hiervoor een krediet ad. € 1.035.827 beschikbaar te stellen;
- de jaarlijkse lasten te bepalen op € 128.262, te specificeren als volgt:

Kapitaallasten:

- rente	(3%)	€ 31.075
- afschrijving	(15 jaar)	€ 69.055

Exploitatiekosten

- additionele netbeheerkosten	€ 4.716
- reservering dakonderhoud	€ 7.533
- reservering vervanging omvormers	€ 13.811
- periodiek onderhoud	<u>€ 2.072</u>
Totaal exploitatiekosten	€ 128.262

c. de jaarlijkse lasten 128.262 als volgt te dekken:

- gegarandeerde energiebesparing	€ 61.987 (volgens berekening)
- SDE subsidie (saldo)	<u>€ 66.275</u>
Totaal	€ 128.262

- het voordelig saldo in mindering te brengen op de energie taakstelling ad. € 200.000.
- in verband met het vorenstaande de begroting voor het jaar 2019 te wijzigen.

Inleiding

In het coalitieakkoord is duurzaamheid een belangrijke prioriteit. De raad wil belangrijke stappen zetten ten aanzien van energiebesparing en CO2 reductie. Een belangrijk opgavegebied hierbij is de integrale verduurzaming van maatschappelijke vastgoed in Almelo, zoals vastgelegd in het Programma Duurzaamheid 2018-2022.

In het kader van het ELENA-programma (Enabling Local Energy Investments) zijn met instemming van provincie Overijssel in 2017/2018 vele voorbereidende technische onderzoeken uitgevoerd. Met deze uitkomsten kunnen de voorgestelde verduurzamingsmaatregelen gerealiseerd worden.

Beoogd effect

1. Wij realiseren op 13 vastgoedobjecten een substantieel aantal zonnepanelen (3.767), waarmee wij een duidelijke bijdrage leveren aan energiebesparing, lokale energieopwekking en CO2 reductie. De begrote energieproductie van de zonnepanelen is ruim 741.000 Kwh. Het jaarverbruik van Gemeente Almelo is 6.000.000 Kwh. De zonnepanelen dekken daarmee 12,3% van het jaarverbruik.

Argumenten voor

1. Het voorstel tot verduurzaming is onderdeel van het Programma Duurzaamheid 2018-2022. Hiermee wordt mede invulling gegeven aan de voorbeeldfunctie van de gemeente.
2. De voorgenomen investering ad € 1.035.827 is in het kader van ELENA doorgerekend in een business case en sluit positief. Voor de productie van zonne-energie is een SDE-subsidie gerealiseerd waarmee in 15 jaar tijd de investering in zonnepanelen wordt terugverdiend. De begroting moet hierop aangepast worden.

Alternatieven

Organische verduurzaming

De afgelopen jaren is geïnvesteerd in een integrale aanpak van de verduurzaming van de strategische vastgoedvoorraad (41 panden) en is o.a. een duurzaam nieuw Stadhuis gerealiseerd. Door deze aanpak kan gemeente Almelo de strategische kern de komende jaren maximaal verduurzamen. Het alternatief is een bij vele andere gemeenten gangbare werkwijze, concreet een organische verduurzaming. Met deze methode worden eerst op langere termijn klimaat- en energiebesparingsdoelstellingen behaald. Ook in het licht van de stijgende energieprijzen is een organische aanpak niet voldoende en in veel gevallen cosmetisch. Juist een integrale aanpak voorkomt dat gemeente Almelo wordt geconfronteerd met substantiële hogere energielasten.

Kosten, opbrengsten, dekking en preventief toezicht

De investering in het realiseren van zonnepanelen op 13 gebouwen bedraagt € 1.035.827. Dit investeringsbedrag wordt gedekt door de energieopbrengst van de PV-panelen en de reeds beschikte SDE-subsidie. De SDE-subsidie is een voor 15 jaar gegarandeerd vaststaand bedrag.

De gegarandeerde energieopbrengst bedraagt jaarlijks € 61.987. Dit bedrag is berekend in het kader van de SDE-aanvraag met behulp van genormeerde software. Omgevingsfactoren zoals gemiddelde zoninstraling, positie t.o.v. de zon e.d. zijn hierin verwerkt. In het kader van de aanbesteding vragen wij leveranciers deze opbrengst te garanderen. De energieopbrengst is daarmee in hoge mate zeker. Bij de berekening van het bedrag is rekening gehouden met verschillen in energietarieven voor de verschillende locaties en bijbehorende verschillen in energiebelasting.

Voor twee panden is de beschikking van de SDE-subsidie (IISPA en Gemeentehuis Almelo, fase 2) nog niet ontvangen. De investeringen in deze twee panden is afhankelijk van het afkomen van de aangevraagde SDE-subsidie. Zonder SDE-subsidie worden deze twee panden vooralsnog niet verduurzaamd. De investering in zonnepanelen op het Stadhuis betreft overigens een aanvullende investering, naast de reeds gerealiseerde zonnepanelen op het Stadhuis,

In enkele gevallen wordt voorafgaand aan het aanbrengen van zonnepanelen de dakisolatie verbeterd, waarmee op gasverbruik geschat € 3.000 bespaard kan worden. Vanwege deze relatief geringe besparing in verhouding tot de beheerslast is besloten dit bedrag van € 3.000 buiten de berekening van de besparingen te houden.

Vervolg

Het pakket van in te kopen zonnepanelen is aanbestedingsgereed en zal in de loop van 2019 opgeleverd worden.

Bijlagen

1. Investeringsbegroting verduurzaming maatschappelijk vastgoed uitvoering 2019 (INTERN 65612)

Burgemeester en Wethouders van Almelo, _____

de secretaris,
F.W. van Ardenne

de burgemeester,
A.J. Gerritsen

De Raad van de Gemeente Almelo:

Gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van;

Besluit:

- a. ten behoeve van de plaatsing van 3.767 zonnepanelen op gemeentelijk vastgoed een krediet ad € 1.035.827 beschikbaar te stellen;
- b. de jaarlijkse lasten te bepalen op € 128.262, te specificeren als volgt:
<i>Kapitaallasten:</i>		
- rente	(3%)	€ 31.075
- afschrijving	(15 jaar)	€ 69.055
<i>Exploitatiekosten</i>		
- additionele netbeheerkosten		€ 4.716
- reservering dakonderhoud		€ 7.533
- reservering vervanging omvormers		€ 13.811
- periodiek onderhoud		€ 2.072
Totaal exploitatiekosten		€ 128.262
- c. de jaarlijkse lasten € 128.262 als volgt te dekken:
- gegarandeerde energiebesparing	€ 61.987 (volgens berekening)
- SDE subsidie (saldo)	€ 66.275
Totaal	€ 128.262
- d. het voordelig saldo in mindering te brengen op de energie taakstelling ad. € 200.000.
- e. in verband met het vorenstaande de begroting voor het jaar 2019 te wijzigen.

Gedaan in de openbare vergadering van

de griffier,

de burgemeester,

drs. C.M. Steenbergen

A.J. Gerritsen

Naam: M. Voogt/M. Kruijthof
Datum: 4 december 2018
Team/teamonderdeel: SL Strategie
Telefoonnummer: 54143

Collegevoorstel

Onderwerp	Algemene voorzieningen dagstructurering
Advies	Bespreekstuk
Is er een uiterste behandeldatum?	Ja, 18 december 2018
Hoofddopgave	Zorg (zelfredzaamheid & participatie)
Portefeuillehouder	E.J.F.M. van Mierlo
Openbaar	Openbaar
Raadsvoorstel of raadsbrief	-

Toelichting voor de openbare besluitenlijst:

In het kader van de Wmo wordt van inwoners verwacht dat zij zich zoveel mogelijk zelf redden en deelnemen aan de maatschappij. Het is de taak van de overheid om dit te ondersteunen, onder andere door te zorgen voor voldoende algemene voorzieningen die laagdrempelig zijn en toegankelijk voor alle inwoners die daar behoefte aan hebben. De algemene voorzieningen voor welzijnsactiviteiten dragen bij aan de zelfredzaamheid van mensen.

Voorgesteld besluit

1. Een pilot te starten in de periode 2019 tot en met 2021 voor de versterking van welzijnsactiviteiten gericht op dagstructurering.
2. Hiervoor een budget beschikbaar te stellen van 500.000 euro in 2019, 600.000 euro in 2020 en 630.000 euro in 2021.
3. Deze kosten als volgt te dekken:
 - a. Uit de bij de begroting 2019 beschikbaar gestelde innovatiemiddelen voor 200.000 euro in 2019 en 150.000 euro in 2020
 - b. Uit de beschikbare middelen voor maatwerk ondersteuning maatschappelijke deelname in 2019 voor 300.000 euro, in 2020 voor 450.000, en in 2021 voor 630.000 euro.

Inleiding

In de Sociale Agenda 2020 heeft de gemeente Almelo haar visie op sociale stijging vastgesteld. In het beleidsplan Samen Mee(r) doen is deze visie vertaald naar kerndoelen zoals autonomie/zelfredzaamheid, welbevinden en eigen kracht. Uitgangspunt hierbij is dat elk mens de intrinsieke motivatie heeft om zelf problemen op te lossen. Dit is eveneens vastgelegd in het coalitieakkoord Ambitie, Daadkracht en Vertrouwen. Daarin wordt het vertrouwen in de eigen verantwoordelijkheid van de inwoners, in hun zelfredzaamheid en in hun vermogen om anderen behulpzaam te zijn, uitgesproken. Daarnaast is er sprake van een ombuigingsopgave. Dit voorstel komt hieraan tegemoet.

De vrij toegankelijke en algemene voorzieningen worden uitgebreid in de stad. Daarmee zetten we in op het creëren van voorliggende voorzieningen ten opzichte van maatwerkvoorzieningen. In dit kader maken wij onderscheid tussen de maatwerkvoorziening dagbesteding en de algemene voorziening welzijnsactiviteiten. De algemene voorziening is voorliggend ten opzichte van een maatwerkvoorziening

Onder dagbesteding verstaan wij:

- Activiteiten buitenshuis om sociaal isolement te voorkomen;
- Deelname aan georganiseerde activiteiten;
- (Betaald) werk met ondersteuning;
- Indien sprake is van een (chronische) arbeidsbeperking en waarbij de Participatiewet geen uitkomst biedt: aanleren werknemersvaardigheden;
- Ontlasten mantelzorger;
- Het aanbieden van routine en structuur voor de dag;
- Voorkomen van verwaarlozing/opname;
- Zoveel als mogelijk handhaven dan wel stimuleren van de zelfredzaamheid en cognitieve capaciteiten en vaardigheden;
- Stimuleren van niet-uitstelbare Algemene Dagelijkse Levensverrichtingen (ADL)-handelingen zoals toiletgang, toezien op medicatie inname, nuttigen maaltijd.

Een welzijnsactiviteit in het kader van maatwerk dagbesteding mag alleen worden ingezet indien dit dient als middel om de in het persoonlijk ondersteuningsplan beschreven doelen te behalen.

Onder dagbesteding verstaan wij **niet**:

- Een reguliere dagstructurering die in de woon-/verblijfssituatie wordt geboden;
- Een welzijnsactiviteit zoals koffie drinken, spelletjes spelen, uitstapjes en dergelijke.

Onder welzijnsactiviteiten in een voorliggende, vrij toegankelijke (algemene) voorziening verstaan wij: Het groepsgewijs aanbieden van activiteiten die leiden tot het vergroten van het welbevinden van de deelnemer. De algemene voorziening is laagdrempelig en toegankelijk voor alle inwoners die daar behoefte aan hebben. Het is mogelijk om specifieke activiteiten te organiseren, gericht op specifieke doelgroepen, in aanvulling op het generieke aanbod.

NB. Bovengenoemde definities zijn afgestemd met de stadsadvocaat.

Voorstel

Het voorstel is om op basis van de uitgangspunten van het beleidsplan 'Samen Mee(r) Doen' (2014), het coalitieakkoord 'Ambitie, daadkracht en vertrouwen' (2018), te starten met het inrichten van een driejarige pilot voor het realiseren van algemene voorzieningen voor welzijnsactiviteiten in het kader van dagstructurering en hiervoor het instrument subsidie in te zetten.

Met het versterken van de algemene voorzieningen beoogt de gemeente de inzet en de kosten van maatwerkvoorzieningen te verminderen en daarmee een bijdrage te leveren aan de in de begroting 2019 opgenomen taakstelling voor zorg. De algemene voorziening is toegankelijk voor alle inwoners van Almelo. Hiervoor is geen indicatie of beschikking nodig.

Realisatie en monitoring

Ten behoeve van het versterken van de algemene preventieve voorziening van welzijnsactiviteiten in het kader van dagstructurering gelden de volgende uitgangspunten:

-
- 1. De welzijnsactiviteiten staan open voor **alle inwoners**, ongeacht afkomst, beperkingen en afstand tot de arbeidsmarkt (inclusie)*
 - 2. De welzijnsactiviteit wordt, voor zover mogelijk, **wijkgericht** georganiseerd (goede spreiding over de stad; generiek en specifiek; afgestemd op wijkbehoefte; in opdracht van de wijk.*
 - 3. Het aanbod is **betekenisgericht** (betekenisvol voor de deelnemer)*
 - 4. Het aanbod is **ontwikkelingsgericht** (stimuleren en bevorderen van de zelfredzaamheid en participatie)*
 - 5. **Kwaliteit en veiligheid** voor de deelnemers worden gegarandeerd en continuïteit in ondersteuning wordt gewaarborgd*
 - 6. Zo nodig worden minimumnormen gesteld aan het aantal beroepskrachten en vrijwilligers afhankelijk van de **groeps grootte**.*
-

Deze uitgangspunten vormen de kaders voor de gesubsidieerde partners. Deze worden uitgewerkt en opgenomen in de uitvoeringsovereenkomst waarin o.a. de prestatieafspraken worden vastgesteld.

Gedurende de pilot is het belangrijk om voortdurend de resultaten te monitoren. In het bijzonder gaat het daarbij om het uitwerken van een 'business case' waarin daadwerkelijke netto besparingen aangetoond worden. Het is daarbij belangrijk inzicht te krijgen in de instroom in de dagstructurering om te kunnen onderscheiden welke inwoners vanuit een maatwerkindicatie terecht komen in de algemene voorzieningen en wat de nieuwe instroom is. Beoordeeld moet worden of er sprake is van een (directe of indirecte besparing) doordat de inzet van een maatwerkvoorziening is voorkomen. Hiervoor is nauwe afstemming met de aanbieders (de gesubsidieerde partners) van de dagstructurering vereist. Wij leggen in de uitvoeringsovereenkomst vast wat dit betekent voor de frequentie en inhoud van afstemming.

De middelen die beschikbaar zijn voor het realiseren van de uitbreiding van de algemene voorzieningen worden verdeeld volgens het uitgangspunt dat de cliënt wordt geleid naar de algemene voorziening die voor hem of haar het geschiktst is. Gedurende de pilot monitoren wij of de verdeling van middelen klopt met de verdeling van cliënten. Ook monitoren we daar waar sprake is van groepsgewijze activiteiten voortdurend de bezettingsgraad van de verschillende groepen en stemmen met gesubsidieerde partners af of en wanneer het openen van een nieuwe groep of het uitbreiden van de openingstijden opportuun is.

Beoogd effect

- Sociale stijging door meer zelfredzaamheid en participatie
- Beperken van het gebruik en de kosten van maatwerkvoorzieningen door het bieden van een vrij toegankelijke algemene voorziening die voorliggend is op een maatwerkvoorziening indien dit passend is bij de ondersteuningsvraag van de inwoner. Concreet verwachten wij door het realiseren van een ruimere voorliggende voorziening netto besparingen oplopend van 300.000 euro in 2019 naar 440.000 euro in 2021.

Argumenten voor

1.1. Draagt bij tot het realiseren van de taakstelling op zorg

In de programmabegroting 2019 is een oplopende taakstelling opgenomen voor zorg. Deze pilot draagt voor een deel bij aan de realisatie hiervan.

1.2. Beweging van maatwerk naar voorliggend wordt in gang gezet.

Door de algemene voorliggende voorzieningen te versterken kan het indiceren van maatwerkproducten worden beperkt. Dit moet leiden tot een netto kostenbesparing.

1.3 Dit past binnen het uitgangspunt dat mensen de intrinsieke motivatie hebben om problemen zelf op te lossen.

Dit komt overeen met de kerndoelen autonomie/zelfredzaamheid, welbevinden en eigen kracht, geformuleerd in de Sociale Agenda 2020. Door het versterken van de algemene voorzieningen wordt uitstroom uit de duurdere maatwerkvoorzieningen mogelijk en beperken we nieuwe instroom. Dit is een van de uitgangspunten van het coalitieakkoord.

1.4 Door dit besluit ontstaan er voldoende algemeen voorliggende plekken

Binnen de huidige experimenten met welzijnsactiviteiten in het kader van dagstructurering wordt het plafond van het aantal beschikbare plekken bereikt. Door dit besluit ontstaan er voldoende plekken voor nieuwe instroom (preventie) en daarmee besparingen op de inzet van maatwerkvoorzieningen.

2.1. Beschikbaarheid middelen essentieel voor het realiseren van algemene voorzieningen.

Door het beschikbaar stellen van de benodigde middelen kunnen de gesubsidieerde partners de algemene voorzieningen realiseren, waardoor de verschuiving van de zwaardere maatwerkvoorzieningen naar de lichtere algemene voorzieningen in gang kan worden gezet.

2.2. Middelen voor maatwerkvoorzieningen worden ingezet voor de preventieve algemene voorzieningen

De middelen voor de maatwerkvoorzieningen zijn in de begroting geraamd voor de OMD. Deze worden na besluitvorming deels ingezet voor de preventieve algemene voorzieningen en deels komen deze ten goede aan de structurele besparing op de Zorg.

Kanttekeningen

1.1. Doorverwijzing naar een algemene voorziening in plaats van een indicatie voor een maatwerkvoorziening kan leiden tot bezwaarprocedures na herindicaties.

In het geval er sprake is van een herindicatie is de kans reëel dat cliënten rekenen op een nieuwe indicatie. Zij kunnen bezwaar maken tegen het besluit dat niet opnieuw een indicatie wordt afgegeven. Dit leidt tot een zwaardere belasting van de juridische ondersteuning. Goede communicatie hierover en het organiseren van 'warme overdracht' kan dit beperken.

1.2. De gemeente is afhankelijk van de mate van samenwerking tussen de betrokken partijen ten aanzien van het op tijd realiseren van voldoende algemene voorzieningen.

Om adequaat voldoende algemene voorzieningen te realiseren is nauwe samenwerking tussen de genoemde partijen noodzakelijk. Zij zijn complementair aan elkaar. Door de verdeling van middelen te laten aansluiten op de verdeling van cliënten realiseren we als gemeente een 'level-playing-field'. Voor de initiële verdeling van middelen is de behoeftebepaling aangegeven door wijkteams leidend.

1.3. Zijn de partijen bereid om na de verdeling van het beschikbare budget de algemene voorzieningen te realiseren?

Na de verdeling van het beschikbare budget is het de vraag of de gesubsidieerde partijen in staat en bereid zijn om voor de toegedeelde bedragen de uitbreiding van de algemene voorzieningen te realiseren. Door heldere afspraken te maken in de uitvoeringsovereenkomsten voorkomen we dat we achteraf geconfronteerd worden met tegenvallers.

1.4 Er zullen altijd maatwerkvoorzieningen beschikbaar moeten zijn.

Telkens als een aanvraag om een maatwerkvoorziening wordt ontvangen, moet een zorgvuldige toegangsprocedure worden doorlopen om de hulpvraag van de cliënt, zijn behoeften en de gewenste resultaten helder te krijgen. Als een algemene voorziening niet volstaat, dan moet conform onze verantwoordelijkheden op grond van de Wmo een maatwerkvoorziening geleverd kunnen worden.

2.1 Aanzuigende werking van inwoners die niet tot de doelgroep behoren

Er is een risico dat de algemene voorziening gebruikt gaat worden door inwoners die niet tot de doelgroep behoren waardoor faciliteiten uiteindelijk onvoldoende beschikbaar zijn. Het is realistisch om te veronderstellen dat dit een preventieve werking heeft op de instroom van maatwerkvoorzieningen. Het is daarmee geen ongewenste beweging. In de afspraken met subsidiepartners leggen wij vast hoe we de bezetting van de voorziening monitoren zodat tijdig bijsturen mogelijk is.

Alternatieven

Het alternatief voor de algemene voorzieningen zijn de maatwerkvoorzieningen. Deze zijn duurder. Voor een belangrijke groep inwoners die hier nu gebruik van maken (naar schatting 57%) is op grond van hun ondersteuningsvraag deze duurdere voorziening echter niet nodig. Zij zouden voldoende ondersteund kunnen worden middels een algemene voorziening. Gevolg is dat er dan geen bijdrage geleverd wordt aan de in de programmabegroting 2019 opgenomen taakstelling op zorg.

Kosten, opbrengsten, dekking en preventief toezicht

Financiële effecten maatwerk naar voorliggend (x € 1.000)

	Budget	2019	2020	2021
Kosten OMD1 bij ongewijzigd beleid		1.900	1.900	1.900
Gewijzigd beleid:				
Algemene voorziening tlv innovatiebudget		200	150	0
Algemene voorziening tlv budget OMD		300	450	630
		500	600	630
Kosten OMD1 na gewijzigd beleid		1.100	900	830
Totaal kosten na gewijzigd beleid		1.600	1.500	1.460
Besparing		300	400	440

Uitvoering

Voor het realiseren van voldoende en passend aanbod maken wij afspraken met betrokken partijen via een uitvoeringsovereenkomst.

Bijlagen

Persbericht

Procesinformatie

Intern overleg

Overleg heeft plaatsgevonden met de projectleider inkoop jeugd, manager wijkteams, met de financieel adviseur, met de opdrachtgever voor dit project.

Afstemming met portefeuillehouder

Afstemming heeft plaatsgevonden in het portefeuillehouders overleg.

Directie-advies

B&W voorstel met directie advies (uitgebreide route)

Communicatie over het besluit

Er wordt een persbericht (zie bijlagen) uitgebracht.

Verder regulier

Naam: E Waasdorp
Datum: 10 december 2018
Datum: Team/teamonderdeel: SL Advies/Zorg en Jeugd
Telefoonnummer:

Collegevoorstel

Onderwerp	Clïëntervaringsonderzoek Jeugdwet en Wmo
Advies	Bespreekstuk
Is er een uiterste behandeldatum?	
Hoofdpogave	Hoofdtakveld Zorg
Portefeuillehouder	van Mierlo/Langius
Openbaar	Openbaar
Raadsvoorstel of raadsbrief	n.v.t.

Toelichting voor de openbare besluitenlijst:

Sinds 2015 is het verplicht om jaarlijks een cliëntervaringsonderzoek uit te voeren voor Wmo en Jeugdwet. Dit is bepaald in artikel 2.5.1 Wmo en artikel 2.10 Jeugdwet. Het college heeft kennis genomen van de uitkomsten van deze onderzoeken en stemt in met de publicatie van deze uitkomsten.

Voorgesteld besluit

1. Kennis te nemen van de rapportages met de uitkomsten van het cliëntervaringsonderzoek Wmo 2017 en het cliëntervaringsonderzoek Jeugdwet 2017;
2. In te stemmen met de publicatie van het cliëntervaringsonderzoek Wmo 2017 en het cliëntervaringsonderzoek Jeugdwet 2017 voor 31 december 2018.

Inleiding

De gemeente Almelo heeft voor de maatschappelijke ondersteuning en de jeugdhulp door onderzoeksbureau Zorgfocuz cliëntervaringsonderzoeken laten uitvoeren. De uitkomsten van de onderzoeken geven een beeld van de door cliënten ervaren kwaliteit van hulp en ondersteuning door het college en voor het verbeteren van de kwaliteit van het beleid en de uitvoering. Tevens is verplicht om de uitkomsten van de onderzoeken te verstrekken aan het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS). Deze cijfers publiceert elke gemeente op www.waarstaatjegemeente.nl. Het college wordt voorgesteld kennis te nemen van de definitieve rapportage en in te stemmen met publicatie van de cijfers.

Clïëntervaringsonderzoek Wmo

Voor dit onderzoek zijn 1999 cliënten met een Wmo-voorziening uitgenodigd om mee te doen. Dit zijn zowel nieuwe als bestaande cliënten. In totaal hebben 738 cliënten deelgenomen aan het onderzoek. Dit is een respons van 37%. De vragenlijst bestaat uit een aantal stellingen over hoe cliënten het contact met de gemeente, de kwaliteit van de voorzieningen en het effect van de ondersteuning ervaren.

In Almelo wist 74 % van de respondenten waar zij moesten zijn met hun hulpvraag. Ten opzichte van 2016 is dit een stijging met 3%. Van de respondenten geeft 62% aan dat zij

snel werden geholpen. Ten opzichte van 2016 is dit een daling met 6%. 76% van de respondenten gaf aan dat de medewerker de cliënt serieus nam. Dit is een daling van 5% ten opzichte van het vorige jaar.

Ook geeft 68% aan het helemaal eens te zijn met de stelling dat er in het gesprek samen is gezocht naar een oplossing. Dit is een daling met 1%.

De mogelijkheid om gebruik te maken van onafhankelijke cliëntondersteuning is bekend. 37% van de respondenten is bekend met deze mogelijkheid. Dit is een stijging van 2% ten opzichte van 2016.

De kwaliteit van de ondersteuning wordt door 83% van de respondenten als goed ervaren. Vier procent is het hier niet mee eens. De positieve reactie is gestegen met 2%, terwijl de negatieve reactie is gedaald met 2%. 82% van de respondenten geeft aan dat de geboden ondersteuning past bij de hulpvraag. Dit is een stijging van 2%.

79% van de respondenten onderschrijft de stelling dat zij door de ondersteuning die zij krijgen beter de dingen kunnen doen die zij willen. 83% geeft aan dat zij zich beter kunnen redden. Ten opzichte van 2016 is dit een lichte stijging van respectievelijk 1 en 2%. Het percentage respondenten dat een betere kwaliteit van leven ervaart is ten opzichte van 2016 hetzelfde gebleven (78%).

Cliëntervaringsonderzoek Jeugdwet 2017

Voor dit onderzoek zijn 1062 jeugdhulpcliënten en/of hun ouders uitgenodigd om mee te doen. Dit zijn zowel nieuwe als bestaande cliënten. In totaal hebben 184 cliënten deelgenomen aan het onderzoek. Dit is een respons van 17%. Vorig jaar was de respons 16%.

Over de gehele linie kan worden gesteld dat de respondenten ten opzichte van de resultaten van het cliëntervaringsonderzoek 2016 aanmerkelijk positiever reageren. Zo wist 68% van de respondenten waar zij terecht konden met een hulpvraag. Dit is een stijging van 8%. Ook het percentage respondenten dat het eens is met de stelling dat zij serieus werden genomen door de medewerker is met 4% gestegen tot 90%. 88% van de respondenten gaf aan dat samen met de medewerker naar een oplossing werd gezocht (stijging 12%) en 69% was het eens met de stelling dat zij snel werden geholpen (stijging 5%).

Alleen de bekendheid van de cliëntondersteuning gaf een daling te zien. Ten opzichte van 2016 is deze bekendheid met 5% gedaald tot 16%.

De kwaliteit van de ondersteuning wordt aanmerkelijk positiever gewaardeerd. 82% gaf aan dat zij goed worden geholpen bij vragen en problemen. Dit is een stijging van 14%. Ook het aantal respondenten dat de hulpverleners genoeg weten om de cliënt te helpen is met 9% gestegen tot 83%, terwijl 81% tevreden is over de informatie over de hulp (stijging 14%). 90% van de respondenten voelt zich serieus genomen door de hulpverleners. Dit is ten opzichte van 2016 een stijging van 15%. 93% geeft aan respectvol te worden behandeld door de hulpverleners (stijging 10%).

Ten aanzien van de deelgebieden opgroeien, zelfstandigheid, zelfredzaamheid en meedoen zijn de resultaten aanmerkelijk positiever dan over 2016. Vooral de resultaten ten aanzien van de zelfredzaamheid zijn opvallend. 74% van de respondenten gaf aan beter in staat te zijn om problemen op te lossen. Dit is een stijging van 22%. 54% gaf aan beter voor zichzelf te kunnen opkomen (stijging 18%). 67% van de respondenten heeft meer vertrouwen in de toekomst. In 2016 was dit percentage nog 42%.

Beoogd effect

Het college informeren over hoe cliënten de werkwijze van de gemeente en de geboden ondersteuning ervaren. Tevens wordt voldaan aan de verplichting in de Wmo en Jeugdwet om jaarlijks een cliëntervaringsonderzoek uit te voeren. De uitkomsten dienen voor 31 december 2018 te worden gepubliceerd.

Argumenten voor

1.1 Publiceren is een verplichting.

Het delen van de resultaten van de cliëntervaringsonderzoeken op www.waarstaatjegemeente.nl is verplicht.

Kanttekeningen

- 1.1. Gezien het feit dat slechts een beperkt deel van de Wmo- en jeugdwet populatie heeft deelgenomen aan het onderzoek is het de vraag in hoeverre de resultaten representatief zijn voor de gehele onderzoekspopulatie.

Alternatieven

N.v.t.

Kosten, opbrengsten, dekking en preventief toezicht

De kosten van het jaarlijks uitvoeren van cliëntervaringsonderzoeken zijn opgenomen in de begroting.

Uitvoering

Na vaststelling van de resultaten van het cliëntervaringsonderzoek volgt een rapportage waarin een vergelijking met referentiegemeenten is opgenomen.

Bijlagen

Bijlage 1: factsheet cliëntervaringsonderzoek Wmo 2017 (INT-64571)

Bijlage 2: factsheet cliëntervaringsonderzoek Jeugdwet 2017 (INT-64569)

Procesinformatie

Intern overleg

N.v.t.

Afstemming met portefeuillehouder

Met wethouder Van Mierlo 12-12-2018

Directie-advies

B&W voorstel standaard

Communicatie over het besluit

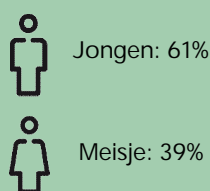
- Reguliere persconferentie
- Het informeren van de gemeenteraad volgt wanneer we de vergelijkende rapportage met referentiegemeenten hebben ontvangen.

Over dit onderzoek

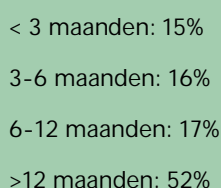
De gemeente Almelo heeft een (verplicht) cliëntervaringsonderzoek laten uitvoeren in het kader van de Jeugdwet over het jaar 2017. Voor dit onderzoek zijn 1062 jeugdhulpcliënten en/of hun ouders uitgenodigd om mee te doen. Dit zijn zowel nieuwe cliënten als bestaande cliënten. Zij kregen een schriftelijke vragenlijst thuisgestuurd en kregen de mogelijkheid de vragenlijst online in te vullen. In totaal vulden 184 cliënten de vragenlijst in; een respons van 17%. Vorig jaar was de respons 16%. Deze factsheet presenteert de belangrijkste resultaten van dit onderzoek.

Achtergrondkenmerken

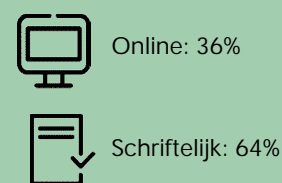
Geslacht

Duur van de hulp

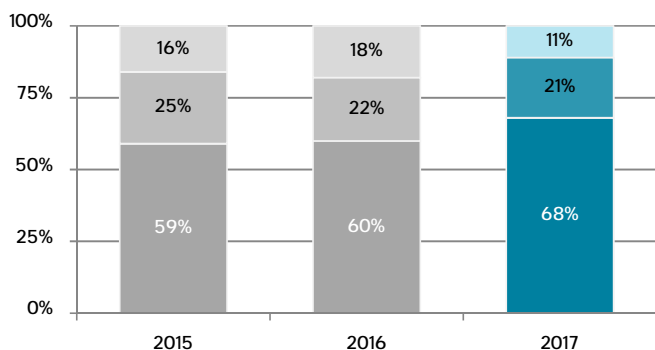
Invulwijze

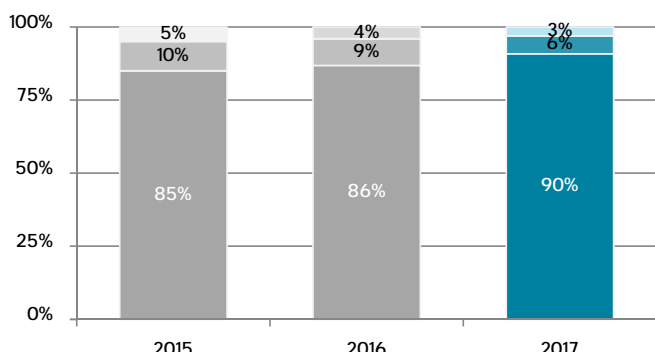
Contact over de hulpvraag

1. Cliënt wist waar hij/zij terecht kan met een hulpvraag

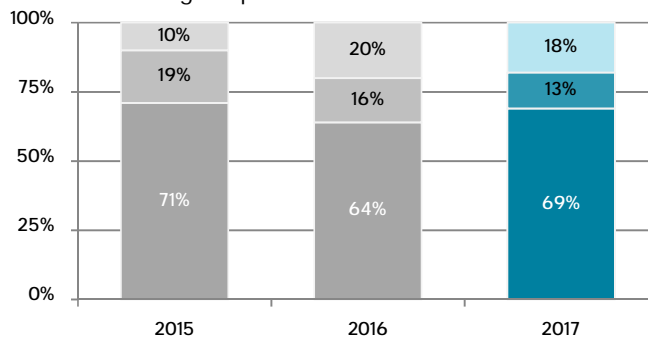

2. De medewerker nam de cliënt serieus

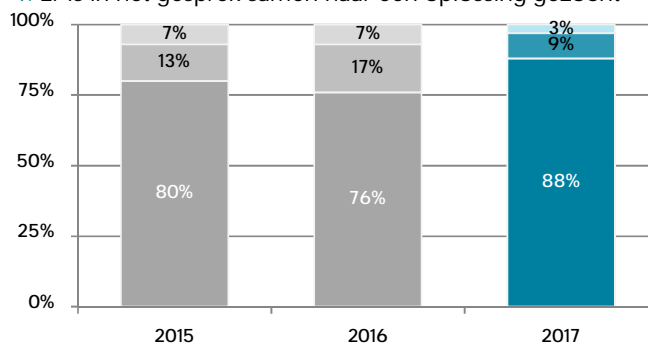

■ (helemaal) mee eens ■ neutraal ■ (helemaal) mee oneens

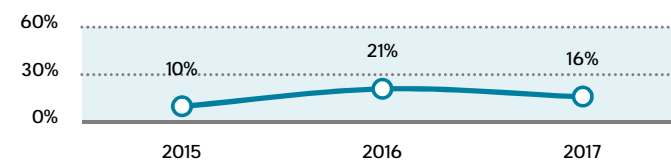
3. Cliënt is snel geholpen

4. Er is in het gesprek samen naar een oplossing gezocht

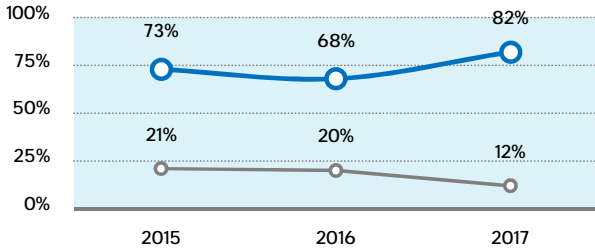
5. Bekendheid cliëntondersteuning (% ja)

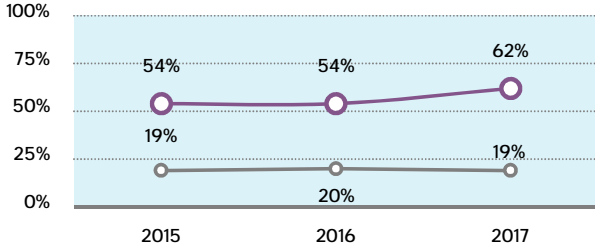

Kwaliteit van de ondersteuning

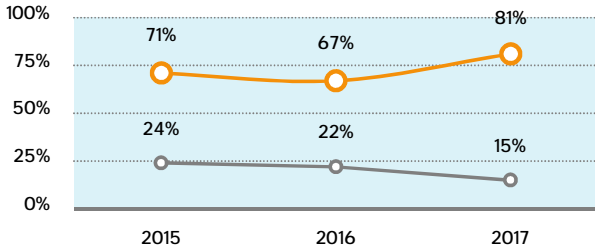
1. Cliënt wordt goed geholpen bij vragen en problemen

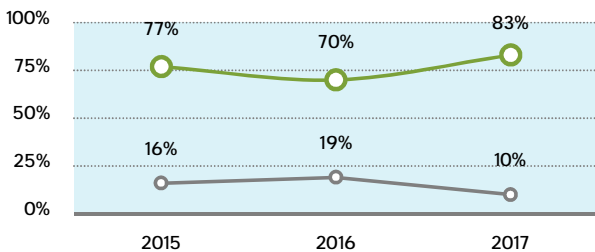
2. De verschillende organisaties werken goed samen

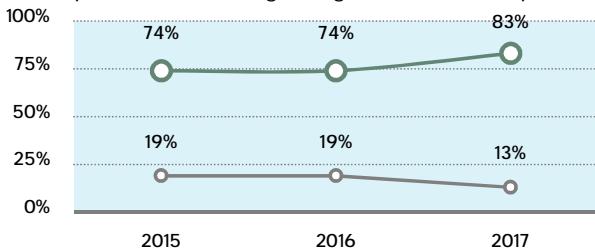
3. Cliënt krijgt voldoende informatie over de hulp

4. Beslissingen over de hulp worden samen genomen

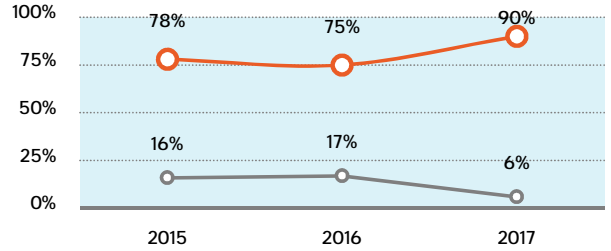

5. De hulpverleners weten genoeg om cliënt te helpen

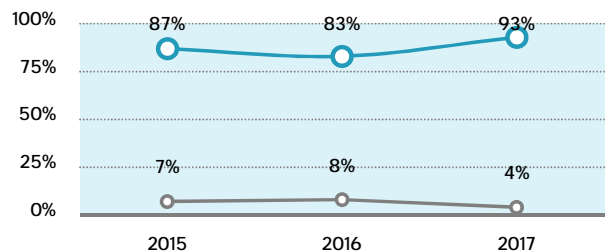

De gekleurde lijn is het percentage 'vaak/altijd'. De grijze lijn heeft betrekking op 'soms/nooit'. Het restant is het aandeel 'niet van toepassing'.

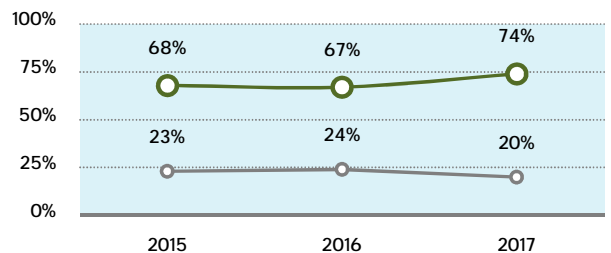
6. Cliënt voelt zich serieus genomen door hulpverleners

7. Cliënt wordt respectvol behandeld door hulpverleners

8. Cliënt is snel geholpen

Opmerkingen van cliënten

Sterke punten

- Cliënten waarderen het dat er naar hen geluisterd, velen zeggen dat zij serieus worden genomen en dat ze snel worden geholpen bij vragen of problemen.
- Dit beeld is ook terug te zien in de resultaten. Cliënten zijn over het algemeen positiever dan twee jaar geleden.

Verbeterpunten

- Als verbeterpunt noemen enkele cliënten de samenwerking met scholen. Ook vind niet iedereen dat de school goed met de hulp omgaat.
- Cliënten zien graag zo min mogelijk wisselingen in hulpverleners.

Doorverwijzing naar de ondersteuning

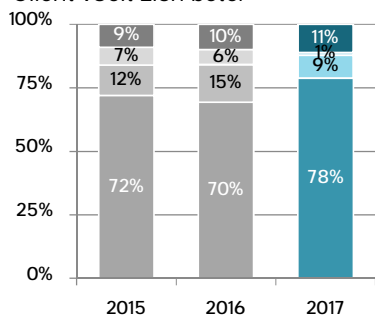
31%

van de cliënten is door de **huisarts** doorverwezen naar de hulp en ondersteuning. Vijftien procent door de gemeente. De rest noemt een andere instelling. Vaak gaat het dan om een instelling die hen wees op hulp, zoals de school, kennissen, een kinderarts of 'eigen initiatief'.

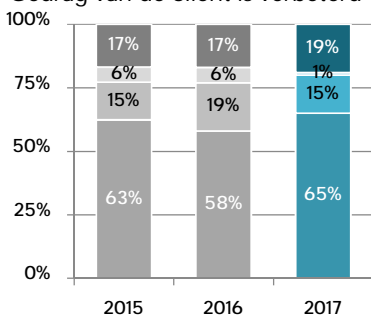

Opgroeien

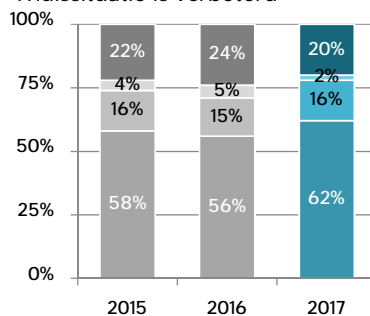
Clïent voelt zich beter

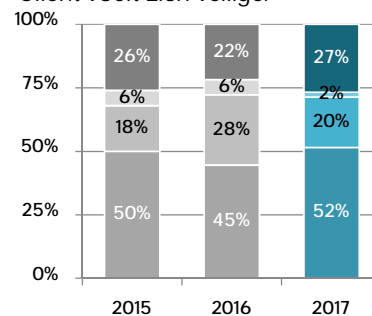
Gedrag van de cliënt is verbeterd

Thuisituatie is verbeterd

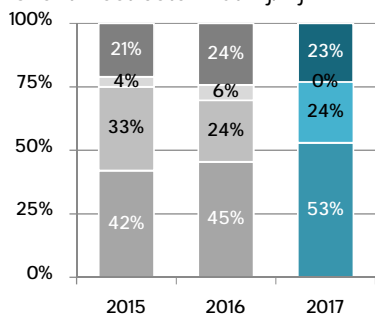

Clïent voelt zich veiliger

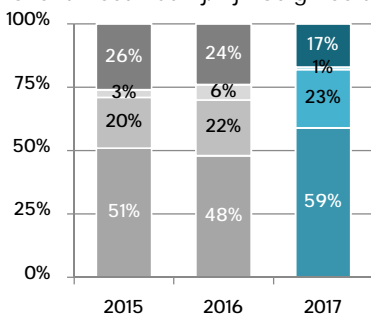

Zelfstandigheid

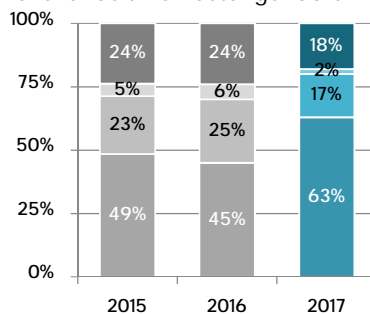
Clïent weet beter wat hij/zij wil

Clïent weet wat hij/zij nodig heeft

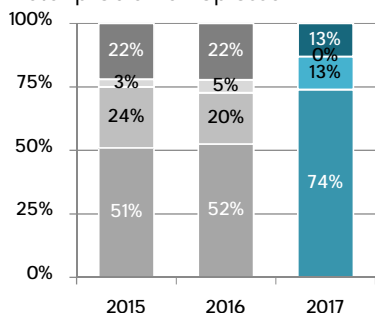

Clïent voelt zich beter gehoord

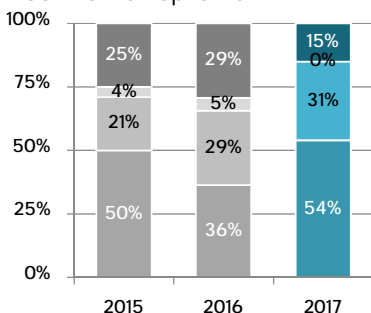

Zelfredzaamheid

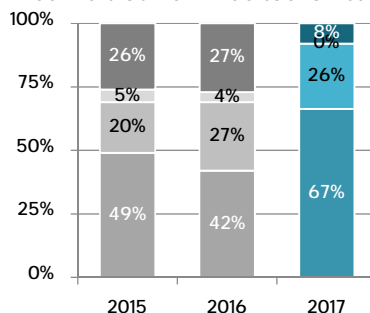
Beter problemen oplossen

Voor zichzelf opkomen

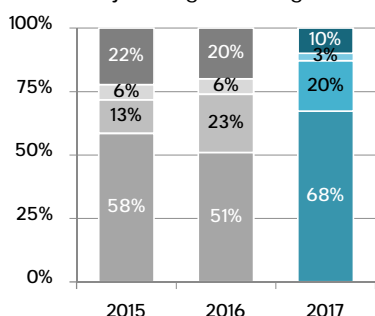

Meer vertrouwen in de toekomst

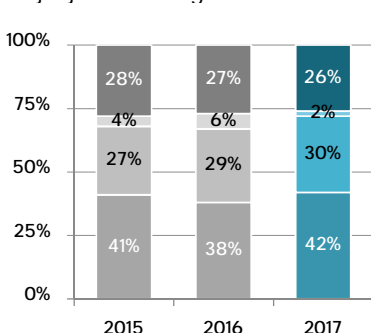

Meedoen

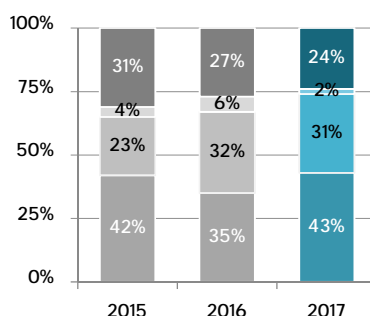
Het gaat beter op school, werk of bij de dagbesteding

Vrijtijdsbesteding is verbeterd

De relatie van de cliënt met anderen is verbeterd

- niet van toepassing
- (veel) slechter geworden
- hetzelfde gebleven
- (veel) beter geworden

Over dit onderzoek

De gemeente Almelo heeft een (verplicht) cliëntervaringsonderzoek laten uitvoeren in het kader van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) over het jaar 2017. Voor dit onderzoek zijn 1999 cliënten met een Wmo-voorziening uitgenodigd om mee te doen. Dit zijn zowel nieuwe cliënten als bestaande cliënten. Zij kregen een schriftelijke vragenlijst thuisgestuurd en kregen de mogelijkheid de vragenlijst online in te vullen. In totaal vulden 738 cliënten de vragenlijst in; een respons van 37%. Deze factsheet presenteert de belangrijkste resultaten van dit onderzoek.

Achtergrondkenmerken

Geslacht

Man: 37%

Vrouw: 63%

Leeftijd

< 34 jaar: 8%

35 - 54 jaar: 20%

55 - 74 jaar: 39%

> 75 jaar: 33%

Invulwijze

Online: 15%

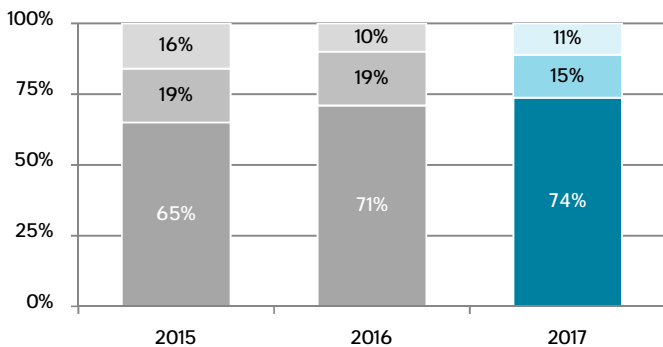

Schriftelijk: 85%

Contact over de hulpvraag

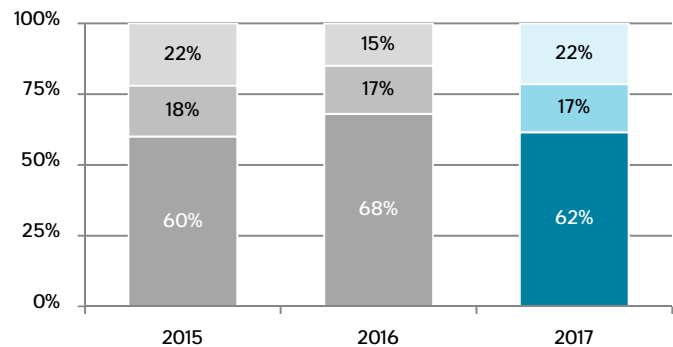

1. Cliënt wist waar hij/zij moest zijn met een hulpvraag

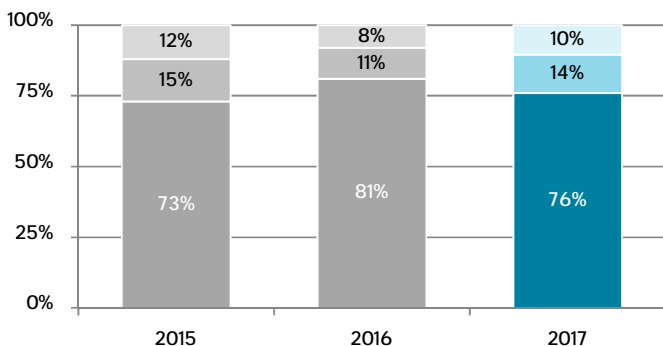

■ (helemaal) mee eens ■ neutraal ■ (helemaal) mee oneens

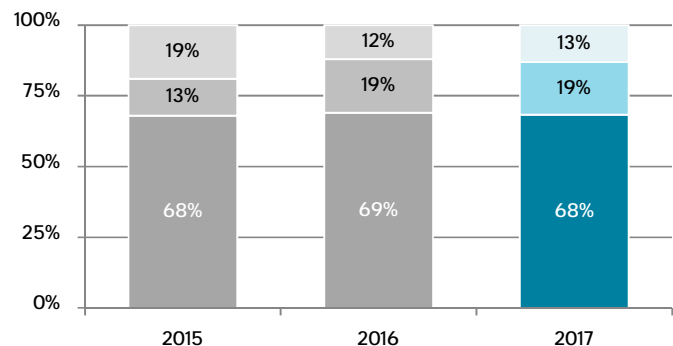
2. Cliënt is snel geholpen

3. De medewerker nam de cliënt serieus

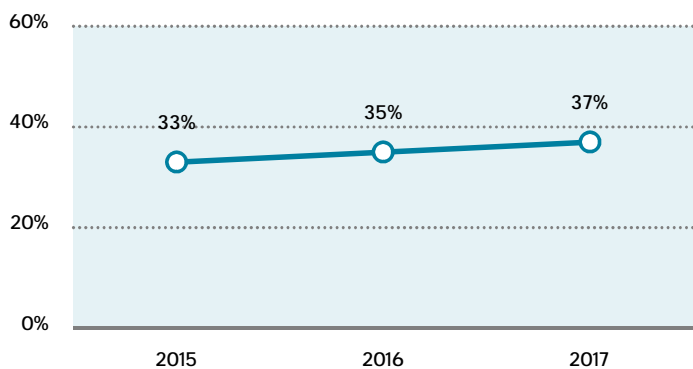
4. Er is in het gesprek samen naar een oplossing gezocht

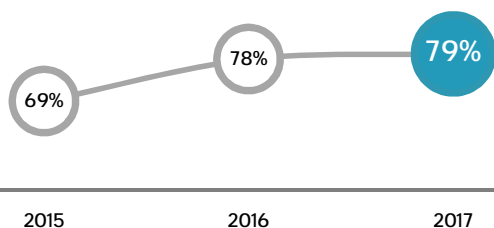
Onafhankelijke cliëntondersteuning

5. Onafhankelijke cliëntondersteuning (% bekend)

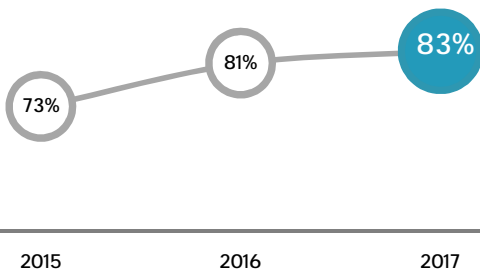

Effecten van de ondersteuning

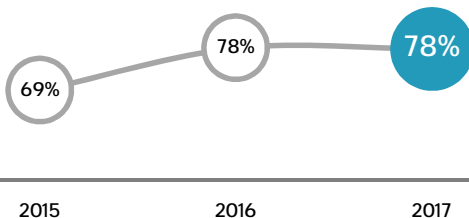
8. Cliënt kan beter de dingen doen die hij/zij wil

9. Cliënt kan zich beter redden

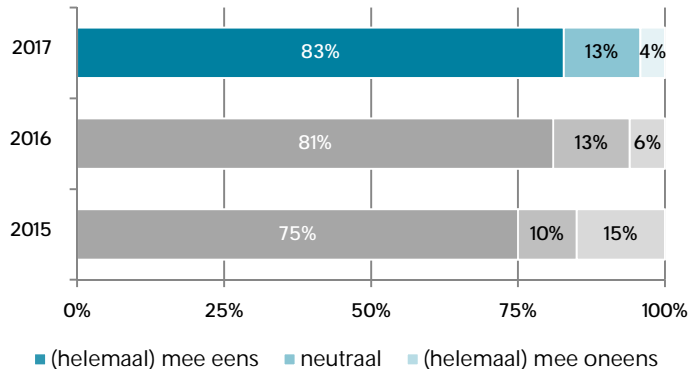

10. Cliënt heeft een betere kwaliteit van leven

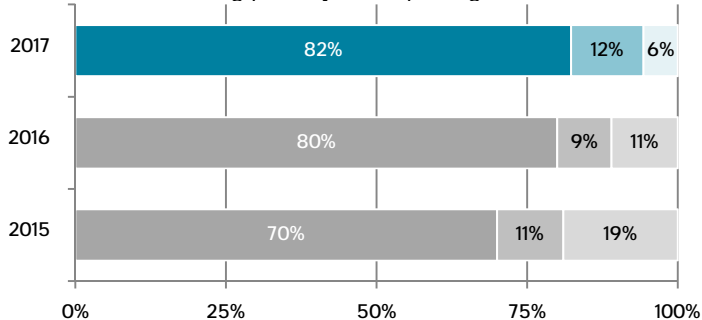

Kwaliteit van de ondersteuning

6. De kwaliteit van de ondersteuning is goed

7. De ondersteuning past bij de hulpvraag

Ontvangen ondersteuning

- Huishoudelijke ondersteuning: 51%
- Begeleiding dagbesteding/regie: 39%
- Collectief vervoerspasje: 35%
- Begeleiding zelfstandig wonen: 31%
- Scootmobiel: 16%
- Rolstoel: 11%
- Woonvoorziening: 10%
- Financiële vergoeding vervoer: 4%
- Logeervoorziening/logeerhuis: 1%

Naam: H. Letteboer
Datum: 05 december 2018
Team/teamonderdeel: SL Advies
Telefoonnummer: 541943

Collegevoorstel

Onderwerp	Tarieven sportaccommodaties 2019
Advies	Bespreekstuk
Is er een uiterste behandeldatum?	18 december 2019
Hoofdpogave	Sport, cultuur en recreatie
Portefeuillehouder	A. Maathuis
Openbaar	Openbaar
Raadsvoorstel of raadsbrief	n.v.t.

Toelichting voor de openbare besluitenlijst:

De tarieven, inclusief btw, voor de sportaccommodaties voor het seizoen 2018-2019 zijn door het college op 1 mei 2018 vastgesteld. Het Sportbedrijf Almelo verhuurt de binnensportaccommodaties aan de sportverenigingen en exploiteert het zwembad. De gemeente verhuurt de buitensportaccommodaties. Per 1 januari 2019 wordt de btw-sportvrijstelling verruimd waardoor er geen btw meer in rekening gebracht wordt over de verhuur.

Besloten is om voor de periode januari tot 1 juli 2019 nieuwe tarieven vast te stellen waarbij de hoogte van deze tarieven gelijk is aan de hoogte inclusief btw zoals eerder vastgesteld door het college. De gemeente reserveert voornamelijk een deel van de opbrengst van de tarieven voor eventuele dekking van niet toegekende compensatie vanuit het rijk. Het eerste halfjaar van 2019 wordt gezien als een overgangperiode. Daarna wordt gezien of verlaging mogelijk is.

Voorgesteld besluit

1. De tarieven voor het gebruik van de gemeentelijke binnen- en buitensportaccommodaties en het zwembad voor de periode 1 januari 2019 tot 1 juli 2019 opnieuw vast te stellen conform het bijgevoegde tarievenvoorstel (INT 65914);
2. Vanwege mogelijk ontwikkelingen in het kader van de compensatie door de btw-sportvrijstelling, het eerste halfjaar van 2019 te zien als overgangperiode.
3. Afhankelijk van de compensatieregeling van het rijk en het door het rijk ingestelde subsidieplafond, de tarieven voor de zomer van 2019 te heroverwegen.
4. Het Sportbedrijf Almelo te informeren conform bijgevoegde brief (UIT - 1885263)

Inleiding

In het Belastingplan 2019 heeft het Kabinet de reeds aangekondigde wijziging van de btw-sportvrijstelling opgenomen. De wijziging van de btw-sportvrijstelling heeft gevolgen voor de exploitatie van sporthallen, zwembaden, gymzalen, buitensportaccommodaties en andere sportaccommodaties door o.a. gemeenten en andere exploitanten zoals Sportbedrijf Almelo. De btw-sportvrijstelling wordt per 1 januari 2019 gewijzigd.

Het college stelt jaarlijks (voorafgaand aan het sportseizoen) de tarieven vast voor de verhuur van binnen- en buitensportaccommodaties. Sportbedrijf Almelo verhuurt de binnensportaccommodaties aan de sportverenigingen. Per 1 januari 2019 wordt de btw-sportvrijstelling verruimd. Vanaf dat moment geldt deze vrijstelling niet alleen voor gemeenten maar ook voor exploitanten van sportaccommodaties

zoals Sportbedrijf Almelo. Zij kunnen geen btw meer terugvorderen van het rijk maar behoeven ook geen btw meer in rekening te brengen.

Sportbedrijf Almelo verhuurt de binnensportaccommodaties aan sportverenigingen. Deze betalen de huur inclusief btw (in 2018 6% en per 1 januari 2019 9% btw).

Centrale vraag

Bij toepassing van de sportvrijstelling is vanaf 1 januari 2019 geen btw meer verschuldigd over de gebruikersvergoedingen. De vraag daarbij is: kunnen de huidige tarieven per 1 januari 2019 daardoor omlaag of moeten de huidige tarieven nog (even) gehandhaafd blijven?

Brief VSG / overleg VWS

De nieuwe wetgeving over de btw-vrijstelling en de communicatie daarover is weergegeven in de brief van de Vereniging Sport en Gemeenten (VSG) van 8 november 2018 (kenmerk: VSG/2018/AJ/re-U18150) en de brief van VWS van 16 november 2018 (Kenmerk:144802-184254-s).

Op 8 november jl. heeft de VSG een brief aan de wethouder sport van alle gemeenten gestuurd inzake de verruiming van de btw-sportvrijstelling. In deze brief staat dat de VSG, VWS en de VNG met elkaar in overleg zijn om de oneffenheden in de subsidieregelingen te repareren. Hierbij is het voorstel om gemeenten de ruimte te geven om het nadeel van sportbedrijven te compenseren binnen de mogelijkheden van de SPUK.

Als dit voorstel ook daadwerkelijk wordt ingevoerd, dan lijkt het btw-nadeel van het Sportbedrijf (zoals in het vorenstaande geschetst) opgelost. Hierbij speelt uiteraard nog wel de discussie met betrekking tot het subsidieplafond. Dit betreft een landelijke discussie die alle gemeenten op dezelfde wijze raakt.

Voorstel

Voorgesteld wordt om de tarieven vooralsnog niet aan te passen en niet te verlagen. Het eerste halfjaar van 2019 willen we zien als een overgangperiode. Afhankelijk van de compensatieregeling en het subsidieplafond kunnen we de tarieven eventueel heroverwegen. Sportbedrijf Almelo wordt op de hoogte gebracht van dit besluit.

In mei 2019 krijgt het college een voorstel voor het vaststellen van de tarieven voor de verhuur van de binnensportaccommodaties voor het seizoen 2019-2020. Bij de vaststelling van deze nieuwe tarieven kan overwogen worden om rekening te houden met deze voorgestelde besluiten.

Beoogd effect

1. Duidelijkheid geven aan de sportverenigingen wat de nieuwe tarieven zijn na 01-01-2019.
2. Een tijdelijke reserve opbouwen voor eventuele gevolgen van de compensatieregeling van het rijk en een eventueel optredend subsidieplafond.

Argumenten voor

1.1 Voor de sportverenigingen verandert er in de 1^e helft van 2019 niets in de hoogte van de tarieven.
Voor de sportverenigingen verandert er nu niets. De tarieven die zij betalen blijven ongewijzigd. Zij ondervinden geen nadeel bij het handhaven van de huidige tarieven.

1.2 Andere gemeenten in de regio maken dezelfde keuze.

Ook daar kiest men ervoor om de tarieven onveranderd te laten, omdat de consequenties nog onvoldoende helder zijn.

2.1 en 3.1 We kunnen door deze overgangperiode anticiperen op nieuwe ontwikkelingen.

In de brieven van VSG en VWS wordt nog geen duidelijk beeld gegeven van de consequenties van de compensatieregeling en het subsidieplafond. Met het instellen van een overgangperiode creëren we ruimte voor definitieve besluitvorming op basis van informatie van het rijk. Daarna kunnen we heroverwegen of we de tarieven alsnog kunnen bijstellen. Dat kan op moment dat er helderheid is over de exacte consequenties voor het nieuwe schooljaar.

4.1 Sportbedrijf moeten vragen van verenigingen kunnen beantwoorden.

Sportbedrijf Almelo moeten vragen van sportverenigingen kunnen beantwoorden over de tarieven die nu gehanteerd worden. Dat geldt overigens ook voor team vastgoed van de gemeente Almelo, die uiteraard ook op de hoogte is van de tarieven die door het college zijn vastgesteld.

Kanttekeningen

1.1 Verenigingen kunnen dit vreemd vinden nu er aangekondigd is dat tarieven ook omlaag kunnen.

Omdat er nog onduidelijkheid is over de precieze consequenties, wordt het verlagen van de tarieven nu niet voorgesteld.

Alternatieven

1. De tarieven per 01-01-2019 verlagen als gevolg van de btw-vrijstelling.

De verenigingen krijgen dan een lagere huurprijs voorgelegd. Eventuele gevolgen van de compensatieregeling van het rijk en een eventueel optredend subsidieplafond zijn dan voor rekening van de gemeente Almelo. Verlaging van de tarieven heeft een structureel karakter, wat maakt dat dit gezien de onduidelijkheid niet opportuun wordt geacht.

Kosten, opbrengsten, dekking en preventief toezicht

Het Sportbedrijf Almelo en Team Vastgoed ontvangen extra inkomsten omdat de tarieven feitelijk zijn verhoogd ten opzichte van de geraamde netto-inkomsten. Sportbedrijf zal deze méér-opbrengsten tijdelijk reserveren.

Sportbedrijf moet in 2019 voor de inkoop van diensten en goederen zelf wél btw betalen. Het Sportbedrijf ontvangt van ons subsidie exclusief btw.

De aanvraag bij het Rijk om voor deze btw-uitgaven gecompenseerd te worden wordt in de loop van 2019 gehonoreerd. Tot dat moment kan er bij Sportbedrijf een liquiditeitsprobleem ontstaan.

Sportbedrijf heeft dus tijdelijk extra uitgaven die op deze wijze tijdelijk worden gecompenseerd. De Ontvangen méér-opbrengsten komen op de balans te staan bij Sportbedrijf als een schuld aan de gemeente.

Uitvoering

Na besluitvorming kan het Sportbedrijf hier per brief over geïnformeerd worden. Het sportbedrijf kan zijn huurders dan informeren.

Bijlagen

- Tarievenoverzicht 1 januari 2019 – 1 juli 2019: (INT- 65914)
- Brief aan Sportbedrijf Almelo (UIT – 1885263)

Procesinformatie

Intern overleg

Met de financieel adviseur heeft overleg plaatsgevonden over dit voorstel.

Afstemming met portefeuillehouder

Het voorstel is besproken met wethouders Maathuis en Langius en akkoord bevonden.

Directie-advies

B&W voorstel standaard

Communicatie over het besluit

Via de reguliere persconferentie.

Naam: M. Oosterhof
Datum: 12 december 2018
Team/teamonderdeel: SL Advies
Telefoonnummer: 0653219339

Collegevoorstel

Onderwerp	Beantwoording schriftelijke vragen CDA en D66 Financiële Prognose WMO/Jeugd
Advies Is er een uiterste behandeldatum?	Bespreekstuk Ja, 18 december 2018
Hoofdopgave	Hoofdtakveld Sociaal Domein
Portefeuillehouder	A. Langius/ E.J.F.M. van Mierlo
Openbaar	Openbaar
Raadsvoorstel of raadsbrief	nvt

Toelichting voor de openbare besluitenlijst:

De raadsfracties CDA en D66 hebben vragen gesteld over de financiële prognose WMO en Jeugd. De vragen worden met de bijgaande brief beantwoord.

Voorgesteld besluit

1. De vragen van de raadsfractie CDA conform bijgaande conceptbrief te beantwoorden.
2. De vragen van de raadsfractie D66 conform bijgaande conceptbrief te beantwoorden.
3. De brieven ter kennisneming aan de overige fracties op het iBabs te plaatsen.

Inleiding

De raadsfracties CDA en D66 hebben vragen gesteld over de financiële prognose WMO en Jeugd. De vragen worden met de bijgaande brief beantwoord.

Beoogd effect

Het beantwoorden van vragen die door de raadsfracties CDA en D66 zijn gesteld.

Argumenten voor

1.1 Raadvragen worden op zo kort mogelijke termijn beantwoord

De gemeenteraad heeft een controlerende taak en heeft daar informatie voor nodig. Beantwoording van raadvragen moet daarom ook altijd zo snel mogelijk gebeuren.

1.2 Overige fracties worden eveneens van informatie voorzien

De verstekte informatie aan de betreffende fractie die de vragen heeft gesteld, dient eveneens aan de voltallige raad ter kennisname te worden aangeboden.

Kanttekeningen

Niet van toepassing.

Alternatieven

Niet van toepassing.

Kosten, opbrengsten, dekking en preventief toezicht

Niet van toepassing.

Uitvoering

Na besluitvorming wordt de brief verzonden en op het iBabs geplaatst ter kennisneming van de overige fracties.

Bijlagen

1. Inkomende brief van de raadsfractie CDA met raadsvragen (62710)
2. Inkomende brief van de raadsfractie D66 met raadsvragen (62728)
3. Uitgaande brief aan de raadsfractie CDA met beantwoording vragen (62710)
4. Uitgaande brief aan de raadsfractie D66 met beantwoording vragen (62728)

Procesinformatie

Intern overleg

De beantwoording is tot stand gekomen na overleg tussen de teams SL Advies en Financiën-CSVI.

Afstemming met portefeuillehouder

De beantwoording is besproken met portefeuillehouder A. Langius en E. van Mierlo en is akkoord bevonden.

Directie-advies

B&W voorstel standaard

Communicatie over het besluit

Reguliere persconferentie.

Raadsfractie CDA
t.a.v. Mevrouw I. Ten Seldam
Postbus 5100
7600 GC ALMELO

Postadres:
Gemeente Almelo
Postbus 5100
7600 GC Almelo

Bezoekadres:
Haven Zuidzijde 30
7607 EW Almelo

telefoon: (0546) 54 11 11
e-mail: gemeente@almelo.nl
internet: www.almelo.nl

Uw brief 29 november 2018	Uw kenmerk	Ons kenmerk Niet aanwezig	Datum 18 december 2018
Bijlage(n)	Doorkiesnummer 0546-54 11 11	Behandeld door M. Oosterhof	Zaaknummer DCS - 1862728

Onderwerp

Schriftelijke vragen CDA aan B&W over Raadsbrief van 20 november "Financiële prognose WMO en Jeugd 2018"

Geachte mevrouw Ten Seldam,

In uw brief van 29 november 2018 stelt u vragen over de financiële prognose WMO en Jeugd. Hieronder vindt u de beantwoording van uw vragen.

- 1. Aangezien bij de bestuursrapportage slechts werd gesproken van een lichte stijging en bij de begrotingsbehandeling 2019 met geen woord gerept is over het oplopen van de kosten WMO en Jeugdzorg wordt de indruk gewekt dat de stijging in het derde kwartaal van 2018 is ontstaan. Dat beeld wordt versterkt doordat u in de raadsbrief schrijft dat diverse andere steden en kleinere gemeenten signalen hebben afgegeven over de oplopende kosten. Almelo heeft tot 20 november geen signaal afgegeven. Is de stijging pas in het derde kwartaal in 2018 ontstaan? Zo nee, wanneer was dan bij u en de organisatie bekend dat er werd afgeweken van de prognose en waarom is dit niet eerder met de raad gecommuniceerd.*

Bij het opstellen van de bestuursrapportage (peildatum 30-6, maar declaraties sociaal domein worden maandelijks achteraf verwerkt) was er geen opvallende stijging waargenomen. Een vergelijking van de financiële cijfers over de eerste vijf maanden van 2016, 2017 en 2018 gaf toen geen trend of ontwikkeling weer die om bijstelling vroeg. Bij analyse in november bleek dat er aan het einde van het eerste half jaar een forse stijging van de zorgvraag optrad die zich heeft doorgezet. Wij hebben u vervolgens direct geïnformeerd.

- 2. In de paragraaf "Landelijke en regionale ontwikkelingen" meldt u, op basis van landelijke cijfers, dat voor het eerst sinds 2015 het aantal jongeren dat jeugdzorg ontvangt niet verder is toegenomen. In de paragraaf "Nadere toelichting" stelt u dat bij Jeugd vanaf 2018 wel een behoorlijke stijging is te zien in het aantal cliënten t.o.v. 2017 en dat er in 2017 een wachtlijst is ontstaan die u in 2018 met extra inzet heeft weggewerkt. Zijn de effecten van deze interventie, voorkomen van duurdere zorg door te lang op de wachtlijst staan, en de toename van de zorgvraag wel adequaat bewaakt? In de Berap spreekt u van een lichte stijging en nu van een behoorlijke stijging.*

Ja, in 2018 hebben wij ingezet op het oplossen van de wachtlijsten, juist om te voorkomen dat de zorgvraag complexer wordt. We zien nu dat de zorgaantallen en de zorglast zijn gestegen.

3. *In de raadsbrief stelt u dat op het vlak van Ondersteuning Zelfstandig Leven (OZL) een toename is omdat het beleid er op gericht is om duurdere zorg te voorkomen. U geeft aan dat er tot en met oktober 2018 een toename is van de OZL van € 2.638.774 in absolute zin. Dat is een stijging van 243 procent. Nergens in de brief maakt u duidelijk wat u hebt bespaard op duurdere zorg. Welke besparing staat er tegen over de extra uitgaven van de ruim 2,6 miljoen? Anders gezegd, heeft het door u ingezette beleid geresulteerd in het door u gewenste resultaat en waar blijkt dat uit?*

We zien dat de zorgkosten in brede zin stijgen. Een trend die overigens in vrijwel alle gemeenten zichtbaar is.

Wij zien ten aanzien van OZL een verschuiving van specialistische jeugdhulpverlening en verblijf in gezinshuis/pleegzorg naar OZL. Echter door de toename op alle producten, is dit in de uitgaven niet direct te herleiden. Wel is dit te zien in het aantal personen dat gebruik maakte van specialistische hulp en nu ondersteuning krijgt (OZL). Van het totaal aantal afgegeven indicaties is 75% verzorgd door het Wijkteam.

4. *In de brief wordt aangegeven dat het college kiest voor optie 2, handhaven van de begroting 2019 en monitoren op inhoud en financiën en bijstelling van de begroting 2019 volgt wanneer dat voldoende zeker is. Met "dat" wordt bedoeld wat de structurele effecten uit 2018 zullen zijn, mede gelet op de beleidsaanpassingen die zijn gedaan. Deze keuze baart de CDA fractie zorgen want zoals verwoord bij vraag 3 maakt u in de brief niet duidelijk of de grote toename van OZL ook elders voor een besparing zorgt, terwijl dat wel de doelstelling is van een van de genomen maatregelen. Daarnaast maakt u ook melding op pagina 2 van een drietal landelijke veranderingen die in financiële zin negatief kunnen uitpakken te weten: 1. meldplicht huiselijk geweld en kindermishandeling door professionals en een behandelplicht; 2. gemeente wordt verantwoordelijk voor jeugdhulp aan minderjarige asielzoekers; 3. doordecentralisaties beschermd wonen en maatschappelijke opvang. Daar voegen wij nog het WMO abonnementstarief van €17,50 als vierde risico bij. Waarom kiest u op dit moment voor handhaving van de begroting 2019 en wacht u af of bijstelling van de begroting 2019 noodzakelijk is? Waarop is uw optimisme gebaseerd dat er in 2019 een significante trendbreuk zal plaatsvinden op de jaarlijks stijgende WMO en vooral Jeugdzorg kosten ondanks de vier genoemde risico's?*

Wij hebben in onze brief toegelicht dat het nog te vroeg is om te bepalen wat de structurele effecten uit 2018 zullen zijn, mede gelet op de beleidsaanpassingen die al zijn ingezet. Het effect van de nieuwe inkoop, het verbeteren en versterken van de toegang en vooral het actieprogramma (maatregelen) dat begin volgend jaar in een politiek beraad met u wordt besproken, zijn daarvoor belangrijke variabelen.

Daarbij is er per ommegaande gestart met maandelijkse sociaal domein brede monitoring in multidisciplinair verband, waarmee heel spoedig gereageerd c.q. bijgestuurd kan worden op fluctuaties in de zorgvraag. Hierbij dient wel opgemerkt te worden dat uitgaven in het sociaal domein qua omvang niet evenredig over de maanden door het jaar plaatsvinden, waardoor (bij)sturing zorgvuldig moet plaatsvinden. Adequate monitoring is wel een vereiste.

5. *Waarop is uw verwachting gestoeld als u stelt dat ondanks de forse tekorten op WMO en Jeugdzorg het boekjaar toch licht positief kan worden afgesloten. Op welke cijfers baseert u deze mening?*

Het grootste deel van het tekort wordt opgevangen door de bijdrage van 5,6 miljoen euro, die wij in 2018 ontvangen uit het fonds tekortgemeenten. Daarnaast bent u reeds geïnformeerd over de financiële stand van zaken over de organisatieontwikkelingen.

6. *U geeft in de brief aan dat u scherper gaat monitoren op de effecten van het ingezette pakket aan maatregelen en dat u in het kader van de versterking van de P&C cyclus drie keer in 2019 een tussentijdse rapportage aan de raad zult aanbieden. Echter gegeven de grote risico's en de constatering in november van het ernstig uit de paslopen van dit jaar*

verzoeken wij u om de gemeenteraad tot aan de Perspectiefnota 2019 maandelijks schriftelijk te informeren over de stand van zaken?

Wij gaan niet mee met uw verzoek, omdat de voorgestelde P&C cyclus van drie tussentijdse rapportages betere sturingsinformatie biedt dan een maandelijkse cyclus. Dit heeft te maken met het declaratiegedrag van aanbieders en dat de uitgaven niet evenredig over de maanden van het jaar plaatsvinden.

7. *Is onze conclusie juist als wij stellen dat op basis van de tabel pagina 2 WMO financieel begroot 2018 t.o.v. prognose 2018 de WMO in totaliteit een positief effect laat zien van € 468.658? Is deze afname van uitgaven het resultaat van het gevoerde beleid? Als onze conclusie juist is wordt dan het tekort feitelijk alleen veroorzaakt door de toename van Jeugdzorg?*

De tabel laat een daling in de kosten op huishoudelijke ondersteuning zien. Er is sprake van natuurlijk verloop in de leeftijdscategorie 81 jaar en ouder en uitstroom in verband met de omzetting naar WLZ in 2017. In de bestuursrapportage van 2018 is hier over geschreven.

Uw conclusie is juist, dat het tekort voortkomt uit jeugdzorg, met name in de groep 5-12 jarigen. De kostenstijging is conform het landelijke en regionale beeld en krijgt de volle aandacht in het maatregelenplan.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Almelo,
de secretaris, de burgemeester,

Raadsfractie D66
t.a.v. Mevrouw Van Saane
Postbus 5100
7600 GC ALMELO

Postadres:
Gemeente Almelo
Postbus 5100
7600 GC Almelo

Bezoekadres:
Haven Zuidzijde 30
7607 EW Almelo

telefoon: (0546) 54 11 11
e-mail: gemeente@almelo.nl
internet: www.almelo.nl

Uw brief	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Datum
		Niet aanwezig	18 december 2018
Bijlage(n)	Doorkiesnummer	Behandeld door	Zaaknummer
Geen	0546-54 11 11		DCS - 1862728

Onderwerp

Schriftelijke vragen D66 aan B&W over Raadsbrief van 20 november "Financiële prognose WMO en Jeugd 2018"

Geachte mevrouw Van Saane,

In uw brief van 3 december 2018 stelt u vragen over de financiële prognose WMO en Jeugd. Hieronder vindt u de beantwoording van uw vragen.

1. *Waarom stuurt u deze brief drie weken na de begroting? Waarom was deze informatie niet reeds daarin opgenomen? (Wij doelen hiermee niet op de uitkering van 5,6 miljoen uit het Fonds tekortgemeenten)*

We hebben u direct na constatering van deze prognose geïnformeerd. Bij het opstellen van de bestuursrapportage (peildatum 30-6, maar declaraties sociaal domein worden maandelijks achteraf verwerkt) was er geen opvallende stijging. Een vergelijking van de financiële cijfers over de eerste vijf maanden van 2016, 2017 en 2018 gaf toen geen trend of ontwikkeling weer die om bijstelling vroeg. Bij analyse in november bleek dat er aan het einde van het eerste half jaar een stijging van de zorgvraag optrad die zich heeft doorgezet. Wij hebben in onze brief toegelicht dat het nog te vroeg is om te bepalen wat de structurele effecten uit 2018 zullen zijn, mede gelet op de beleidsaanpassingen die al zijn ingezet. Het effect van de nieuwe inkoop, het verbeteren en versterken van de toegang en vooral het maatregelplan dat begin volgend jaar in een politiek beraad met u wordt besproken, zijn daarvoor belangrijke variabelen.

2. *In hoeverre zijn personele lasten toegerekend aan WMO/jeugdhulp?*

In de brief hebben wij ons geconcentreerd op de zorgbudgetten en niet op de personele lasten omdat daar geen overschrijdingen zijn.

3. *Uit analyse blijkt dat verwijfsbevoegdheid van rechters en huisartsen relatief weinig invloed heeft op de omvang van de Jeugdhulp. Waarom worden dan wijkcoaches ingezet bij de huisartsenpraktijk?*

Huisartsen zijn de op-één-na grootste verwijzer. Dit vinden wij een aanzienlijk aandeel en dat maakt dat wij investeren in de ondersteuning van huisartsen bij verwijzingen. Huisartsen zijn positief over deze samenwerking en ervaren een kwaliteitsverbetering.

4. *Kunt u uitleggen wat u bedoelt met verplichtingenstop op pagina 6? We praten hier over open einde regeling waarbij er geen stop op verplichtingen mogelijk is.*

De gemeente heeft een zorgplicht. Wij doelen op het maatregelenplan voor 2019. Eind dit jaar zullen wij u informeren over de maatregelen die wij willen treffen in 2019, om tegemoet te komen aan de nog te realiseren taakstellingen. In dit plan wordt onder andere gekeken naar de werkwijze en inhoud van het stellen van indicaties, sluit de vraag van de cliënt aan op het gegeven aanbod. Het gaat dan over het verbeterd aansluiten op de vraag van de cliënt, door een passend volume van hulp en de juiste aanbieder. Daarnaast wordt ook gekeken naar de verordening en de beleidsregels, om enerzijds de rechtmatigheid van zorg te verbeteren en anderzijds duidelijke criteria te stellen voor de duurdere, tweede- en derdelijns zorg. Het doel is dat alleen die inwoners gebruik gaan maken van deze zorg die dat ook echt nodig hebben.

5. *Bedoelt u met temporisering (pagina 6) van de indicatiestelling dat u mensen langer wilt laten wachten op de zorg die ze nodig hebben?*

Door de inzet van de intaker van het wijkteam wordt gekeken of mensen een beroep kunnen doen op hun eigen netwerk, dan wel met het nodige advies versterkt worden in hun zelfredzaamheid. Onze inzet is te voorkomen dat onze inwoners zijn aangewezen op (duurdere) geïndiceerde zorg.

6. *Voor D66 is een indicatie een opsomming van wat iemand belemmert in het sociale en maatschappelijke verkeer. Wat bedoelt u met beperking van de indicatiestelling? Gaat u dan zaken weglaten?*

Wij verwijzen u voor dit antwoord naar de antwoorden op vraag 4 en 5.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Almelo,
de secretaris, de burgemeester,

Naam: R. Maathuis en M. Jaarsma
Datum: 11 december 2018
Team/teamonderdeel: BO Financiën en CVSI
Telefoonnummer: 541903

Collegevoorstel

Onderwerp	Mandaatbesluit Omgevingsdienst Twente
Advies	Bespreekstuk
Is er een uiterste behandeldatum?	Ja, 18 december 2018
Hoofdpogave	Hoofdtakveld Volksgesondheid en milieu
Portefeuillehouder	A.J. Gerritsen
Openbaar	Openbaar
Raadsvoorstel of raadsbrief	n.v.t.

Toelichting voor de openbare besluitenlijst:

Uiterlijk 1 januari 2019 is de Omgevingsdienst Twente (OD Twente) operationeel. De OD Twente voert milieutaken uit in opdracht van alle Twentse gemeenten en de provincie. Het college stelt het mandaatbesluit OD Twente vast en verleent de directie daarmee mandaat voor bevoegdheden die betrekking hebben op de overgedragen taken.

Voorgesteld besluit

1. Bijgevoegd mandaatbesluit Omgevingsdienst Twente vast te stellen en daarmee de directie van de Omgevingsdienst Twente conform het mandaat te verlenen;
2. De OD Twente met bijgevoegde brief te informeren over uw mandaatbesluit, inclusief de afwijkingen ten opzichte van het door de OD Twente aangeleverde format;
3. Bij de eerstvolgende actualisatie van het gemeentelijk mandaatregister de wijzigingen in het mandaat mee te nemen.

Inleiding

De Omgevingsdienst Twente (OD Twente) is per 1 januari 2019 operationeel. Het afgelopen jaar is gewerkt aan de transitie van de netwerk RUD Twente naar de GR OD Twente. Zo zijn de taken beschreven die de OD Twente namens de deelnemers gaat uitvoeren en is de omvang van de in te brengen formatie bepaald. De plaatsing van medewerkers is op dit moment gaande.

Eén van de laatste formele stappen is het mandateren van bevoegdheden door de deelnemers aan de OD Twente om een efficiënte uitvoering van overgedragen taken mogelijk te maken. Deelnemers aan de OD Twente is verzocht een standpunt in te nemen over de omvang van het te verlenen mandaat.

In dit voorstel wordt op basis van het format mandaatbesluit van de OD Twente de omvang van het mandaat aan de ODT Twente vastgesteld. Dit vormt samen met andere geformaliseerde uitvoeringsafspraken, zoals de dienstverleningsovereenkomst en de jaaropdracht 2019 (die via een separaat voorstel tegelijkertijd ter besluitvorming aan u worden aangeboden), de basis voor de samenwerking in de komende periode.

Beoogd effect

Een heldere mandaatverlening aan de OD Twente voor de werkzaamheden binnen het uit te voeren takenpakket voor Almelo.

Argumenten voor

1.1 De basis is het uniforme format van de OD Twente

Verschillende vormen van mandaat leiden tot verschillen in uitvoering en tot inefficiënties. Het AB OD Twente heeft daarom begin oktober 2018 ingestemd met het voorstel om een zo uniform mogelijk mandaatbesluit per deelnemer te hanteren. Er is een uniform format opgesteld, dat de basis is voor voorliggend besluit. Daarbinnen bestaat de mogelijkheid om te differentiëren op basis van de bereidheid tot het wel of niet mandateren van bevoegdheden.

1.2 Dit is conform uw eerder genomen besluit

Op basis van het collegebesluit van 13 november 2018, worden op 1 januari 2019 de variant 4-taken ingebracht en (nog) geen facultatieve taken ingebracht. Het mandaat voorziet dan ook in bevoegdheden betreffende de variant 4 taken en niet in het structureel facultatieve takenpakket. Bij toekomstige taakuitbreiding kan het mandaatbesluit worden aangepast.

2.1 Format is afgestemd op de lokale situatie

In bepaalde situaties is een afwijking van het format voor Almelo gewenst, vanwege de lokale situatie of belangen. Zo wenst Almelo bijvoorbeeld integraal uitvoering te geven aan het domein van handhaving in de fysieke leefomgeving en zelf direct te kunnen beslissen over handhaving in het licht van de huidige problematiek die de stad kent.

2.2 Bekrachtiging OD Twente

Door het besluit toe te sturen aan de OD Twente, kan gemandateerde instemmen met de mandaatverlening.

3.1 Actualisering is noodzakelijk vanwege de wijzigingen

Het gemeentelijk mandaatregister dient in lijn gebracht te worden met het genomen mandaatbesluit.

Kanttekeningen

1.1 Mandaatverlening betekent mogelijk minder directe grip

Mandaatverlening betekent mogelijk minder directe grip wanneer dat in een mogelijke situatie gewenst is. Door samenwerking met een partner is in ieder geval overleg noodzakelijk.

2.1 Minder uniformiteit

De afwijkingen van het format betekenen een geringe beperking van de uniformiteit van mandaat verlening en is voor de OD Twente mogelijk minder efficiënt in de uitvoering van taken.

Alternatieven

- 1.1 *Niet het format van de OD Twente hanteren*
Een geheel eigen opzet of mandateringsbesluit is mogelijk, maar doet geen recht aan de gewenste uniformiteit.
- 1.2 *Op onderdelen meer of minder mandaat verlenen*
Er kan gekozen worden bepaalde bevoegdheden juist wel of niet te mandateren. Dit voorstel voorziet echter in de meest geëigende richting gezien vorenstaande toelichting.
- 2.1 *Geen afwijkingen opnemen*
Dan komt het besluit niet overeen met de (bestuurlijke) wensen van Almelo.
- 3.1 *Geen aanpassing doen*
Daarmee is het mandaatregister niet langer actueel.

Kosten, opbrengsten, dekking en preventief toezicht

Dit besluit heeft geen financiële consequenties en leidt niet tot een lastenuitzetting.

Uitvoering

Uw besluit wordt per brief gecommuniceerd met de OD Twente. Daarin wordt de OD Twente verzocht de mandatering schriftelijk te bevestigen. Samen met andere uitvoeringsafspraken, zoals de dienstverleningsovereenkomst 2019-2022 en de jaaropdracht 2019, vormt dit de basis voor de samenwerking in de komende periode.

Bijlagen

1. Mandateringsbesluit OD Twente (Intern – 65927)
2. Brief aan de OD Twente (UIT – 1885282)

Procesinformatie

Intern overleg

Dit voorstel is tot stand gekomen in de interne projectgroep OD Twente, waarin medewerkers en managers van de teams Regelgeving en Handhaving, Advies en Ontwerp en Klant Contact Centrum, deelnemen. Er is eveneens afstemming geweest met de ambtelijk opdrachtgever, adjunct directeur S. Benayad. Daarnaast is er afstemming geweest met de juridisch medewerker van het team Regelgeving en Handhaving en het team Bestuurlijk Juridische Zaken.

Afstemming met portefeuillehouder

De mandaatverlening is besproken in het overleg met portefeuillehouder A.J. Gerritsen op 7-12-18. De portefeuillehouder is akkoord met voorliggend voorstel.

Directie-advies

B&W voorstel standaard

Communicatie over het besluit

Reguliere persconferentie.

De OD Twente wordt geïnformeerd met bijgaande brief.

Naam: R.B.J. Maathuis / M. Kuipers
Datum: 04 december 2018
Team/teamonderdeel: SE Regelgeving en Handhaving/Regelgeving
Telefoonnummer: 541091

Collegevoorstel

Onderwerp	VTH-uitvoeringsprogramma's 2019
Advies	Bespreekstuk
Is er een uiterste behandeldatum?	Ja, 18 december 2018
Hoofdpogave	Hoofdtakveld Volksgesondheid en milieu
Portefeuillehouder	A.J. Gerritsen
Openbaar	Openbaar
Raadsvoorstel of raadsbrief	Raadsbrief

Toelichting voor de openbare besluitenlijst:

Het college besluit tot vaststelling van de programma's vergunningverlening, toezicht en handhaving van de fysieke leefomgeving 2019. Het VTH-uitvoeringsprogramma Twente heeft betrekking op de milieutaken die de Omgevingsdienst Twente in 2019 voor onze gemeente uitvoert. Het lokale VTH-programma 2019 heeft betrekking op de taakvelden bouwen, ruimtelijke ordening, brandveiligheid en APV/bijzondere wetten. Beide programma's worden ter kennisname naar de raad en het college van Gedeputeerde Staten van Overijssel gestuurd. Het college van Gedeputeerde Staten van Overijssel ontvangt deze in het kader van het interbestuurlijk toezicht voor het domein Wabo.

Voorgesteld besluit

1. In te stemmen met het VTH-uitvoeringsprogramma Twente 2019; op basis waarvan de Omgevingsdienst Twente de haar opgedragen taken uitvoert;
2. In te stemmen met het lokale VTH-uitvoeringsprogramma 2019; waarbij vanwege uitvoeringstekorten bij het toezicht op bouwen en ruimtelijke ordening op basis van de beschikbare capaciteit alleen de geprioriteerde taken worden uitgevoerd;
3. De raad hierover per raadsbrief te informeren.

Inleiding

De VTH-uitvoeringsprogramma's vormen de basis voor het uitvoeren van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) van de fysieke leefomgeving.

Het VTH-uitvoeringsprogramma Twente legt voor onze gemeente de taken en de werkvoorraad vast, die door de Omgevingsdienst Twente (ODT) in 2019 worden uitgevoerd. Het programma heeft betrekking de milieutaken die per 1 januari 2019 door onze gemeente worden ingebracht. Dit betreft het landelijk bepaalde minimumbasistakenpakket op het gebied van VTH in het milieudomein, inclusief de daarbij horende expertise op het gebied van externe veiligheid, luchtkwaliteit, geluid en bodem.

Het lokale VTH-uitvoeringsprogramma 2019 heeft betrekking op de domeinen bouwen en ruimtelijke ordening, brandveiligheid en APV/bijzondere wetten.

Beoogd effect

De VTH-programma's geven inzicht in de uitvoering van de VTH-taken, geven aan welke keuzes de gemeente maakt en hoe de beperkt beschikbare capaciteit en middelen worden ingezet om risico's beheersbaar te houden.

Argumenten voor

1.1 Met het vaststellen dit programma geeft uw college invulling aan een wettelijke taak

Het Besluit omgevingsrecht geeft aan dat de bestuursorganen die deelnemen in een omgevingsdienst, samen zorg dragen voor een uniform uitvoeringsprogramma. Het format voor dit programma is voorbereid door vertegenwoordigers uit alle Twentse gemeenten, de provincie, de ODT en externe partners (veiligheidsregio en de waterschappen) en is daarmee uniform. Elk bevoegd gezag gebruikt dit sjabloon voor het opdragen van taken en werkvoorraad aan de ODT. Op basis van alle programma's van de bevoegde gezagen stelt de ODT een eigen jaarplan op.

1.2 Het programma sluit aan op het uniforme VTH-beleid Twente en de Twentse norm

De kaders voor het uitvoeringsprogramma zijn opgenomen in het uniforme VTH-beleid Twente. Het programma sluit hier op aan. De tijdsbesteding per product (het kental) is overgenomen uit de Twentse norm¹. In het algemeen bestuur van de ODT is afgesproken dat deze kentallen fungeren als indicator. De ODT rekent af op uren die werkelijk zijn besteed. Hiervoor monitort de ODT continu. Met de opgedane ervaringen en bijstellingen moet er binnen vijf jaar een stabiele norm zijn vastgesteld.

1.3 Uniformiteit in programmeren en toch ruimte voor lokale prioriteiten

Met uniforme programma's van de deelnemers aan de ODT kunnen taken door de ODT eenduidig worden uitgevoerd. Ook wordt de transparantie in uitvoering van VTH-taken vergroot en wordt gewerkt aan een gelijk speelveld voor bedrijven en instellingen in de regio. Het programma biedt ruimte om extra taken in het uitvoeringsprogramma op te nemen, waarmee lokaal accenten kunnen worden gezet. Kortom, een goede combinatie van gezamenlijke basisafspraken met behoud van de couleur locale.

2.1 Er is geen financiële dekking voor het volledig uitvoeren van het lokale VTH-programma 2019

Binnen de huidige VTH-begroting is geen budget aanwezig voor het volledig uitvoeren van alle taken uit het programma. Dit betekent dat keuzes moeten worden gemaakt in wat wel en niet wordt gecontroleerd en waar wel en niet tegen wordt opgetreden.

2.2 Er wordt een weloverwogen besluit genomen. Het uitvoeringstekort is financieel doorgerekend; de risico's vanwege het niet volledig uitvoeren van dit programma zijn inzichtelijk gemaakt.

Er moet een afweging worden gemaakt tussen enerzijds de gepercipieerde risico's en anderzijds (de mogelijkheden voor) financiële inzet voor de uitvoering van het programma. De consequenties van de gemaakte keuzes zijn voldoende inzichtelijk gemaakt in dit collegevoorstel, de raadsbrief en in het uitvoeringsprogramma. Bestuurlijke belangen zijn evenwichtig afgewogen.

2.3 Door inzet van boa's domein I vermindert het capaciteitstekort bij het bouwtoezicht.

Buitengewone opsporingsambtenaren (boa's) domein I worden ingezet op het uitvoeren van gebiedstoezicht. Deze taak was voorheen ondergebracht bij bouwinspecteurs. Ook wordt onderzocht of deze boa's voor andere taken kunnen worden ingezet, zoals het toezicht op het terrassenbeleid.

3.1 Het informeren van de raad is een wettelijke plicht.

Op basis van artikel 7.3 lid 4 informeert uw college de raad over het vaststellen van deze programma's.

Kanttekeningen

1.1 Uitgangspunt is dat uitvoering plaatsvindt op basis van ons VTH-beleid; in het VTH-uitvoeringsprogramma Twente wordt hier van afgeweken:

Bestuurlijk vastgestelde risicoanalyses vormen de kern van ons VTH-beleid. Door hier van af te wijken, voldoen we niet aan de uitgangspunten die eerder zijn afgesproken. Op de volgende onderdelen wordt afgeweken van de milieu-risicoanalyse:

- Verminderd toezicht: Geen regulier milieutoezicht bij bedrijven in de lichtste milieuklasse

Het milieutoezicht wordt conform de vastgestelde risicoanalyse uitgevoerd, met uitzondering van de lichtste milieuklasse. Dit zijn de klasse I, type A bedrijven. Evenals een groot aantal andere Twentse

¹ Twentse norm omvat de uniforme uitvoering van de taken die door alle deelnemers aan de ODT opgedragen zijn, waarbij uitgegaan wordt van bestaand/vastgesteld beleid, PDC, risicoanalyse en beschikbaar gestelde middelen.

gemeenten, wordt vanwege het geringe milieubelang op dit onderdeel afgeweken van de risicoanalyse. Wel wordt opgetreden naar aanleiding van klachten en verzoeken om handhaving. De omvang van deze taak bedraagt 1210 uur (0,84 fte).

- *Versterkt toezicht: Jaarlijks toezicht bij vuurwerkverkooppunten*

Op basis van de risicoanalyse worden de vuurwerkopslagen en –verkooppunten periodiek gecontroleerd. De lage toezichtfrequentie uit de risicoanalyse sluit naar ons oordeel niet aan bij de risico's omtrent opslag en verkoop van vuurwerk. In afwijking van de risicoanalyse wordt er jaarlijks toezicht gehouden bij de verkooppunten van vuurwerk. De omvang van deze taak bedraagt 70 uur (0,05 fte).

2.1 *Uitgangspunt is dat uitvoering plaatsvindt op basis van ons VTH-beleid; in het lokale uitvoeringsprogramma wordt hier van afgeweken.*

Bestuurlijk vastgestelde risicoanalyses vormen de kern van ons VTH-beleid. Door hier van af te wijken, voldoen we niet aan de uitgangspunten die eerder zijn afgesproken. Door het niet of slechts gedeeltelijk uitvoeren van een deel van het controleprogramma worden risico's gelopen. Onderstaand is per taak aangegeven welke risico's dit zijn en welke formatie hiermee is gemoed.

- *Geen toezicht afwijken bestemmingsplan bij vergunningsvrij bouwwerk*

Als er vergunning is verleend voor de activiteit bouwen, wordt het toezicht op het afwijken van het bestemmingsplan uitgevoerd bij de controle van de omgevingsvergunning. Echter, in een beperkt aantal gevallen betreft het alleen een omgevingsvergunning voor het afwijken van het bestemmingsplan, omdat sprake is van een vergunningsvrij bouwwerk. Deze vergunningen worden niet gecontroleerd. Op basis van de risicoanalyse zijn de fysieke risico's klein. Maar toch zijn er risico's verbonden aan het niet uitvoeren van deze taak. De keuze kan leiden tot vermindering van het naleefgedrag omdat niet wordt gecontroleerd op ongewenste belasting van de omgeving. Als er geen toezicht plaatsvindt, kunnen de volgende overtredingen plaatsvinden: Gebruik in strijd met het bestemmingsplan, het overtreden van normen voor bebouwingsoppervlakte en/of bouwhoogte en illegale bebouwing.

De omvang van deze taak bedraagt 100 uur (0,07 fte).

- *Verminderd toezicht op categorie 1 bouwwerken*

In 2019 wordt, evenals in 2018, het aantal controle bezoeken voor bouwwerken in categorie 1 afgeschaald van drie controles naar één controle; de eindcontrole. Binnen categorie 1 vallen bouwwerken met een vastgestelde bouwsom tot €100.000; zoals een dakkapel, een erfafscheiding en een aan/uitbouw. *Kwaliteit leefomgeving:* Doordat niet elke fase van de bouwwerkzaamheden wordt gecontroleerd, is er een kleine kans op vermindering van het naleefgedrag en ongewenste belasting van de omgeving, zoals kleine constructieve afwijkingen ten opzichte van de vergunning. *Imago:* Politiek-bestuurlijk afbreukrisico bij tekortschietend toezicht wordt vanwege de risico-classificatie beperkt geacht.

De omvang van deze taak van bouwtoezicht bedraagt 1080 uur (0,75 fte), waarvan 720 uur (0,5 fte) niet wordt uitgevoerd.

- *Toezicht op uitvoering terrassenbeleid; onderzoek projectmatige aanpak*

In 2015 zijn de ruimtelijke beleidsregels voor terrassen in werking getreden. Afgesproken is dat bestaande horecabedrijven zich vanaf april 2017 moeten conformeren aan de beleidsregels; nieuwe bedrijven dienden zich direct te conformeren. Hierop is tot op heden geen toezicht gehouden. *Kwaliteit leefomgeving:* verminderd naleefgedrag, ongewenste/gevaarlijke situaties. *Imago:* Politiek-bestuurlijk afbreukrisico bij tekortschietend toezicht vanwege een in het verleden gedane toezegging aan de gemeenteraad.

De omvang van deze taak bedraagt 100 uur (0,07 fte) en wordt niet uitgevoerd door bouwtoezicht. In 2019 wordt met een projectmatige aanpak onderzocht of boa's domein I deze werkzaamheden kunnen uitvoeren.

- *Bestaande inzet op Gustos wordt voortgezet; formaliseren werkzaamheden en taakverdeling*

De projectgroep Gustos bestaat uit diverse disciplines (sociale recherche, politie, Brandweer Twente, toezicht en handhaving). Door Gustos vinden interdisciplinaire controles plaats ter voorkoming van ondermijning en ter waarborging van een veilig gebruik van panden. Hierbij gaat het om constructieve veiligheid, brandveiligheid en illegaal wonen. *Kwaliteit leefomgeving:* kans op

onveilige situaties door illegale bewoning en overbewoning, brandgevaarlijke situaties en een verminderd veiligheidsgevoel in de stad.

De omvang van deze taak bedraagt 700 uur (0,49 fte), waarvan 500 uur (0,35 fte) niet wordt uitgevoerd. In 2019 wordt Gustos geformaliseerd; met een projectmatige aanpak worden afspraken gemaakt over taakverdeling en verwachtingen.

Daarnaast wordt in het programma bij het toezicht prioriteit gegeven aan ruimte voor actuele ontwikkelingen:

- *Bouwtoezicht: Ruimte voor inzet op projecten/opdrachten*
In 2018 zijn er tijdrovende landelijke opdrachten uitgevoerd, zoals de controle van gebouwen op de aanwezigheid van breedplaatvloeren vanwege het instorten van de parkeergarage met breedplaatvloeren bij Eindhoven Airport. In 2018 is geen tijd vrijgemaakt voor dergelijke 'binnenvliegers' met als resultaat dat er ad hoc gereageerd diende te worden. Dit heeft geleid tot extra druk op de capaciteit. In 2019 is er 200 uur ingeruimd voor mogelijke landelijke of lokale projecten en/of opdrachten.
- *Toezicht APV / Bijzondere wetten: inzet op hot issues*
In de afgelopen jaren is de behoefte aan flexibele toezicht- en handhavingscapaciteit sterk gegroeid. Dit betekent dat er meer controles worden uitgevoerd die gericht zijn op concrete signalen (hot issues). Daarmee volgen we de overlasttrends die zich ontwikkelen binnen de gemeente en handhaven we vooral daar waar het nodig is.

Door herverdeling van taken en wijzigingen in de werkvoorraad gaat het programma 2019 uit van een tekort van 0,99 fte bij het bouwtoezicht. Voor 2018 bedraagt het geprogrammeerde tekort 2,4 fte. De inzet is om het tekort in 2019 verder terug te brengen.

Alternatieven

Er kan gekozen worden voor het uitvoeren van alle bouwtoezichtstaken uit het programma, waarmee de inzet voor bouwtoezicht in 2019 incidenteel wordt vergroot met circa 1 fte. De kosten die hiermee zijn gemoeid bedragen circa € 80.000.

Kosten, opbrengsten, dekking en preventief toezicht

Er is geen sprake van lastenuitzetting als het VTH-programma 2019 op basis van de beschikbare formatie wordt uitgevoerd.

Uitvoering van het VTH-programma Twente 2019 gebeurt op basis van de begroting Omgevingsdienst Twente 2019.

Uitvoering

Na vaststelling van de programma's worden de programma's toegezonden aan de gemeenteraad en aan Gedeputeerde Staten van Overijssel in het kader van interbestuurlijk toezicht op het Wabo-domein.

Bijlagen

- Lokaal VTH-uitvoeringsprogramma 2019 (INT-1865488)
- VTH-uitvoeringsprogramma Twente 2019 (INT-65840)
- Raadsbrief (RAAD-1805230)

Procesinformatie

Intern overleg

Het programma is afgestemd met de teams Leefomgeving, Advies & Ontwerp en integrale veiligheid en binnen het project ODT.

Afstemming met portefeuillehouder

De programma's zijn op 7 december 2018 besproken met portefeuillehouder A.J. Gerritsen en hebben instemming.

Directie-advies

n.v.t.

B&W voorstel standaard

Communicatie over het besluit

Reguliere persconferentie.

Raadsbrief ter informatie

Postadres:
Gemeente Almelo
Postbus 5100
7600 GC Almelo

Aan de raad van de gemeente Almelo

Doorkiesnummer
541091

Behandeld door
R.B.J. Maathuis

Datum
18 december 2018

Onderwerp
VTH-programma's 2019

Geachte raadsleden,

De uitvoeringsprogramma's voor vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) in 2019 zijn door ons vastgesteld. De programma's vormen de basis voor het uitvoeren van de VTH-taken voor de fysieke leefomgeving. Het vaststellen van de programma's is een wettelijke verplichting.

Het VTH-uitvoeringsprogramma Twente legt voor onze gemeente de milieutaken en de werkvoorraad vast, die door de Omgevingsdienst Twente (ODT) in 2019 worden uitgevoerd. Het lokale VTH-uitvoeringsprogramma 2019 heeft betrekking op de domeinen bouwen en ruimtelijke ordening, brandveiligheid en APV/bijzondere wetten.

De 14 Twentse gemeenten en de provincie Overijssel nemen deel in de ODT. Samen met de veiligheidsregio en de waterschappen is gezorgd voor een uniforme opzet van het uitvoeringsprogramma voor de ODT. Elk bevoegd gezag gebruikt deze opzet voor het opdragen van taken en werkvoorraad aan de ODT. Het VTH-uitvoeringsprogramma Twente 2019 bevat de inbreng van onze gemeente en sluit aan op de kaders die zijn opgenomen in het uniforme VTH-beleid Twente.

Beide programma's gaan in op doelen en prioriteiten. Beperkte capaciteit noopt tot risicogericht werken. Het risicogericht werken baseren wij op risicoanalyses voor onder meer milieu, bouwen en ruimtelijke ordening en brandveiligheid. Deze risicoanalyses zijn onderdeel van ons VTH-beleid. In 2019 voeren wij niet alle toezichtstaken conform ons VTH-beleid uit. Op de volgende onderdelen wordt afgeweken:

- *Geen toezicht afwijken bestemmingsplan bij vergunningsvrij bouwwerk*

Als er vergunning is verleend voor de activiteit bouwen, wordt het toezicht op het afwijken van het bestemmingsplan uitgevoerd bij de controle van de omgevingsvergunning. Echter, in een beperkt aantal gevallen betreft het alleen een omgevingsvergunning voor het afwijken van het bestemmingsplan, omdat sprake is van een vergunningsvrij bouwwerk. Deze vergunningen worden niet gecontroleerd. Op basis van de risicoanalyse zijn de fysieke risico's klein. De omvang van deze taak bedraagt 100 uur (0,07 fte).

- *Verminderd toezicht op categorie 1 bouwwerken*

In 2019 wordt, evenals in 2018, het aantal controle bezoeken voor bouwwerken in categorie 1 afgeschaald van drie controles naar één controle; de eindcontrole. Binnen categorie 1 vallen bouwwerken met een vastgestelde bouwsom tot €100.000; zoals een dakkapel, een erfafscheiding en een aan/uitbouw. De omvang van deze taak van bouwtoezicht bedraagt 1080 uur (0,75 fte), waarvan 720 uur (0,5 fte) niet wordt uitgevoerd.

- *Toezicht op uitvoering terrassenbeleid; onderzoek projectmatige aanpak*

In 2015 zijn de ruimtelijke beleidsregels voor terrassen in werking getreden. Afsproken is dat bestaande horecabedrijven zich vanaf april 2017 moeten conformeren aan de beleidsregels; nieuwe bedrijven dienden zich direct te conformeren. Hierop is tot op heden geen toezicht gehouden. De omvang van deze taak bedraagt 100 uur (0,07 fte) en wordt niet uitgevoerd door bouwtoezicht. In 2019 wordt onderzocht of boa's domein I deze werkzaamheden kunnen uitvoeren.

- *Bestaande inzet op Gustos wordt voortgezet; formaliseren werkzaamheden en taakverdeling*
De projectgroep Gustos bestaat uit diverse disciplines (sociale recherche, politie, Brandweer Twente, toezicht en handhaving). Door Gustos vinden interdisciplinaire controles plaats ter voorkoming van ondermijning en ter waarborging van een veilig gebruik van panden. De omvang van deze taak voor het bouwtoezicht bedraagt 700 uur (0,49 fte), waarvan 500 uur (0,35 fte) niet wordt uitgevoerd. In 2019 wordt Gustos geformaliseerd; met een projectmatige aanpak worden afspraken gemaakt over taakverdeling en verwachtingen.

- *Geen regulier milieutoezicht bij bedrijven in de lichtste milieuklasse*
Het milieutoezicht wordt conform de vastgestelde risicoanalyse uitgevoerd, met uitzondering van de lichtste milieuklasse. Dit zijn de klasse I, type A bedrijven. Evenals een groot aantal andere Twentse gemeenten, wordt vanwege het geringe milieubelang op dit onderdeel afgeweken van de risicoanalyse. Wel wordt opgetreden naar aanleiding van klachten en verzoeken om handhaving. De omvang van deze taak bedraagt 1210 uur (0,84 fte).

- *Jaarlijks toezicht bij vuurwerkverkooppunten*
Op basis van de risicoanalyse worden de vuurwerkopslagen en –verkooppunten periodiek gecontroleerd. De lage toezichtfrequentie uit de risicoanalyse sluit naar ons oordeel niet aan bij de risico's omtrent opslag en verkoop van vuurwerk. In afwijking van de risicoanalyse wordt er jaarlijks toezicht gehouden bij de verkooppunten van vuurwerk. De omvang van deze taak bedraagt 70 uur (0,05 fte).

Daarnaast wordt in het lokale VTH-programma bij het toezicht prioriteit gegeven aan ruimte voor actuele ontwikkelingen:

- *Bouwtoezicht: Ruimte voor inzet op projecten/opdrachten*
In 2018 zijn er tijdrovende landelijke opdrachten uitgevoerd, zoals de controle van gebouwen op de aanwezigheid van breedplaatvloeren vanwege het instorten van de parkeergarage met breedplaatvloeren bij Eindhoven Airport. In 2018 is geen tijd vrijgemaakt voor dergelijke 'binnenvliegers' met als resultaat dat er ad hoc gereageerd diende te worden. Dit heeft geleid tot extra druk op de capaciteit. In 2019 is er 200 uur ingeruimd voor mogelijke landelijke of lokale projecten en/of opdrachten.

- *Toezicht APV / Bijzondere wetten: inzet op hot issues*
In de afgelopen jaren is de behoefte aan flexibele toezicht- en handhaving capaciteit sterk gegroeid. Dit betekent dat er meer controles worden uitgevoerd die gericht zijn op concrete signalen (hot issues). Daarmee volgen we de overlasttrends die zich ontwikkelen binnen de gemeente en handhaven we vooral daar waar het nodig is.

Door herverdeling van taken en wijzigingen in de werkvoorraad gaat het lokale programma 2019 uit van een tekort van 0,99 fte bij het bouwtoezicht. Voor 2018 bedraagt het geprogrammeerde tekort 2,4 fte. De inzet is om het tekort in 2019 verder terug te brengen.

De VTH-programma's 2019 worden in iBabs geplaatst.

Hoogachtend,
Burgemeester en Wethouders van Almelo,
de secretaris, de burgemeester,

F.W. van Ardenne

A.J. Gerritsen

Naam: R. Maathuis en M. Jaarsma
Datum: 11 december 2018
Team/teamonderdeel: BO Financiën en CVSI
Telefoonnummer: 541903

Collegevoorstel

Onderwerp	Dienstverleningsovereenkomst met Omgevingsdienst Twente
Advies Is er een uiterste behandeldatum?	Bespreekstuk Ja, 18 december 2018
Hoofdpogave	Hoofdtakveld Volksgesondheid en milieu
Portefeuillehouder	A.J. Gerritsen
Openbaar	Openbaar
Raadsvoorstel of raadsbrief	n.v.t.

Toelichting voor de openbare besluitenlijst:

De gemeente Almelo participeert in de GR Omgevingsdienst Twente (OD Twente). Per 1 januari 2019 draagt Almelo taken over aan de OD Twente op het gebied van het omgevingsrecht. Het college besluit de afspraken over de uitvoering van deze taken voor de periode 2019 – 2022 vast te leggen in een dienstverleningsovereenkomst. De uit te voeren taken in het jaar 2019 staan beschreven in de vastgestelde jaaropdracht 2019.

Voorgesteld besluit

1. De bijgevoegde dienstverleningsovereenkomst met de Omgevingsdienst Twente aan te gaan voor de periode 1-1-2019 tot en met 31-12-2022;
2. In te stemmen met de bijgevoegde jaaropdracht 2019 voor de uitvoering van de zogenaamde `Variant 4 taken` door de Omgevingsdienst Twente voor Almelo in het jaar 2019.

Inleiding

De gemeente Almelo participeert in de gemeenschappelijke regeling (GR) OD Twente. Per 1 januari 2019 is de OD Twente operationeel. Uw college heeft op 13 november 2018 (BenW-1806682) definitief besloten de zogenaamde variant 4 taken en bijbehorende formatie per 1-1-2019 over te dragen aan de OD Twente.

Afspraken over de uitvoering van de overgedragen taken worden tussen de gemeente Almelo en de OD Twente vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst (hierna: DVO). Hierin worden nadere afspraken vastgelegd met betrekking tot de uitvoering van de door Gemeente Almelo aan de Omgevingsdienst Twente opgedragen taken en tot uitoefening van de door Gemeente Almelo aan de directeur van de Omgevingsdienst Twente gemandateerde bevoegdheden.

In een jaarlijks overeen te komen jaaropdracht, worden de afspraken uit de DVO geconcretiseerd. De jaaropdracht matcht op zijn beurt weer met het VTH-uitvoeringsprogramma Twente, waarin de toelichting en motivatie op de uit te voeren taken is opgenomen.

Met voorliggend besluit wordt, naast de DVO, de jaaropdracht 2019 vastgesteld.

Tegelijkertijd met voorliggend besluit, wordt u met een separaat voorstel voorgesteld in te stemmen met het mandaatbesluit, waarin u mandaat verleent voor de uitoefening van de bij de DVO behorende bevoegdheden.

Beoogd effect

De samenwerking zoals vastgelegd in de GR OD Twente, te concretiseren door afspraken over de uitvoering vast te leggen in een dienstverleningsovereenkomst 2019 - 2022 en jaaropdracht 2019.

Argumenten voor

1.1 Voorwaarden, rechten en plichten worden schriftelijk vastgelegd

De voorwaarden waaronder opdrachtnemer genoemde taken uitvoert worden in de DVO schriftelijk vastgelegd in de DVO, evenals de rechten en plichten over en weer. Dit biedt helderheid en houvast voor de samenwerking in de komende periode.

1.2 De DVO is conform de in het Algemeen Bestuur (AB) vastgestelde format

De DVO is opgesteld conform het format dat eerder in het AB van de OD Twente is vastgesteld. Dit format is maximaal dienstverlenend en biedt deelnemers flexibiliteit en maatwerk. Voorliggende DVO is aangepast op de Almeloze situatie en wensen.

1.3 Binnen de kaders van de GR, het bedrijfsplan en de bijdrage verordening

De DVO is opgesteld binnen de kaders van de Gemeenschappelijke Regeling, het Bedrijfsplan OD Twente en de Bijdrageverordening OD Twente. De voorwaarden daaruit zijn van toepassing op deze DVO.

2.1 De jaaropdracht is in lijn met het VTH-uitvoeringsprogramma Twente

Het VTH-uitvoeringsprogramma Twente legt voor onze gemeente de taken en de werkvoorraad vast, die door de Omgevingsdienst Twente (ODT) in 2019 worden uitgevoerd. Het programma heeft betrekking op de milieutaken die per 1 januari 2019 door onze gemeente worden ingebracht. Dit betreft het landelijk bepaalde minimumbasistakenpakket op het gebied van VTH in het milieudomein, inclusief de daarbij horende expertise op het gebied van externe veiligheid, luchtkwaliteit, geluid en bodem. Dit VTH-uitvoeringsprogramma wordt u tegelijkertijd met voorliggend voorstel, via een separaat voorstel, ter instemming voorgelegd.

Kanttekeningen

1.1 De dienstverleningsovereenkomst is geen platte overeenkomst, maar een dynamische samenwerking tussen Almelo en OD Twente.

Een dienstverleningsovereenkomst is niets waard als het blijft bij woorden op papier. Het vormt voor de eerste keer de onderlegger van een nauwe samenwerking tussen Almelo en OD Twente en is daarom een dynamisch document dat jaarlijks wordt geëvalueerd en eventueel wordt aangepast.

1.2 Aansprakelijkheid en verzekeringen niet opgenomen

In voorliggende DVO is nog niet voorzien in een artikel over aansprakelijkheid en verzekeringen. De Algemene Voorwaarden van de OD Twente dient hierin te voorzien en is leidend in deze, maar op dit punt is er nog geen overeenstemming in het Algemeen Bestuur. Zodra de Algemene Voorwaarden zijn vastgesteld en er overeenstemming is op dit punt, wordt alsnog een aanvullend artikel over aansprakelijkheid en verzekeringen in de DVO opgenomen.

Alternatieven

1. Niet instemmen met de DVO OD Twente.

Kosten, opbrengsten, dekking en preventief toezicht

De DVO en de jaaropdracht 2019 zijn opgesteld in lijn met uw eerder genomen besluiten over de overdracht van taken aan de OD Twente, het vastgestelde bedrijfsplan OD Twente en de daarvoor eerder vastgestelde dekking in de begroting 2019.

Eventuele frictiekosten voor de gemeente Almelo in de opstartfase van de transitie, worden inzichtelijk gemaakt bij het op te stellen inrichtingsplan en waar nodig separaat aan u ter besluitvorming voorgelegd.

Uitvoering

De DVO, inclusief de jaaropdracht 2019, vormt de basis waarop de gemeente Almelo en de OD Twente het opdrachtgever- respectievelijk opdrachtnemerschap vormgeven. Na ondertekening wordt de samenwerking conform deze vastgelegde afspraken vormgegeven.

Naast de DVO en de jaaropdracht, worden er afspraken gemaakt over de uitvoering via het mandateringsbesluit en gaat de gemeente Almelo intern werken op basis van een inrichtingsplan waarin de nieuwe situatie, inclusief interne taken, rollen en verantwoordelijkheden zijn vormgegeven.

Bijlagen

- Dienstverleningsovereenkomst Omgevingsdienst Twente V 0.08 (Intern - 65928)
 - DVO - Jaaropdracht 2019 Omgevingsdienst Twente (Intern – 65929)
-

Procesinformatie

Intern overleg

Dit voorstel is tot stand gekomen in samenwerking met de interne projectgroep OD Twente, waarin betrokken medewerkers en managers van de teams Regelgeving en Handhaving, Concern Control en Advies, het Klant Contact Centrum en Financiën en CSVI deelnemen.

Er is ook afstemming geweest over de DVO met medewerkers en de directie van de OD Twente.

Afstemming met portefeuillehouder

De DVO OD Twente en de jaaropdracht OD Twente 2019 zijn op 7 december 2018 besproken met portefeuillehouder A.J. Gerritsen en hebben instemming.

Directie-advies

B&W voorstel standaard

Communicatie over het besluit

Reguliere persconferentie.

Naam: Eric Stegehuis
Datum: 10 december 2018
Team/teamonderdeel: SE Kaders Regie en Ondersteuning/Kaders en Regie
Telefoonnummer: 06 3199 7651

Collegevoorstel

Onderwerp	beleidskader Stimulering realisatie en allocatie opwek zonne-energie Almelo (Zonneladder Almelo)
Advies Is er een uiterste behandeldatum?	Bespreekstuk Ja, 18 december 2018
Hoofdopgave	Hoofdtakveld Volksgezondheid en milieu
Portefeuillehouder	E.J.F.M. van Mierlo
Openbaar	Openbaar
Raadsvoorstel of raadsbrief	Raadsbrief

Toelichting voor de openbare besluitenlijst:

Door de klimaatverandering moet ook Almelo een bijdrage leveren aan de Energietransitie, de omschakeling van het gebruik van fossiele brandstoffen naar het gebruik van (schone) energie uit hernieuwbare bronnen, om de opwarming van de aarde te beperken.

In 2023 willen we ten minste 20% van ons energieverbruik hernieuwbaar opwekken en daarmee de CO₂-uitstoot verminderen.

De Zonneladder Almelo is een beleidskader dat ingezet wordt voor de stimulering en facilitering van de opwek van hernieuwbare energie met zonnepanelen op daken van woningen en bedrijven en op grote zonnepanelenvelden op locaties die daarvoor geschikt zijn en waarvoor binnen de Almeloese samenleving draagvlak is.

Voorgesteld besluit

1. het beleidskader Stimulering realisatie en allocatie opwek zonne-energie Almelo, in het kort "de Zonneladder Almelo", als toetsings- en sturingsinstrument voor de stimulering en realisatie van de opwek van schone elektriciteit met zonnepanelen, vast te stellen;
2. de raad door middel van bijgaande raadsbrief over het beleidskader Stimulering realisatie en allocatie opwek zonne-energie Almelo c.q. de Zonneladder Almelo te informeren.

Inleiding

Door klimaatverandering groeit het besef dat de manier waarop we op dit moment voorzien in onze energiebehoefte risico's met zich meebrengt voor onze toekomst en die van onze kinderen en kleinkinderen. Dit maakt dat ook Almelo een wezenlijke bijdrage moet leveren aan de Energietransitie om de opwarming van de aarde te beperken. De Energietransitie vloeit voort uit nationaal bindende afspraken die in het Klimaatakkoord van Parijs van 2015 zijn vastgelegd.

De Energietransitie is de omschakeling van het gebruik van fossiele brandstoffen naar het gebruik van (schone) energie uit hernieuwbare bronnen.

Hernieuwbare bronnen zijn zon, wind, biomassa, oppervlaktewater, afvalwater en de ondergrond.

In 2023 willen we ten minste 20% van het totale energieverbruik in Almelo hernieuwbaar opwekken en daarmee de CO₂-uitstoot verminderen.

De Zonneladder Almelo is een beleidskader dat ingezet wordt voor de stimulering en facilitering van de opwek van hernieuwbare energie met zonnepanelen op daken van woningen en bedrijven en op grote zonnepanelenvelden op locaties die daarvoor geschikt zijn en waarvoor binnen de Almeloese samenleving draagvlak is.

Een belangrijk onderdeel van de Zonneladder Almelo is de stimulering van de opwek en allocatie van hernieuwbare energie met zonnepanelen op grote zonnepanelenvelden in en rond Almelo.

De Handreiking Kwaliteitsimpuls Zonnevelden van de provincie Overijssel is gebruikt als leidraad bij het opstellen van de Zonneladder Almelo, [klik hier](#)

Kansen- en belemmeringenkaart

In het eerste kwartaal van 2019 wordt een Kansen- en belemmeringenkaart voor Almelo opgesteld met betrekking tot de mogelijkheden, knelpunten en oplossingen voor de opwek van alle vormen van hernieuwbare energie in de stad en in het buitengebied (zon, wind, biomassa, oppervlaktewater, afvalwater en de ondergrond).

De voorgestelde Zonneladder is input voor die kansen- en belemmeringenkaart.

Beoogd effect

Om aan de opgave van 20% opwek van hernieuwbare energie in 2023 te kunnen voldoen, met behoud van de leefbaarheid en de stedelijke en landschappelijke waarden en kwaliteiten en zonder ongewenste ontwikkelingen in het buitengebied en in de groene longen, is sturing door de overheid noodzakelijk.

De Zonneladder is een toetsings- en sturingsinstrument dat hiervoor ingezet wordt.

Argumenten voor

1.1 Uitvoering geven aan het Programma Duurzaamheid, want daar is de opgave van minimaal 20% opwek van hernieuwbare energie in 2023 en vermindering van de CO₂-uitstoot opgenomen;

2.1 Stimuleren en faciliteren van zonneparken op daarvoor geschikte locaties, zonder aantasting van de Almeloese waarden op het gebied van stedelijke- en leefkwaliteit, natuur en landschap en agrarische belangen.

Kanttekeningen

De realisatie van grote zonneparken in het buitengebied betreft een ontwikkeling voor een periode van 25-30 jaren. Dit is relatief lang en vraagt om goed afgewogen besluitvorming en draagvlak.

Alternatieven

Het alternatief is om geen beleidskader vast te stellen. Zonder regels en sturingsmogelijkheden neemt de kans op ongewenste ontwikkelingen toe.

Kosten, opbrengsten, dekking en preventief toezicht

Kosten, opbrengsten en dekking: reguliere ambtelijke adviesuren (binnen het Programma Duurzaamheid, de Adviespool en de lijnorganisatie).

Preventief toezicht: niet van toepassing

Uitvoering

Initiatieven zullen na besluitvorming aan het beleidskader getoetst worden.

Bijlagen

1. Beleidskader Stimulering realisatie en allocatie opwek zonne-energie Almelo (Zonneladder Almelo), inclusief bijlagen, Intern 1865746
2. Raadsbrief, Raad 5223
3. Persbericht, Intern 1865749

Procesinformatie

Intern overleg betrokken beleidsvelden:

Omgevingsvisie, Ruimtelijke Ordening, Milieu en Duurzaamheid

Extern Overleg: Land- en Tuinbouw Organisatie Almelo

Afstemming met portefeuillehouders

- Programma Duurzaamheid: ja
- Programma Binnenstad: ja

Directie-advies

Niet van toepassing, er zijn geen consequenties voor de bedrijfsvoering

B&W voorstel standaard

Communicatie over het besluit

- raadsbrief
- Reguliere persconferentie
- Persbericht

Raadsbrief ter informatie

Postadres:
Gemeente Almelo
Postbus 5100
7600 GC Almelo

Aan de raad van de gemeente Almelo

Doorkiesnummer
541103

Behandeld door
J.H. Stegehuis

Datum
18 december 2018

Onderwerp
beleidskader Stimulering realisatie en allocatie opwek zonne-energie Almelo (Zonneladder Almelo)

Geachte raadsleden,

Door klimaatverandering en de opwarming van de aarde als gevolg van een toenemende uitstoot van broeikasgassen zoals CO₂ groeit het besef dat de manier waarop we op dit moment voorzien in onze energiebehoefte risico's met zich meebrengt voor onze toekomst en die van onze kinderen en kleinkinderen.

Ook Almelo moet een bijdrage moet leveren aan de Energietransitie om de opwarming van de aarde te beperken, bij voorkeur tot maximaal 1,5 ° Celsius. De Energietransitie vloeit voort uit nationaal bindende afspraken die in het Klimaatakkoord van Parijs van 2015 zijn vastgelegd.

De Energietransitie is de omschakeling van het verbruik van fossiele brandstoffen naar het gebruik van (schone) energie uit hernieuwbare bronnen, met als gevolg minder CO₂-uitstoot en daardoor beperking van het broeikas-effect.

Hernieuwbare bronnen zijn zon, wind, biomassa, oppervlaktewater, afvalwater en de ondergrond.

In 2023 willen we ten minste 20% van het totale energieverbruik in Almelo hernieuwbaar opwekken. Deze doelstelling is opgenomen in het Programma Duurzaamheid. Zonne-energie is een belangrijke vorm van hernieuwbare schone energie.

Gelet op de grote belangstelling van initiatiefnemers voor zonne-energieprojecten in en rond Almelo en omdat we zuinig en zorgvuldig om willen gaan met de ruimte in Almelo stimuleren we de toepassing van zonnepanelen op en aan woningen en gebouwen in bestaand bebouwd gebied en op bestaande bouwvlakken. Dit zal echter niet voldoende zijn om een wezenlijke bijdrage te kunnen leveren aan de Energietransitie. Daarom willen we ook buiten de bebouwde kom ruimte bieden voor de aanleg van zonnepanelen-velden.

Om ongewenste ontwikkelingen in het buitengebied te voorkomen en tegelijkertijd de opwek van zonne-energie te stimuleren hebben we een "beleidskader Stimulering realisatie en allocatie opwek zonne-energie Almelo" ontwikkeld, in het kort de Zonneladder Almelo.

De Zonneladder is een toetsings- en sturingsinstrument met als doel het actief stimuleren en het faciliteren van de opwek van schone energie door middel van zonnepanelen op daken van woningen en bedrijven en op grote zonnepanelenvelden op daarvoor geschikte locaties in en rond Almelo en waar draagvlak voor is binnen de samenleving.

Hoogachtend,
Burgemeester en Wethouders van Almelo,
de secretaris, de burgemeester,

F.W. van Ardenne

A.J. Gerritsen

Beleidskader Stimulering realisatie en allocatie opwek zonne-energie Almelo (Zonneladder Almelo)

10 december 2018

Aanleiding

Mede door de klimaatverandering groeit het besef dat de manier waarop we op dit moment voorzien in onze energiebehoefte risico's met zich meebrengt voor onze toekomst. Dit maakt dat ook Almelo een wezenlijke bijdrage moet leveren aan de energietransitie, dat wil zeggen de omschakeling van het gebruik van fossiele brandstoffen naar het gebruik van schone energie uit hernieuwbare bronnen, zoals zon, wind, biomassa, oppervlaktewater, afvalwater en de ondergrond. De Energietransitie vloeit voort uit nationaal bindende afspraken die in het Klimaatakkoord van Parijs van 2015 zijn vastgelegd. In 2023 dient Nederland ten minste 20% van het energieverbruik hernieuwbaar op te wekken.

De Zonneladder Almelo spitst zich toe op de opwek en allocatie van hernieuwbare energie met pv-panelen (photo-voltaïsche panelen oftewel zonnepanelen) op grote zonnepanelenvelden.

Voor de Zonneladder zie pagina 5.

De opwek van schone elektriciteit voor de eigen behoefte

De zonneladder is niet van toepassing als zonnepanelen worden geplaatst op eigen daken of op het eigen woon- of bedrijfsperceel voor zover deze uitsluitend bedoeld zijn voor de dekking van de eigen energiebehoefte.

Zorgvuldig ruimtegebruik

Zonne-energie is een belangrijke vorm van hernieuwbare energie. Omdat we zuinig en zorgvuldig om willen gaan met de ruimte in Almelo stimuleren we de toepassing van zonnepanelen op en aan woningen en gebouwen in bestaand bebouwd gebied en op bestaande bouwvlakken. Op de korte termijn zal dit echter niet voldoende blijken te zijn om een wezenlijke bijdrage te kunnen leveren aan de energietransitie. Daarom willen we ook buiten de bebouwde kom ruimte bieden voor de aanleg van zonnepanelenvelden.

Sturing

Om aan deze opgave te kunnen voldoen, met behoud van de leefbaarheid en de stedelijke en landschappelijke waarden en kwaliteiten, en zonder aantasting van de groene longen, is een beleidskader noodzakelijk.

Met name waar het gaat om grootschalige oplossingen (groter dan 1 hectare) is het belangrijk om weloverwogen keuzes te maken, te meer daar het gaat om ruimtegebruik voor 15 tot 25-30 jaren.

De Zonneladder is een toetsings- en sturingsinstrument dat hiervoor kan worden ingezet. Doel van de Zonneladder is het stimuleren van de opwek van schone energie door middel van zonnepanelen op de juiste plekken.

Omgevingsvisie

Onderdeel van de gewenste energietransitie van de gemeente Almelo is het stimuleren van een hogere productie van zonnestroom (zonnepanelen). De gemeente streeft naar een uitbreiding van de opwek en gebruik van zonne-energie om een bijdrage te leveren aan de klimaatafspraken.

Vanuit het oogpunt van het stimuleren van een hogere productie van zonnestroom en zonnewarmte in relatie tot het verantwoord omgaan met het gebruik van ruimte en omgevingskwaliteiten en daarmee met de kernkwaliteiten van de stad is een beleidskader opgesteld, de Zonneladder. In de Zonneladder wordt een weging gemaakt tussen het belang van duurzame energie enerzijds en de kwaliteiten van de ruimtelijke omgeving, ecologie en leefmilieu anderzijds.

Met de Zonneladder wordt uitvoering gegeven aan 3 belangrijke basisprincipes uit de omgevingsvisie, namelijk: 1. anticipeer op verandering, 2. ontwerp gezonde systemen, 3. combineer stad en natuur.

De opgave

De Zonneladder Almelo is gebaseerd op de Handreiking kwaliteitsimpuls zonnevelden van 28 februari 2017 van de provincie Overijssel (^E en is een uitvloeisel van het Programma Nieuwe Energie Overijssel (NEO).

De gemeentebestuur van Almelo heeft zich geconformeerd aan de Twentse Energie Strategie (TES) en aan de Alliantie Nieuwe Energie Overijssel (NEO) (besluit B&W d.d. 13 maart 2018, nr. 6293_1).

Dit houdt in dat in Almelo (ten opzichte van het totale elektriciteitsverbruik) in 2023 ten minste 20% hernieuwbare energie (waaronder elektriciteit) moet worden opgewekt en in 2030 minstens 30 % van het totale energieverbruik.

Het totale elektriciteitsverbruik in Almelo (wonen en bedrijven) is 280 miljoen Kwh/jaar (bron: Energie in Beeld, peiljaar 2017).

Qua productie van hernieuwbare elektriciteit betekent dit:

- In 2023 een productie van ten minste 56 miljoen Kwh/jaar, en
- In 2030 een productie van ten minste 84 miljoen Kwh/jaar (*

(^E Handreiking Kwaliteitsimpuls Zonnevelden, provincie Overijssel, [klik hier](#))

(* uitgaande van een min of meer gelijkblijvende energiebehoefte bij een balans tussen energiebesparing door isolatie, gedrag en voortschrijdende techniek en een toename van het verbruik door de groei van de economie) (hierbij is nog geen rekening gehouden met andere vormen van hernieuwbare energie en bijvoorbeeld het gebruik van restwarmte van bedrijven).

Op dit moment (peildatum 1 januari 2018) wordt plm. 8,5 miljoen Kwh/jaar hernieuwbare elektriciteit opgewekt, dat is plm. 3% van het totale Almelose elektriciteitsverbruik.

Bij ingebruikname van het Zonnepark Aadijk Noord in 2019/2020 stijgt de productie van hernieuwbare elektriciteit met 28,5 miljoen Kwh/jaar naar 37 miljoen Kwh/jaar, dat is plm. 13% van ons totale elektriciteitsverbruik.

Rekening houdend met het vorenstaande is de resterende opgave om 20% opwek van hernieuwbare energie in 2023 te bereiken - wat elektriciteit betreft - 17,5 miljoen Kwh/jaar (vergelijkbaar met plm. 22 hectare zonnepanelen op woningen, bedrijfsdaken en zonnepanelenvelden).

(parallel hieraan wordt ook op andere manieren hernieuwbare energie opgewekt, onder andere door koudewinning voor de koeling van gebouwen, warmtepompen, biomassa-installaties en de inzet van restwarmte van bedrijven. Een pilot windenergie is in voorbereiding)

Gelet hierop zal in de praktijk de voornoemde doelstelling van 17,5 miljoen Kwh/jaar in 2023 worden bereikt door een mix van maatregelen om hernieuwbare energie op te wekken.

Het is de taak van de gemeente om de voortgang op dit gebied door middel van een jaarlijkse energiescan te monitoren en waar nodig bij te sturen en te stimulerende maatregelen te nemen om de gestelde doelen in 2023 en 2030 te bereiken.

In 2023 kan op basis van de dan bereikte doelen vastgesteld worden welke inspanningen geleverd moeten worden om het doel van 30% hernieuwbare energie in het jaar 2030 te bereiken en op welke vormen van hernieuwbare energie verder wordt ingezet.

Programma Duurzaamheid

De (nationale) doelstellingen op het gebied van de opwekking van hernieuwbare energie vinden we terug in het Coalitieakkoord 2018-2022 en zullen onderdeel uitmaken van het Programma Duurzaamheid, te weten, in 2022:

- Produceert Almelo ten minste 50 miljoen kilowattuur schone elektriciteit voor haar eigen bewoners, bedrijven en instellingen,
- gebruiken Almeloëse inwoners, bedrijven en instellingen 20% minder fossiele- en 20% meer hernieuwbare schone energie,
- is 10% van de woningen in Almelo verduurzaamd naar minimaal label B
- maken meer Almeloërs gebruik van elektrische fietsen en auto's,
- wekken meer Almeloërs meer duurzame energie op,
- kunnen meer Almeloërs gemakkelijker duurzame initiatieven nemen.

De doelstellingen doelen wordt uitgewerkt in jaarlijkse concrete acties.

Handreiking Kwaliteitsimpuls Zonnenvelden, samen de balans bepalen

De provincie Overijssel heeft een Handreiking Kwaliteitsimpuls Zonnenvelden opgesteld als uitwerking van het Programma Nieuwe Energie Overijssel (NEO).

De provinciale Handreiking gaat met name over zonnepanelenvelden in het buitengebied.

De provinciale Handreiking Kwaliteitsimpuls Zonnenvelden heeft als subtitel "Ruimte voor zonnepanelen in de groene ruimte" en stelt het volgende:

"De provincie Overijssel biedt ruimte voor de aanleg van zonnepanelen. Ook buiten de steden en dorpen, in de Groene Omgeving. Voor alle nieuwe en grootschalige ontwikkelingen in de Groene Omgeving geldt dat een goede ruimtelijke inpassing verplicht is. Naast deze zogenaamde basisinpassing kan het zijn dat er aanvullende kwaliteitsprestaties nodig zijn. Dit geldt ook voor de aanleg van zonnepanelen in de Groene Omgeving. De Handreiking Kwaliteitsimpuls zonnenvelden helpt initiatiefnemers en gemeenten om – samen met omwonenden en andere belanghebbenden – een goede balans te bepalen tussen de ruimte voor ontwikkeling en de mate van aanvullende kwaliteitsprestaties."

In de Handreiking Kwaliteitsimpuls Zonnenvelden van de provincie is opgenomen dat het belangrijk is om initiatiefnemers, omwonenden en andere belanghebbenden tijdig en actief te betrekken bij de planontwikkeling voor zonnepanelenvelden of andere omvangrijke zonnepanelenoplossingen. Het vroegtijdig met elkaar in gesprek gaan maakt het mogelijk om wensen uit de directe omgeving mee te nemen bij de planontwikkeling en zo mogelijk / bij voorkeur ook gezamenlijk de exploitatie te doen of deel te nemen (bijv. via een energiecoöperatie / postcoderoos).

In de Zonneladder Almelo worden de stappen uit de Handreiking Kwaliteitsimpuls Zonnevelden van de provincie Overijssel gevolgd met een verfijning naar de lokale Almeloze situatie.

Peak shaving

(Veel) schone energie opwekken is belangrijk maar die energie moet ook zo veel mogelijk lokaal direct verbruikt worden of dient te worden opgeslagen (bijv. in accu's of in de vorm van waterstofgas).

Peak shaving houdt in dat de piekmomenten in energieproductie en energieverbruik door bedrijven en consumenten beter op elkaar afgestemd worden. Hierdoor ontstaat een gelijkmatiger en efficiënter energieverbruik, waardoor de energierekening kan dalen.

Het werkt als volgt: Vraag en aanbod van elektriciteit wordt zoveel mogelijk op elkaar afgestemd.

Desondanks kan het op bepaalde momenten van de dag noodzakelijk zijn om te veel geproduceerde elektriciteit op te slaan (in daluren) om vervolgens weer te kunnen worden ingezet tijdens piekuren.

Het verbruik van decentraal opgewekte zonne-energie wordt optimaal ingezet zodat de belasting van het elektriciteitsnet (pieken) beperkt blijft waardoor onevenredig grote investeringen in het energienetwerk kunnen worden vermeden (te denken valt aan oost-west georiënteerde zonnepanelenvelden in combinatie met zuid georiënteerde zonnepanelenvelden en bijvoorbeeld met waterstof gestookte energiecentrales).

Cogas c.q. Coteq, als lokale netbeheerder, kan hierin een belangrijke rol vervullen.

Regulering en sturing, instrumentarium

Naast overleg met belanghebbenden, het scheppen van randvoorwaarden en facilitering van initiatieven op het gebied van hernieuwbare energie heeft de gemeente een aantal instrumenten ter beschikking om initiatieven te reguleren en te sturen met als doel de bevordering van een goede ruimtelijke kwaliteit en leefbaarheid. Dit spitst zich met name toe op ontwikkelingen in het buitengebied en de groene longen.

De instrumenten zijn:

1. Gebruikmaking van de eigen grondpositie als sturingsinstrument,
2. Het gebruik maken van het instrumentarium van de Wet ruimtelijke ordening (r met inachtneming van de Handreiking Kwaliteitsimpuls Zonnevelden van de provincie Overijssel.
3. Met betrekking tot 1. en 2.: indien nodig met het treffen van compenserende maatregelen (provincie: aanvullende kwaliteitsprestaties) voor behoud van natuur- en landschappelijke waarden.

(r voor de aanleg van een grondgebonden zonnepark is een "grote afwijking" van het bestemmingsplan noodzakelijk. In de meeste gevallen is dan sprake van een tijdelijke bestemming van maximaal 25 tot 30 jaar.
Na die periode is de oorspronkelijke bestemming weer van kracht.

Beleidskader

stimulering realisatie en allocatie opwek zonne-energie Almelo (Zonneladder Almelo)

In de Zonneladder Almelo wordt de volgorde uit de Handreiking Kwaliteitsimpuls Zonnevelden van de provincie Overijssel als leidraad gevolgd met een verfijning naar de lokale Almelse situatie. De volgorde voor op het opwekken van zonne-energie met pv-panelen is als volgt:

Stap 1. Binnen de bebouwde kom:

- 1.1 op daken van woningen en woongebouwen
- 1.2 op daken van bedrijfsgebouwen en (bij)gebouwen op bedrijventerreinen,
- 1.3 op bedrijventerreinen en braakliggende gronden (*,
- 1.4 als de initiatiefnemer kan aantonen dat binnen stap 1. redelijkerwijs (^ geen mogelijkheid gevonden kan worden, dan naar:

stap 2. Buiten de bebouwde kom:

- 2.1 op bestaande bouwvlakken, waaronder op daken van agrarische bedrijven
- 2.2 op daken van bedrijven op bedrijventerreinen,
- 2.3 op bedrijfskavels, bij bedrijven op bedrijventerreinen,
- 2.4 als de initiatiefnemer kan aantonen dat binnen stappen 1. en 2. redelijkerwijs geen mogelijkheid gevonden kan worden, dan naar:

stap 3. Op maaiveldniveau:

- 3.1 op gronden aansluitend aan bedrijventerreinen aan de rand van de stad (#
- 3.2 op gronden (~ niet zijnde natuur (*
- 3.2 op gronden niet in of grenzend aan een groene long (*,
- 3.3 op gronden niet van natuurhistorisch of landschappelijk belang (*.
- 3.4 op gronden met een agrarische bestemming (*

Andere gevallen

in gevallen waarin deze regeling niet voorziet treedt het gemeentebestuur in overleg met de initiatiefnemer en belanghebbenden voor een maatwerkoplossing, met inachtneming van de lokale ruimtelijke-, stedelijke- en leefkwaliteit, de natuur- en landschappelijke waarden, de agrarische belangen, de geldende wet- en regelgeving (waaronder – na vaststelling - de Omgevingsvisie) en de Handreiking Kwaliteitsimpuls Zonnevelden van de provincie Overijssel.

(^) ruimtelijk, technisch of financieel-economisch.

(~) plaatsing van zonnepanelen op oppervlaktewater behoort ook tot de mogelijkheden, in welke gevallen de effecten voor flora en fauna dienen te worden onderzocht en beoordeeld.

(*) waarbij de voorkeur uitgaat naar meervoudig grondgebruik en een bijdrage aan de Biodiversiteit. In gevallen waarbij het zonnepanelenveld een maximale grootte heeft van 1 hectare en aansluit op een agrarisch- of woonperceel is geen Verklaring van Bedenkingen nodig (raadsbesluit d.d. 15 maart 2016, nr. 1603492).

(#) zie bijlage 2.: raadsbesluit d.d. 15 maart 2016, nr. 1603492.

Bijlage 2:

Aan de raad

Onderwerp: Uitbreiding lijst van categorieën gevallen waarvoor geen verklaring van geen bedenking vereist (vggb) is in het kader van de WABO ten behoeve van de aanleg van zonnepanelenvelden.

Programma: Aantrekkelijke stad

Portefeuillehouder: I.A.M. ten Seldam-Even

Auteur, sector/team/teamonderdeel: M.M. Weerink SE Advies en Ontwerp.

Samenvatting raadsvoorstel

Onderzoek heeft plaatsgevonden naar de mogelijkheden voor de realisatie van zonnepanelen op gemeentelijke gronden. Mogelijkheden zijn er aan de noordkant van Almelo. Dit heeft alleen kans van slagen als subsidie wordt verkregen. We willen de aanvraag hiertoe uiterlijk 1 september 2016 indienen. Voorwaarde hiervoor is een verleende omgevingsvergunning. Vanwege de benodigde voorbereidingstijd wordt voorgesteld om de aanleg van zonnepanelenvelden op de lijst van "categorieën van gevallen waar geen vvgb voor nodig is" te zetten.

1. Waarom naar de raad:

In de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna:Wabo) is de grote afwijking van het bestemmingsplan geregeld. Het bevoegd gezag voor deze afwijking is het college. De omgevingsvergunning voor deze afwijking kan alleen door het college worden verleend als de gemeenteraad een verklaring van geen bedenking (hierna: vggb) afgeeft. De gemeenteraad kan categorieën aanwijzen waarvoor een verklaring niet is vereist. Voorgesteld wordt om deze lijst aan te passen voor zonnepanelenvelden.

2. Relatie met de hoofdpogaven uit de perspectiefnota 2015:

In de Perspectiefnota zijn drie hoofdpogaven geformuleerd. Een van deze hoofdpogaven is "saneren en innoveren". Deze hoofdpogave gaat ervan uit dat de samenleving in de afgelopen jaren snel is veranderd. Mensen maken gebruik van andere, nieuwe oplossingen. Producten en diensten die eerder in die behoeften voorzagen zijn niet meer nodig, zijn aangepast of worden op een andere manier verkregen. Het roept voor de gemeente de vraag op hoe wij daarbij kunnen aansluiten. Met het faciliteren van een zonnepanelenpark draagt de gemeente bij aan de vraag naar "groene energie".

3. Argumentatie:

Inleiding.

Binnen de gemeentelijke organisatie heeft verkennend onderzoek plaatsgevonden naar de mogelijkheden/onmogelijkheden en knelpunten bij de realisatie van zonnepanelen op gemeentelijke gronden. Daarnaast komen er ook kleinschalige verzoeken binnen tot aanleg van zonnepanelenvelden door particulieren. Deze velden worden veelal in het buitengebied aangelegd. Vanuit ruimtelijke overwegingen kunnen zonnepanelenvelden niet zomaar overal worden aangelegd. Als uitgangspunt wordt gehanteerd dat er bij grote zonnepanelenvelden (> 1 hectare) sprake moet zijn van aansluiting aan een bestaand bedrijventerreinen aan de rand van de stad, omdat zonnepanelenvelden een industriële uitstraling hebben. Voor kleinschalige projecten in het buitengebied (particuliere initiatieven) dient aansluiting te worden gezocht bij een agrarisch- of woonperceel. Zonnepanelen mogen niet hoger zijn dan de in het bestemmingsplan geregelde maximale hoogte voor bouwwerken, geen gebouwen zijnde. De strijdigheid met het bestemmingsplan is dan uitsluitend het gebruik. Voor dit onderdeel dient dan een bestemmingsplanherziening of uitgebreide afwijkingsprocedure in het kader van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: Wabo) te worden gevoerd.

Doelstellingen Rijk, provincie en gemeente.

Klimaatakkoord Rijk-Gemeenten.

In het Klimaatakkoord is opgenomen dat het Rijk en de gemeenten bevorderen dat de opwekking en het gebruik van hernieuwbare energie aanzienlijk wordt vergroot. Hiertoe zijn de volgende relevante bepalingen opgenomen:

- het Rijk en de gemeenten bevorderen het vergroten van het aandeel duurzame energie tot 20% in 2020 (t.o.v. 1990);

- de gemeenten in bestemmingsplannen ruimte voor duurzame energie geven, onder andere door het aanwijzen van locaties voor de opwekking hiervan;
- het Rijk de Subsidieregeling Duurzame Energieproductie (SDE) in het voorjaar van 2008 openstelt.

Duurzaamheidsplan gemeente Almelo, thema 2 Klimaat en thema 3 Duurzame Stad

In het Duurzaamheidsplan van de gemeente Almelo zijn de doelstellingen voor 2020 opgenomen. Deze doelstellingen zijn:

- 20% CO₂-reductie t.o.v. 1990
- 20% opwekking duurzame energie t.o.v. 1990

Gemiddeld levert een zonnepaneel van 1 m² per jaar ongeveer 120 kWh aan elektriciteit op. Gemiddeld levert 1 Kwh zonnestroom 0,46 kg CO₂-reductie op, per m² zonnepaneel is dat 120 kwh x 0,46 kg CO₂ = 55,2 kg CO₂ (reductie). Een grootschalig zonnepanelenveld draagt dus substantieel bij aan de doelstellingen uit het Klimaatakkoord en het Duurzaamheidsplan. Ook de kleine zonnepanelenvelden op particuliere gronden dragen bij, zij het in mindere mate.

SDE-Subsidie.

In 2016 is de SDE+ opengesteld voor onder andere de productie van hernieuwbare elektriciteit. De SDE+ is een exploitatiesubsidie. Dat wil zeggen: producenten ontvangen subsidie voor de opgewekte duurzame energie en niet voor aanschaf van de productie-installatie, zoals bij een investeringssubsidie. De kostprijs van duurzame energie is hoger dan die van grijze energie. De productie van duurzame energie is dan ook niet altijd rendabel. De SDE+ vergoedt het verschil tussen de kostprijs van grijze energie en die van duurzame energie over een periode van 5, 8, 12 of 15 jaar, afhankelijk van de technologie.

In 2016 is er 8 miljard euro SDE subsidie beschikbaar. De SDE+ 2016 kent twee openstellingsrondes (van 1 maart tot en met 31 maart en van 30 augustus tot en met 29 september). Dit jaar is er een budget van 8 miljard euro beschikbaar om projecten te ondersteunen. De helft (4 miljard euro) van dit budget heeft betrekking op de eerste ronde. Een van de voorwaarden voor het indienen van een SDE+ subsidie is, dat op het moment dat de aanvraag wordt ingediend, de vergunningen moeten zijn afgegeven door het bevoegd gezag. Het indienen van een subsidieaanvraag voor deze tranche moet plaatsvinden in september 2016. Deze tranche van de subsidie maakt de slagingskans van een dergelijk zonnepanelenveld duidelijk groter. We willen de aanvraag voor subsidie dan ook graag op 1 september 2016 indienen (2^e ronde).

Grootschalig zonnepanelenpark.

Diverse marktpartijen hebben de gemeente benaderd met het verzoek of zij op gemeentelijke gronden een zonnepanelenveld mogen ontwikkelen. Met deze partijen zijn oriënterende gesprekken gevoerd. Uit deze marktverkenning is een aantal zaken naar voren gekomen dat een directe relatie heeft met het wel of niet kunnen slagen van een Zonnepanelenveld-initiatief.

Door marktpartijen wordt bijvoorbeeld aangegeven dat om te komen tot een exploitabele businesscase er een minimale schaalgrootte nodig is. Aansluitkosten op het net etc. kunnen op deze wijze worden uitgemiddeld. Marktpartijen geven aan dat de minimale ondergrens voor een zonnepanelenveld ca. 15 ha bedraagt. Een schaalgrootte van 20-40 ha is ideaal. Meer is mogelijk maar de kans van slagen neemt daarmee wel af. Subsidie is een voorwaarde voor de slagingskans.

Locatie Almelo Noord.

Onderzoek is gedaan naar een geschikte locatie voor een zonnepanelenpark van circa 30 hectare. Met het oog op de onder de inleiding genoemde voorwaarden hebben de gronden ten noorden van de Aadijk ruimtelijk de voorkeur: aansluitend bij een industrieel gebied (Turfkade), liggend aan de rand van de stad en in de structuurvisie bestemd voor industrie. Rond het plangebied zijn een aantal hectare in het bezit van projectontwikkelaars (ca 9 ha). Met hen is gesproken over deelname aan dit initiatief. Zij zouden deze grond eventueel wel beschikbaar willen stellen voor dit initiatief.

Lijst met categorieën in het kader van de uitgebreide afwijkingsprocedure.

De raad heeft op 18 december 2012 een lijst met categorieën vastgesteld waarin geen verklaring van geen bedenking is vereist in het kader van de Wabo. Deze lijst beperkt zich tot projecten binnen de bebouwde kom en tot projecten voor openbare nutsvoorzieningen, mits deze activiteiten (beperkt van

omvang) zijn. De kleinschalige zonnepanelenvelden in het buitengebied vallen niet onder de lijst en ook het grootschalige (wel binnenstedelijk gelegen volgens de definitie van de lijst) zonnepanelenveld valt hier, vanwege de grootschaligheid, niet onder.

Waarom een voorstel tot aanpassing van de lijst.

Om een zonnepanelenpark een kans van slagen te geven en onze duurzaamheidsdoelstellingen te realiseren is het nodig om een subsidieaanvraag voor september 2016 in te dienen. Deze aanvraag dient plaats te vinden op basis van een verleende omgevingsvergunningen. De aanvraag om omgevingsvergunning (welke door de gemeente zelf zal worden aangevraagd) vraagt nog de nodige voorbereidingen. Op basis van de ingediende aanvraag om omgevingsvergunning moet dan een grote afwijking gevoerd worden, waarbij de raad om een verklaring van geen bezwaar wordt gevraagd. Vanwege de benodigde tijd die nog gepaard gaat met de voorbereidingen, stellen wij voor om de lijst op dit onderdeel aan te passen. Met het inkomen van een aanvraag om omgevingsvergunning kan, zonder opnieuw tussenkomst van de raad, de omgevingsvergunning binnen afzienbare tijd worden verleend en kan de subsidieaanvraag nog tijdig worden ingediend. Feitelijk halen we de besluitvorming van de raad naar voren in plaats van in de procedure van de omgevingsvergunning.

Alternatieven en voorgestelde keuze

Een alternatief is om een bestemmingsplanherziening voor te bereiden en in procedure te brengen. Echter, gezien de deadlines voor de subsidieaanvraag, vraagt de bestemmingsplanprocedure te veel tijd en wordt de aanleg van een zonnepanelenpark minder kansrijk zoniet kansloos. Een ander alternatief is om eerst de aanvraag om omgevingsvergunning af te wachten, daarna de uitgebreide procedure voor te bereiden en in procedure te brengen (waarbij de raad om een verklaring van geen bedenking wordt gevraagd op basis van deze aangevraagde omgevingsvergunning). Ook hiervoor geldt dat dan niet de subsidiedatum zal worden gehaald.

Wij stellen u voor om het besluit van 18 december 2012, onder G als volgt aan te vullen:

1. Overige voorzieningen:

- a. De aanleg van één grootschalig zonnepanelenpark met een oppervlakte tussen de 20 en 40 hectare welke aansluit bij bestaand bedrijventerrein aan de rand van de stad.
- b. De aanleg van zonnepanelenvelden in het buitengebied met een oppervlakte van maximaal 1 hectare, welke aansluiten bij een agrarisch- of woonperceel.
- c. Voor de hiervoor genoemde onderdelen geldt als voorwaarde dat de hoogte van de zonnepanelen niet hoger mag zijn dan de in het bestemmingsplan genoemde maximale bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde en dat er sprake is van een goede landschappelijke inpassing;

2. Te besluiten dat met onderhavig raadsvoorstel is voldaan aan de aan deze bevoegdheid gekoppelde informatieplicht, uitsluitend voor het onderdeel voor de aanleg van één grootschalig zonnepanelenpark.

Risico-inventarisatie

Indien uw raad niet met het voorstel kan instemmen wordt de kans van slagen om een grote bijdrage te leveren aan de doelstellingen uit het Klimaatakkoord en het Duurzaamheidsplan (middels de aanleg van een groot zonnepanelenpark) sterk verminderd.

4. Middeleninzet:

n.v.t.

4.1 Preventief toezicht

n.v.t.

Wij stellen u voor te besluiten conform het bijgevoegde ontwerp-raadsbesluit.

**Burgemeester en Wethouders van Almelo,
de secretaris,**

de burgemeester,

J. Pol

J.H.M. Hermans-Vloedveld

Bijlagen:

De Raad van de Gemeente Almelo;

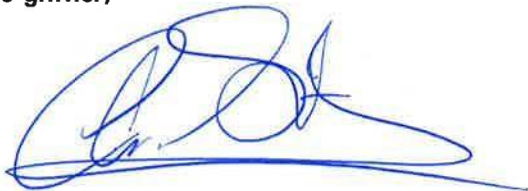
gezien het voorstel van burgemeester en wethouders;

besluit:

1. Het besluit van 18 december 2012 tot aanwijzing van categorieën van gevallen waarin geen verklaring van geen bedenkingen is vereist in het kader van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, de volgende categorie toe te voegen
 - I *Duurzame energie:*
 - a. De aanleg van grootschalige zonnepanelenparken met een oppervlakte tussen de 20 en 40 hectare welke aansluiten bij bestaande bedrijventerreinen aan de rand van de stad.
 - b. De aanleg van zonnepanelenvelden in het buitengebied met een oppervlakte van maximaal 1 hectare, welke aansluiten bij een agrarisch- of woonperceel.
 - c. Voor de hiervoor genoemde onderdelen geldt als voorwaarde dat de hoogte van de zonnepanelen niet hoger mag zijn dan de in het bestemmingsplan genoemde maximale bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde en dat er sprake is van een goede landschappelijke inpassing.
2. Voldaan is aan de aan deze bevoegdheid gekoppelde actieve informatieplicht, uitsluitend voor de aanleg van een grootschalig zonnepanelenpark ten noorden van de Aadijk, aansluitend bij het industrieel gebied Turfkade. De raad wordt, alvorens de omgevingsvergunning wordt verleend middels raadsbrief geïnformeerd over de realisatie van het zonnepanelenpark.

Gedaan ter openbare vergadering van 15 maart 2016,

de griffier,

drs. C.M. Steenbergen

de burgemeester,

J.H.M. Hermans-Vloedveld

Naam: ir. J.B. Smelt
Datum: 6 november 2018
Team/teamonderdeel: SE Kaders Regie en Ondersteuning/KR
Telefoonnummer: 541434

Collegevoorstel

Onderwerp	Prestatieovereenkomst 2019 tm 2023
Advies Is er een uiterste behandeldatum?	Bespreekstuk Ja, 27 november 2018
Hoofdpogave	Hoofdtakveld Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing
Portefeuillehouder	J.M. van Rees
Openbaar	Openbaar met embargo tot 7/12/2018
Raadsvoorstel of raadsbrief	Raadsbrief

Toelichting voor de openbare besluitenlijst:

De gemeente Almelo, Almeloze Woningstichting Beter Wonen, Woningstichting Sint Joseph Almelo en hun huurdersbelangenorganisaties hebben samen, conform de Woningwet 2015 en Woonvisie Almelo 2020, de nu voorliggende "Prestatieovereenkomst 2019 t/m 2023" opgesteld. Er zijn onder andere afspraken gemaakt over: huisvesting van de doelgroep, participatie, betaalbaarheid en beschikbaarheid, liberalisatie en verkoop, duurzaamheid en kwaliteit, wonen en zorg en leefbaarheid. Wij stellen voor om tot ondertekening van deze overeenkomst over te gaan.

Voorgesteld besluit

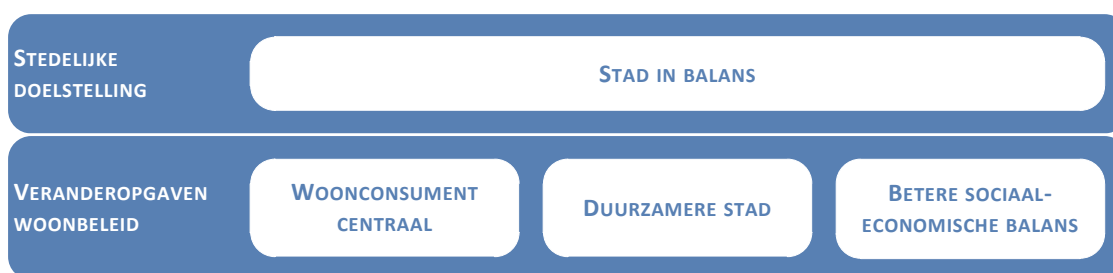
1. Een prestatieovereenkomst te sluiten, over woonafspraken, met de Almeloze Woningstichting Beter Wonen, Woningstichting Sint Joseph Almelo en hun huurdersbelangen-organisaties overeenkomstig bijgevoegde "Prestatieovereenkomst 2019 t/m 2023".
2. De burgemeester besluit: de portefeuillehouder Wonen te machtigen tot het ondertekenen van de "Prestatieovereenkomst 2019 t/m 2023".
3. De gemeenteraad te informeren over dit besluit via een raadsbrief.

Inleiding

Sinds 1 juli 2015 is de Woningwet 2015 van kracht. Het eerste doel van de wet is het nader reguleren van de activiteiten van en het toezicht op woningcorporaties. Onderdeel hiervan is de inbedding van het maatschappelijk presteren van corporaties in het lokale beleid, door een cyclus van woonvisie, activiteitenoverzicht (het bod) van de corporaties en prestatieafspraken. In de Werkgroep Tripartiet overleg hebben corporaties, gemeente en huurdersbelangenorganisaties samengewerkt conform de Woningwet 2015. Nu wordt de "Prestatieovereenkomst 2019 t/m 2023" ter instemming aangeboden.

Beoogd effect

In de Woonvisie zijn doelen geformuleerd die helpen het toekomstbeeld "Stad in Balans" te verwezenlijken. Door mensen meer invloed te geven op hun woonsituatie, in te zetten op een toekomstbestendig aanbod van woningen en woonmilieus én door een betere sociaal economische balans te faciliteren. Dit is in onderstaande figuur weergegeven.

Argumenten voor

1.1 Het voorstel past in het ingezet beleid

De Woonvisie en het coalitieakkoord 2018-2022 zijn de leidraad voor de op te stellen prestatieovereenkomst. Gemeente, woningstichtingen en huurdersbelangenorganisaties beogen met het afsluiten van de prestatieafspraken uitvoering te geven aan de Woonvisie Almelo 2020, de overzichtelijkheid en de transparantie van de gemaakte afspraken te vergroten en samen te werken conform de Woningwet 2015.

In de prestatieovereenkomst zijn de afspraken tussen corporaties en gemeente voor het jaar 2019 alsmede relevante afspraken met een meerjarig karakter concreet benoemd. Voor de jaren 2020 t/m 2023 is een doorkijk geboden van de voornemens.

1.2 Draagt bij aan de speerpunten coalitieakkoord 2018-2022

Het college heeft gemeentelijke speerpunten ten aanzien van de prestatieafspraken meegegeven. Deze zijn opgenomen in de nu voorliggende prestatieovereenkomst.

1.3 De woonconsument staat centraal

De woonconsument staat centraal doordat de corporaties inzetten op participatie van hun huurders, het woonruimtebemiddelingssysteem, keuzemogelijkheden bij woningverbeteringen etc. De huurdersbelangenorganisaties van de corporaties, Huurdersadviesraad Sint Joseph (HAR) en Stichting Huurdersplatform Beter Wonen (SHBW), zetten in op een vergaande onderlinge samenwerking om zo hun krachten te bundelen.

1.4. Focus op programma's

De focus voor 2019 ligt voor de corporaties op vijf terreinen: woonlasten centraal, dicht bij de klant (wijken/buurtten), oog voor kwetsbare bewoners, aandacht voor ouderen en verbindingskracht. Voor de gemeente ligt de focus op doelstellingen zoals geformuleerd in de programma's (Binnenstad, Duurzaamheid, Economie & Participatie, Veiligheid en Zorg). Dit werken we in 2019 uit in een gezamenlijke lange-termijnagenda.

De corporaties plannen geen grote sloopopgave maar investeren in duurzaamheid en leefbaarheid. Een energielabel van gemiddeld label B blijft daarbij het streefdoel. Hiermee krijgt de bestaande woningvoorraad en de directe omgeving een impuls.

Bij de aanpak van wijken (fysieke ingrepen door gemeente of corporaties) wordt zoveel mogelijk samengewerkt tussen gemeente, corporaties en bewoners. Het Nieuwstraatkwartier is daarbij in 2018 een voorbeeldwijk. De ervaringen die hier worden opgedaan zullen later worden gebruikt bij andere wijken. Corporaties stellen hun gebiedsvisies op voor de verschillende wijken. Daarin staat welke opgaven de corporaties voor de verschillende wijken zien en wat hun inzet zal zijn.

1.5 Bijdrage aan de transformatie in het sociale domein

Onderdeel van de transformatie in het sociaal domein is de transformatie wonen en zorg. Ontwikkelingen als extramuralisering, langer zelfstandig wonen en uitstroom uit intramuraal wonen vragen om een adequaat antwoord voor huisvesting, begeleiding, zorg en welzijn voor kwetsbare mensen in de Almelose samenleving.

1.6 Bijdrage aan een betere sociaaleconomische balans.

De betere sociaaleconomisch balans wordt ondersteund door samen te werken aan de transformaties in het sociale domein, nieuwe kansenbeleid en huisvesting bijzondere doelgroepen. Partijen zijn van mening dat de huidige omvang van de sociale huurwoningenvoorraad voldoende is voor de vraag en zien geen reden om sociale huurwoningen bij te bouwen. Voor sociale huurders heeft de prestatieovereenkomst als voordeel dat er voldoende betaalbare huurwoningen beschikbaar zijn met een goede kwaliteit.

1.7 Bijdrage aan verbindingskracht

In 2019 zetten partijen de inzet op intensiever samenwerken en beleid op elkaar afstemmen voort. Er zullen één of meerdere werkconferenties worden gehouden waarbij thema's zoals duurzaamheid, betaalbaarheid en wijkaanpak maar ook de omvang van de sociale huurwoningenvoorraad en de huisvesting van bijzondere doelgroepen inhoudelijk worden besproken. De huurdersbelangenorganisaties van de corporaties worden hierbij betrokken.

Kanttekeningen

1.1 Geactualiseerde Woonvisie

Partijen vragen van de gemeente om in 2019 de Woonvisie te actualiseren naar 2020-2030. Dit is als afspraak opgenomen in de nu voorliggende prestatieovereenkomst.

1.2 Uitvoeren op basis reguliere budgetten

De uitvoering van de prestatieovereenkomst zal plaats moeten vinden binnen de reguliere budgetten van de betrokken gemeentelijke onderdelen.

1.3 Realiseren doelstellingen afhankelijk van landelijke ontwikkelingen

Het realiseren van doelstellingen is afhankelijk van de economische ontwikkelingen en het rijksbeleid ten aanzien van gemeenten en corporaties.

Alternatieven

Niet van toepassing. Een alternatief is niet aan te geven omdat geen afspraken maken geen recht doet aan de samenwerking met de corporaties en de huurdersbelangenorganisaties en de strekking van de Woningwet.

Kosten, opbrengsten, dekking en preventief toezicht

N.v.t.

Uitvoering

1. Partijen komen periodiek bij elkaar voor een afzonderlijke werkconferentie waarbij diverse actuele thema's aan de orde komen. De betreffende partij neemt hiertoe het initiatief.
2. Partijen informeren elkaar tijdig en zonder voorbehoud over ontwikkelingen die van wederzijds of gezamenlijk belang kunnen zijn.
3. Op basis van monitoring kunnen partijen gezamenlijk besluiten om de afspraken te herzien. In dat geval worden de herziene afspraken opnieuw door de partijen ondertekend.

4. Jaarlijks evalueren partijen de afspraken vóór 1 juli conform de Woningwet 2015. De uitkomsten dienen als input voor de te actualiseren prestatieafspraken;
5. In 2019 werken de partijen aan een gezamenlijk lange termijn agenda.

Bijlagen

- “Prestatieovereenkomst 2019 t/m 2023”, versie 6 december 2018 ([INT- 65527](#))
- Raadsbrief ([Raad-5123](#)).

Procesinformatie

Intern overleg

Aan de betrokken disciplines binnen de gemeente, duurzaamheid, stadsbeheer, veiligheid, is advies gevraagd. De adviezen zijn meegenomen in het overlegtraject met de corporaties en huurdersbelangenorganisaties. Collega's van Samenleving participeren in de Werkgroep Tripartiet overleg.

Het bod van de corporaties voor de prestatieafspraken 2019 is, d.d. 24 september jl., besproken in de TO's. Deze verzamelde input is d.d. 9 oktober in B&W samen met u geïnventariseerd en meegeven voor de op te stellen prestatieafspraken.

Afstemming met portefeuillehouder

De wethouder is geïnformeerd en kan instemmen met het voorliggende voorstel.

Directie-advies

N.v.t.

B&W voorstel standaard

Communicatie over het besluit

Embargo: Afzonderlijke persconferentie (bij de ondertekening prestatieovereenkomst, d.d. 6 december)

Raadsbrief ter informatie

Postadres:
Gemeente Almelo
Postbus 5100
7600 GC Almelo

Aan de raad van de gemeente Almelo

Doorkiesnummer
541434

Behandeld door
Ir. J.B. Smelt

Datum
27 november 2018

Onderwerp
Prestatieovereenkomst 2019 t/m 2023

Geachte raadsleden,

Hierbij laten wij u weten dat wij hebben besloten ([B&W-186658](#)) een prestatieovereenkomst te sluiten, met betrekking tot woonafspraken, overeenkomstig de "Prestatieovereenkomst 2019 t/m 2023". Naast de gemeente wordt de overeenkomst ondertekend door de Almeloze Woningstichting Beter Wonen, Woningstichting Sint Joseph Almelo en hun huurdersbelangenorganisaties.

De gemeente Almelo en Almeloze Woningstichting Beter Wonen en Woningstichting Sint Joseph Almelo en hun huurdersbelangenorganisaties hebben samen, conform de Woningwet 2015 en Woonvisie Almelo 2020, de "Prestatieovereenkomst 2019 t/m 2023" opgesteld. Er zijn onder andere afspraken gemaakt over: huisvesting van de doelgroep, participatie, betaalbaarheid en beschikbaarheid, liberalisatie en verkoop van huurwoningen, duurzaamheid en kwaliteit, wonen en zorg en leefbaarheid.

De focus voor 2019 ligt voor de corporaties op vijf terreinen: woonlasten centraal, dicht bij de klant (wijken/buurtten), oog voor kwetsbare bewoners, aandacht voor ouderen en verbindingskracht. Voor de gemeente ligt de focus op doelstellingen zoals geformuleerd in de programma's (Binnenstad, Duurzaamheid, Economie & Participatie, Veiligheid en Zorg). Dit werken we in 2019 uit in een gezamenlijke lange termijnagenda.

In 2019 zetten partijen de inzet op intensiever samenwerken en beleid op elkaar afstemmen voort. Er zullen één of meerdere werkconferenties worden gehouden waarbij thema's zoals duurzaamheid, betaalbaarheid en wijkaanpak maar ook de omvang van de sociale huurwoningenvoorraad en de huisvesting van bijzondere doelgroepen inhoudelijk worden besproken. De huurdersbelangenorganisaties van de corporaties worden hierbij betrokken.

Voor huurders die tot de doelgroepen van de corporaties behoren, heeft de prestatieovereenkomst als voordeel dat er voldoende betaalbare huurwoningen beschikbaar blijven met een goede kwaliteit.

In 2019 volgen we de voortgang van deze afspraken, evalueren we de afspraken van 2018 en werken we aan een gezamenlijke lange termijn agenda voor 2020 en verder. Daarover zullen wij de raad informeren.

Hoogachtend,
Burgemeester en Wethouders van Almelo,
de secretaris, de burgemeester,

F.W. van Ardenne

A.J. Gerritsen

Naam: E.R. Jasper
Datum: 09 november 2018
Team/teamonderdeel: SE Advies en Ontwerp
Telefoonnummer: 541153

Collegevoorstel

Onderwerp	Principebesluit brandstofverkooppunt met horeca
Advies Is er een uiterste behandeldatum?	Bespreekstuk Ja, 04 december 2018
Hoofdpogave	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing
Portefeuillehouder	J.M. van Rees
Openbaar	Openbaar met embargo tot 1 week na besluit
Raadsvoorstel of raadsbrief	Raadsbrief

Toelichting voor de openbare besluitenlijst:

Naar aanleiding van een aanbestedingstraject door het XL Businesspark Twente zijn drie afzonderlijke principeverzoeken ingediend voor de realisatie van een brandstofverkooppunt met horeca bij de entree van het bedrijventerrein XL Businesspark Twente. Het betreft onder meer de realisatie van een risicovolle inrichting door de levering van de brandstoffen CNG en LNG, alsook het bieden van overnachtingsmogelijkheden voor (internationale) truckers en de vestiging van horeca. De verzoeken zijn in strijd met het bestemmingsplan. Het college is gevraagd om op de afzonderlijke verzoeken een principe uitspraak te doen. In het kader van het aanbestedingstraject zijn de plannen niet openbaar.

Voorgesteld besluit

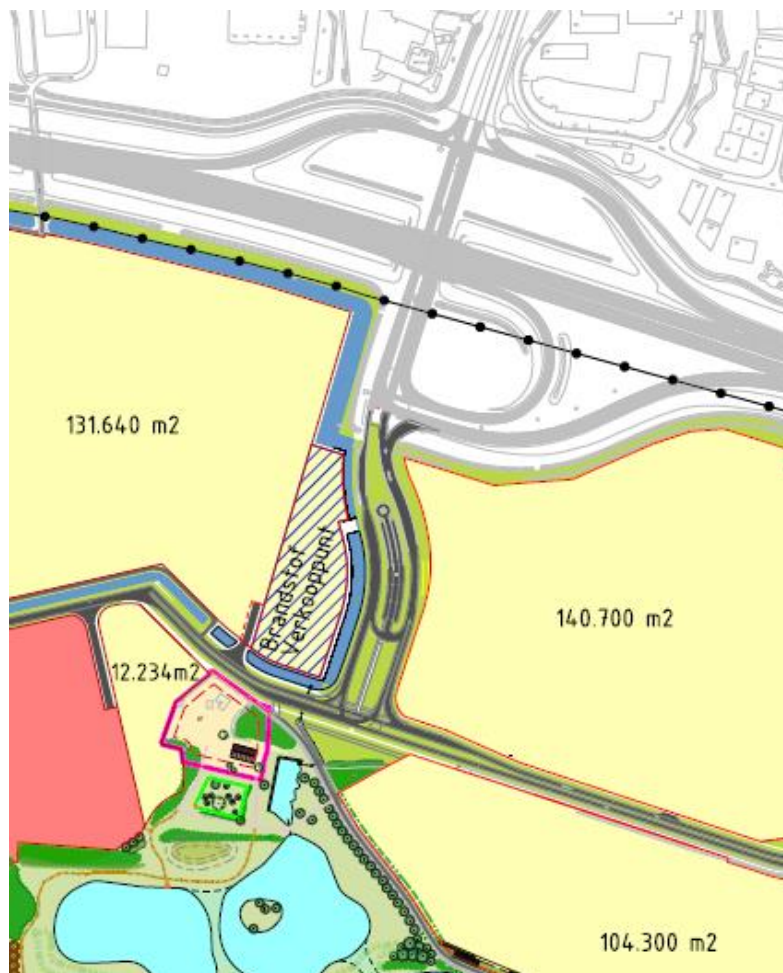
1. In principe in te stemmen met de ruimtelijke ontwikkelingen voor het kavel bij de entree van het XL Businesspark Twente, zoals opgenomen in de voorstellen A en B, inhoudende de ontwikkeling van een brandstofverkooppunt en twee horecavoorzieningen. Voor het realiseren van in totaal twee horecaondernemingen, moet aan de volgende voorwaarden worden voldaan:
 - a. de noodzaak voor een extra horecaonderneming moet nader zijn onderbouwd;
 - b. de horecaondernemingen (formules) moeten binnen horecacategorie 1 passen;
 - c. de formules moeten binnen één bedrijfsgebouw worden geclusterd;
 - d. de horecaondernemingen moeten bereikbaar zijn vanuit één hoofdingang; en
 - e. er moet sprake zijn van een gemeenschappelijk karakter (terras, parkeren e.d.).
2. In principe in te stemmen met de ruimtelijke ontwikkelingen voor het kavel bij de entree van het XL Businesspark Twente, zoals opgenomen in het voorstel C, inhoudende dat een het realiseren van in totaal drie kleine horecaondernemingen aan dezelfde voorwaarden worden voldaan als onder 1.
3. In principe niet in te stemmen met het realiseren van overnachtingsmogelijkheden voor (internationale) vrachtwagenchauffeurs, zoals opgenomen in het voorstel C;
4. De voorstellen A, B en C dienen verder uitgewerkt te worden en voorzien van een ruimtelijke onderbouwing, met inachtneming van het volgende:
 - Voor het realiseren van een risicovolle inrichting moet worden voldaan aan de afwijkingsvoorwaarden, zoals opgenomen in het geldende bestemmingsplan;
5. De raad met een raadsbrief hierover te informeren;

Inleiding

Naar aanleiding van een aanbestedingstraject zijn drie afzonderlijke principeverzoeken ingediend voor een ruimtelijke ontwikkeling bij de entree van het bedrijventerrein XL Businesspark Twente. Op deze locatie is op basis van het bestemmingsplan bedrijvigheid mogelijk t/m milieucategorie 4.2 met daarbij een brandstofverkoopspunt, één horecagelegenheid en één pickup-point. Door het aanbestedingstraject dienen de indieners anoniem te blijven. De afzonderlijke verzoeken zijn als bijlagen opgenomen, genaamd 'Voorstel A', 'Voorstel B' en 'Voorstel C'.

Het betreft onder meer de realisatie van een risicovolle inrichting door de levering van de duurzame brandstoffen CNG en LNG, alsook het bieden van overnachtingsmogelijkheden voor (internationale) vrachtwagenchauffeurs en de vestiging van extra horeca. Een risicovolle inrichting, extra horecavoorzieningen en een overnachtingsmogelijkheid voor vrachtwagenchauffeurs zijn in strijd met het bestemmingsplan. Het college is gevraagd om op de afzonderlijke verzoeken een principe uitspraak te doen. Als op een verzoek niet positief wordt besloten, zal de aanvrager verder worden uitgesloten van de aanbesteding. Vervolgens zal door het XL Businesspark Twente een keuze worden gemaakt met betrekking tot de gunning, waarbij wordt getoetst aan diverse criteria, zoals duurzaamheid, innovatie, enz.

Hieronder is het kavel met een arcering (brandstofverkoopspunt) weergegeven:

Beoogd effect

Met een principebesluit wordt aangegeven of er bestuurlijk draagvlak is om een ruimtelijke procedure op te starten voor de gevraagde ontwikkeling. Dit is een vereiste in het aanbestedingstraject van het XL Businesspark Twente, waarna deze verder kan worden afgerond.

Argumenten voor

1.1 Op basis van het aanbestedingsdocument van het projectbureau RBT is de verkoop van de brandstoffen CNG en LNG een vereiste

Het bestemmingsplan voorziet op het perceel in de mogelijkheid voor de vestiging van een verkooppunt voor brandstoffen. Het XL Businesspark Twente stelt in haar aanbestedingsdocument als voorwaarde dat de nieuwe (duurzame) brandstoffen CNG en LNG worden geleverd. Hierdoor is er sprake van een risicovolle inrichting. Op basis van het bestemmingsplan zijn risicovolle inrichtingen niet toegestaan, maar kan op basis van een binnenplanse afwijking van het bestemmingsplan wel medewerking aan worden verleend. De voorwaarde is dat het plaatsgebonden risico van de inrichting de grens van het bouwperceel niet mag overschrijden en dat een positieve verantwoording van het groepsrisico plaatsvindt. In overleg met de brandweer is op voorhand geoordeeld dat mogelijk aan deze voorwaarden kan worden voldaan. Dit moet wel worden ondersteund door een onderzoek voordat een planologische procedure kan worden opgestart. Een van de voorwaarden die zal gelden is dat de naastgelegen percelen geen onevenredige belemmeringen mogen ondervinden. De direct naastgelegen kavels zijn nog niet bebouwd, maar zijn wel voorzien van concrete ontwikkelingen, zoals onder meer de komst van Kees Smit Tuinmeubelen ten noorden van het perceel.

Bovenstaande geldt voor alle voorstellen (A, B en C), omdat zij de vereiste brandstoffen CNG en LNG leveren.

2.1 Horeca (fastfood) is mogelijk op basis van het bestemmingsplan

Op basis van het bestemmingsplan is horeca mogelijk, maar is beperkt tot één horecaonderneming. Er is geen beperking opgenomen ten aanzien van de omvang (m²). De reden hiervoor is dat een clustering gewenst is, zodat een optimale inrichting van het perceel wordt gerealiseerd. Diverse kleine afzonderlijke horecagelegenheden zijn ongewenst bij de entree van het grootschalige XL Businesspark Twente. Echter, met meerdere horecagelegenheden onder één dak kan hetzelfde streven worden nageleefd. Op voorhand zijn de volgende voorwaarden gesteld om in afwijking van het bestemmingsplan medewerking te kunnen verlenen:

- er moet sprake zijn van een goede ruimtelijke ordening en is afhankelijk van de situering en feitelijke uitvoering;
- de horecaondernemingen (formules) moeten binnen horecacategorie 1 passen;
- de formules worden binnen één bedrijfsgebouw geclusterd;
- de horecaondernemingen moeten bereikbaar zijn vanuit één hoofdingang; en
- er moet sprake zijn van een gemeenschappelijk karakter (terras, parkeren e.d.).

Voorstellen A en B voorzien in twee horeca (fastfood) gelegenheden en voldoet aan de bovenstaande voorwaarden. Dit geldt ook voor voorstel C door 3 kleine horeca ondernemingen te realiseren.

3.1 Deze ontwikkeling kan leiden tot veiligheidsrisico's en overlast

Door nieuwe wetgeving voor het internationale wegtransport wordt ingespeeld op de (maatschappelijke) behoefte aan overnachtingsmogelijkheden voor de (internationale) vrachtwagenchauffeurs. In een periode van 14 dagen mag een chauffeur 48 uur niet rijden. Op het bedrijventerrein mag op basis van de APV niet op de openbare weg worden geparkeerd om vervolgens in hun cabine te overnachten. Mede door de gewijzigde wetgeving is een groeiende vraag naar overnachtingsmogelijkheden. Er is een mogelijkheid voor chauffeurs om hun vrachtwagen te parkeren en te overnachten bij Frans op den Bult in Deurningen. Voorstel C voorziet echter specifiek in de vraag van internationale chauffeurs uit (voornamelijk) de Oostbloklanden. Uit de praktijk blijkt helaas dat deze chauffeurs 48 uur op een parkeerplaats bivakkeren (koken en rondhangen) waar veelal geen (sanitaire) voorzieningen zijn en hiermee overlast geven aan de omgeving. Voorstel C voorziet in een voorziening voor deze doelgroep om 25 overnachtingsmogelijkheden met parkeerplaatsen te realiseren tegen een zeer aantrekkelijk tarief. Hier zijn de kamers dan ook op ingericht (klein, alleen basisvoorzieningen). Het bedrijventerrein is echter geen geschikte locatie voor overnachtingen voor deze doelgroep. In de nachtelijke uren is er minder toezicht op het bedrijventerrein, waardoor mogelijk overlast kan ontstaan en de algemene veiligheid onvoldoende kan worden gewaarborgd. Om deze reden is de mogelijkheid voor overnachten een ongewenste ontwikkeling op het bedrijventerrein.

4.1 De voorstellen zijn niet volledig uitgewerkt

In het kader van het principeverzoek wordt de gemeente verzocht om de haalbaarheid van hun plan te bevragen. De principeverzoeken zijn om deze reden niet voorzien van een uitgebreide ruimtelijke onderbouwing, zoals deze noodzakelijk is bij een aanvraag om omgevingsvergunning. Dat is in dit stadium ook nog niet noodzakelijk, aangezien de kosten hiervoor onevenredig zijn ten opzichte van het aanbestedingstraject. Er wordt immers aan slechts één aanvrager gegund. Bij de definitieve aanvraag

om omgevingsvergunning wordt, mede op basis van de ruimtelijke onderbouwing, besloten om al dan niet van het bestemmingsplan af te wijken. Bij de aanvraag omgevingsvergunning dient in het bijzonder aandacht te worden gegeven aan de aspecten externe veiligheid, zoals de samenhang van diverse voorzieningen op het eigen terrein (horeca en overnachtingen) en naar de omgeving toe en de ladder voor duurzame verstedelijking.

5.1 Hiermee wordt de raad actief geïnformeerd

De raad wordt bij ruimtelijke ontwikkelingen actief geïnformeerd met een raadsbrief.

Kanttekeningen

3.1 Dit leidt mogelijk tot uitsluiting van de aanbestedingsprocedure

Over voorstel C heeft planologisch vooroverleg plaatsgevonden met de initiatiefnemer. Ambtelijk is aangegeven dat het bieden van overnachtingsmogelijkheden haalbaar is, waardoor van het bestemmingsplan afgeweken zou kunnen worden. Uit het veiligheidsoverleg is echter geadviseerd geen medewerking te verlenen aan een principeverzoek voor de overnachtingsmogelijkheden, vanwege bovenstaande redenen in het kader van de openbare orde. Dit leidt echter tot uitsluiting van de initiatiefnemer van voorstel C bij de aanbestedingsprocedure.

4.1 De voorstellen zijn niet volledig uitgewerkt

Hierdoor kan geen oordeel worden gegeven over de daadwerkelijke gevolgen naar de omgeving. Echter, dit wordt inzichtelijk gemaakt bij de definitieve aanvraag om omgevingsvergunning. Dan is het moment om al dan niet een omgevingsvergunning te verlenen.

Alternatieven

Medewerking verlenen aan de mogelijkheid voor overnachtingen, zoals opgenomen in voorstel C

Hiermee kan worden voorzien in de marktvrage door overnachtingsmogelijkheden te creëren voor een bepaalde doelgroep. Het is echter de vraag of Almelo in deze vraag moet voorzien en op deze locatie. Het is daarbij de vraag of hiermee wordt voorzien in een adequaat antwoord op de marktvrage. Los van de planologische mogelijkheden weegt de vrees voor overlast en (openbare) veiligheid niet op tegen het belang van de ontwikkeling van een groot regionaal bedrijventerrein voor kwalitatieve en hoogwaardige bedrijven.

Kosten, opbrengsten, dekking en preventief toezicht

Voor het principeverzoek worden leges opgelegd op basis van de legesverordening.

Uitvoering

Onderhavig besluit wordt meegedeeld aan het projectbureau RBT. Zij zullen de aanbestedingsprocedure verder afronden.

Bijlagen

- **NIET OPENBAAR:** Voorstel A, kenmerk INT-65567;
- **NIET OPENBAAR:** Voorstel B, kenmerk INT-65567;
- **NIET OPENBAAR:** Voorstel C, kenmerk INT-65567.

Procesinformatie

Intern overleg

Er heeft afstemming plaatsgevonden met alle relevante vakdisciplines, in het bijzonder milieu, recreatie, stedenbouw, vergunningen en met de brandweer. Uit het stafoverleg BGM is vanwege veiligheidsrisico's en vrees voor overlast negatief geadviseerd voor een overnachtingsmogelijkheid voor vrachtwagenchauffeurs.

Afstemming met portefeuillehouder

Het collegevoorstel is besproken in het TO van 19 november 2018 van wethouder van Rees en heeft instemming. Het collegevoorstel is eveneens afgestemd met wethouder Maathuis.

Directie-advies

B&W voorstel standaard

Communicatie over het besluit

- Raadsbrief, kenmerk: Raad-
- Kennisgeving besluit aan de aanvragers van de voorstellen A, B en C;
- Kennisgeving besluit aan het projectbureau RBT.

Raadsbrief ter informatie

Postadres:
Gemeente Almelo
Postbus 5100
7600 GC Almelo

Aan de raad van de gemeente Almelo

Doorkiesnummer
541153

Behandeld door
E.R. Jasper

Datum
4 december 2018

Onderwerp
Principebesluit brandstofverkooppunt met horeca XL Businesspark Twente

Geachte raadsleden,

Hierbij willen wij u op de hoogte brengen van ons besluit op een drietal principeverzoeken voor de vestiging van een brandstofverkooppunt met horeca op het XL Businesspark Twente.

Inleiding

Naar aanleiding van een aanbestedingstraject door het XL Businesspark Twente zijn drie afzonderlijke principeverzoeken ingediend voor de realisatie van een brandstofverkooppunt met horeca bij de entree van het bedrijventerrein XL Businesspark Twente. Het betreft ondermeer de realisatie van een risicovolle inrichting door de levering van de brandstoffen CNG en LNG, alsook het bieden van overnachtingsmogelijkheden voor (internationale) truckers en de vestiging van horeca. Op de beoogde locatie is op basis van het geldende bestemmingsplan bedrijvigheid mogelijk t/m milieucategorie 4.2, met daarbij een brandstofverkooppunt, één horecagelegenheid en één pickup-point. Een risicovolle inrichting, extra horecavoorzieningen en een overnachtingsmogelijkheid voor vrachtwagenchauffeurs zijn in strijd met het bestemmingsplan.

Het college is gevraagd om op de afzonderlijke verzoeken een principe uitspraak te doen. Door het aanbestedingstraject dienen de indieners anoniem te blijven. Als op een verzoek niet positief wordt besloten, zal de aanvrager verder worden uitgesloten van de aanbesteding. De afzonderlijke verzoeken zijn genaamd als 'Voorstel A', 'Voorstel B' en 'Voorstel C'.

Hieronder is het kavel met een arcering (brandstofverkooppunt) weergegeven:

Risicovolle inrichting

Het bestemmingsplan voorziet op het perceel in de mogelijkheid voor de vestiging van een verkooppunt voor brandstoffen. Het XL Businesspark Twente stelt in haar aanbestedingsdocument als voorwaarde dat de nieuwe (duurzame) brandstoffen CNG en LNG worden geleverd. Hierdoor is er sprake van een risicovolle inrichting. Op basis van het bestemmingsplan zijn risicovolle inrichtingen niet toegestaan, maar kan op basis van een binnenplanse afwijking van het bestemmingsplan wel medewerking aan worden verleend. De voorwaarde is dat het plaatsgebonden risico van de inrichting de grens van het bouwperceel niet mag overschrijden en dat een positieve verantwoording van het groepsrisico plaatsvindt. In overleg met de brandweer is op voorhand geoordeeld dat mogelijk aan deze voorwaarden kan worden voldaan. Dit moet wel worden ondersteund door een onderzoek voordat een planologische procedure kan worden opgestart. Een van de voorwaarden die zal gelden is dat de naastgelegen percelen geen onevenredige belemmeringen mogen ondervinden. De direct naastgelegen kavels zijn nog niet bebouwd, maar zijn wel voorzien van concrete ontwikkelingen, zoals ondermeer de komst van Kees Smit Tuinmeubelen ten noorden van het perceel. Bovenstaande geldt voor alle voorstellen (A, B en C), omdat zij de vereiste brandstoffen CNG en LNG leveren.

Horeca

Op basis van het bestemmingsplan is horeca mogelijk, maar is beperkt tot één horecaonderneming. Er is geen beperking opgenomen ten aanzien van de omvang (m²). De reden hiervoor is dat een clustering gewenst is, zodat een optimale inrichting van het perceel wordt gerealiseerd. Diverse kleine afzonderlijke horecagelegenheden zijn ongewenst bij de entree van het grootschalige XL Businesspark Twente. Echter, met meerdere horecagelegenheden onder één dak kan hetzelfde streven worden nageleefd. Op voorhand zijn de volgende voorwaarden gesteld om in afwijking van het bestemmingsplan medewerking te kunnen verlenen:

- er moet sprake zijn van een goede ruimtelijke ordening en is afhankelijk van de situering en feitelijke uitvoering;
- de horecaondernemingen (formules) moeten binnen horecacategorie 1 passen;
- de formules worden binnen één bedrijfsgebouw geclusterd;
- de horecaondernemingen moeten bereikbaar zijn vanuit één hoofdingang; en
- er moet sprake zijn van een gemeenschappelijk karakter (terras, parkeren e.d.).

Voorstellen A en B voorzien in twee horeca (fastfood) gelegenheden en voldoet aan de bovenstaande voorwaarden. Dit geldt ook voor voorstel C door 3 kleinere horeca ondernemingen te realiseren.

Overnachtingsmogelijkheden

Door nieuwe wetgeving voor het internationale wegtransport wordt ingespeeld op de (maatschappelijke) behoefte aan overnachtingsmogelijkheden voor de (internationale) vrachtwagenchauffeurs. In een periode van 14 dagen mag een chauffeur 48 uur niet rijden. Op het bedrijventerrein mag op basis van de APV niet op de openbare weg worden geparkeerd om vervolgens in hun cabine te overnachten. Mede door de gewijzigde wetgeving is een groeiende vraag naar overnachtingsmogelijkheden. Er is een mogelijkheid voor chauffeurs om hun vrachtwagen te parkeren en te overnachten bij Frans op den Bult in Deurningen. Voorstel C voorziet echter specifiek in de vraag van internationale chauffeurs uit (voornamelijk) de Oostbloklanden. Uit de praktijk blijkt helaas dat deze chauffeurs 48 uur op een parkeerplaats bivakkeren (koken en rondhangen) waar veelal geen (sanitaire) voorzieningen zijn en hiermee overlast geven aan de omgeving. Voorstel C voorziet in een voorziening voor deze doelgroep om 25 overnachtingsmogelijkheden met parkeerplaatsen te realiseren tegen een zeer aantrekkelijk tarief. Hier zijn de kamers dan ook op ingericht (klein, alleen basisvoorzieningen). Het bedrijventerrein is echter geen geschikte locatie voor overnachtingen voor deze doelgroep. In de nachtelijke uren is er minder toezicht op het bedrijventerrein, waardoor mogelijk overlast kan ontstaan en de algemene veiligheid onvoldoende kan worden gewaarborgd. Om deze reden is de mogelijkheid voor overnachten een ongewenste ontwikkeling op het bedrijventerrein.

De principevoorstellen zijn niet volledig uitgewerkt

In het kader van het principeverzoek wordt de gemeente verzocht om de haalbaarheid van hun plan te bevragen. De principeverzoeken zijn om deze reden niet voorzien van een uitgebreide ruimtelijke onderbouwing, zoals deze noodzakelijk is bij een aanvraag om omgevingsvergunning. Dat is in dit stadium ook nog niet noodzakelijk, aangezien de kosten hiervoor onevenredig zijn ten opzichte van het aanbestedingstraject. Er wordt immers aan slechts één aanvrager gegund. Bij de definitieve aanvraag om omgevingsvergunning wordt, mede op basis van de ruimtelijke onderbouwing, besloten om al dan niet van het bestemmingsplan af te wijken. Bij de aanvraag omgevingsvergunning dient in het bijzonder

aandacht te worden gegeven aan de aspecten externe veiligheid, zoals de samenhang van diverse voorzieningen op het eigen terrein (horeca en overnachtingen) en naar de omgeving toe en de ladder voor duurzame verstedelijking.

Besluit

Wij hebben in onze vergadering van 4 december 2018 als volgt op de principeverzoeken besloten:

1. In principe in te stemmen met de ruimtelijke ontwikkelingen voor het kavel bij de entree van het XL Businesspark Twente, zoals opgenomen in de voorstellen A en B, inhoudende de ontwikkeling van een brandstofverkoop punt en twee horecavoorzieningen. Voor het realiseren van in totaal twee horecaondernemingen, moet aan de volgende voorwaarden worden voldaan:
 - a. de noodzaak voor een extra horecaonderneming moet nader zijn onderbouwd;
 - b. de horecaondernemingen (formules) moeten binnen horecacategorie 1 passen;
 - c. de formules moeten binnen één bedrijfsgebouw worden geclusterd;
 - d. de horecaondernemingen moeten bereikbaar zijn vanuit één hoofdingang; en
 - e. er moet sprake zijn van een gemeenschappelijk karakter (terras, parkeren e.d.).
2. In principe in te stemmen met de ruimtelijke ontwikkelingen voor het kavel bij de entree van het XL Businesspark Twente, zoals opgenomen in het voorstel C, inhoudende dat een het realiseren van in totaal drie kleine horecaondernemingen aan dezelfde voorwaarden worden voldaan als onder 1.
3. In principe niet in te stemmen met het realiseren van overnachtingsmogelijkheden voor (internationale) vrachtwagenchauffeurs, zoals opgenomen in het voorstel C;
4. De voorstellen A, B en C dienen verder uitgewerkt te worden en voorzien van een ruimtelijke onderbouwing, met inachtneming van het volgende:
 - Voor het realiseren van een risicovolle inrichting moet worden voldaan aan de afwijkingsvoorwaarden, zoals opgenomen in het geldende bestemmingsplan;

Vervolg

Het XL Businesspark Twente zal in het kader van de aanbesteding een keuze maken met betrekking tot de gunning.

Hoogachtend,
Burgemeester en Wethouders van Almelo,
de secretaris, de burgemeester,

F.W. van Ardenne

A.J. Gerritsen

Naam: S.S.T. Weertman
Datum: 29 november 2018
Team/teamonderdeel: SE Advies en Ontwerp
Telefoonnummer: 541185

Collegevoorstel

Onderwerp	Impactanalyse Omgevingswet
Advies	Bespreekstuk
Is er een uiterste behandeldatum?	Nee
Hoofddopgave	Hoofdtakveld Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing
Portefeuillehouder	E.J.F.M. van Mierlo
Openbaar	Openbaar
Raadsvoorstel of raadsbrief	n.v.t.

Toelichting voor de openbare besluitenlijst:

Om inzicht te krijgen in de invoeringsopgave van de Omgevingswet voor de gemeente Almelo is een impactanalyse gehouden. Het college heeft kennis genomen van de impactanalyse. De conclusies en aanbevelingen uit de impactanalyse worden als leidraad gebruikt bij de verdere invoering van de Omgevingswet. De drie algemene aanbevelingen worden gebruikt als input voor een nader op te stellen veranderplan. Wij beschouwen de invoering van de Omgevingswet verder als veranderprogramma. In het eerste kwartaal van 2019 wordt aan het college een uitgewerkt veranderplan aangeboden.

Voorgesteld besluit

1. Kennis te nemen van de "Impactanalyse Omgevingswet";
2. De conclusies en aanbevelingen uit de impactanalyse als leidraad te gebruiken bij de verdere invoering van de Omgevingswet;
3. De drie algemene aanbevelingen uit de impactanalyse:
 - start een programma,
 - kies voor een gefaseerde invoering,
 - experimenteer en leer,als input te gebruiken voor een nader op te stellen veranderplan;
4. De invoering van de Omgevingswet als veranderprogramma te beschouwen;
5. De algemeen directeur opdracht te geven het uitgewerkte veranderplan in het 1^e kwartaal van 2019 aan het college ter vaststelling aan te bieden.

Inleiding

Op 18 april 2017 heeft uw college ingestemd met het plan van aanpak implementatie Omgevingswet Almelo "Almelo, we doen het samen!". Hierin worden de hoofdprocesstappen beschreven die gezet moeten worden om tot een succesvolle invoering van de wet te komen. Onderdeel van de 1^e fase (bewustwording / verkennen) was het houden van verkennende analyse (quick scan) naar de impact op de organisatie. Berenschot Groep B.V. heeft deze analyse uitgevoerd, wat geresulteerd heeft in de "Impactanalyse Omgevingswet". Hierbij dient opgemerkt te worden dat de impactanalyse de situatie van begin 2018 weergeeft.

Beoogd effect

Een tijdige en integrale invoering van de Omgevingswet.

Argumenten voor

1.1 Het opstellen van een impactanalyse komt voort uit het plan van aanpak

In het plan van aanpak implementatie Omgevingswet Almelo "Almelo, we doen het samen!" is opgenomen dat er een verkennende analyse (quick scan) naar de impact op de organisatie zal plaatsvinden.

2.1 De impactanalyse geeft een goed beeld van de invoeringsopgave

De impactanalyse is aan de hand van drie sporen: "kerninstrumenten (visie en beleid)", "ICT en digitalisering" en "werkwijze, houding en gedrag", vorm gegeven. Per spoor is op hoofdlijnen in kaart gebracht wat de huidige situatie is, welke veranderingen de Omgevingswet met zich meebrengt en wat de gevolgen zijn voor Almelo. Vervolgens is een aantal aanbevelingen geformuleerd die richting geven aan de invoering van de Omgevingswet in de komende jaren.

2.2 De conclusies en aanbevelingen worden onderschreven

De richting die uit de conclusies en aanbevelingen voort komen is herkenbaar. Het geeft goed de route weer die moet worden afgelegd zonder dit als vast gegeven te beschouwen. Om die reden worden ze gebruikt als leidraad bij de verdere invoering van de Omgevingswet.

3.1 / 4.1 De Omgevingswet is veel meer dan een juridische opgave

Bij het woord Omgevingswet denkt iedereen meteen aan een juridisch kader: een wet. Het is bijna het tegenovergestelde: het succes van de Omgevingswet is voor 80% afhankelijk van de cultuur en maar voor 20% van de regels. Nu het bij de Omgevingswet voor 80% gaat over houding en gedrag (cultuur) is het goed om dit te laten zien in de naam en het daarom een veranderprogramma te noemen zodat helder is dat de hoofdmoot gaat over een daadwerkelijke verandering in plaats van sec een juridische opgave om de wet te implementeren.

5.1 Het opstellen van een veranderprogramma is de volgende stap uit het plan van aanpak

In het eerder genoemde plan van aanpak zijn de hoofdprocesstappen beschreven. Met name de eerste stap, die van bewustwording/verkennen, is uitgebreid beschreven. De eerste fase is van grote invloed op het verdere proces, vandaar dat de overige fases minder concreet beschreven zijn in het plan van aanpak. De tijd voor de volgende fase is aangebroken. Een veranderprogramma kan goed invulling geven aan de volgende fases (voorbereiding op invoering en realiseren).

Kanttekeningen

1.1 Het ambitieniveau is nog niet bekend

Wat wil de gemeente bereiken met de Omgevingswet? In hoeverre willen we de nieuwe wet aangrijpen om te vernieuwen/veranderen? Op deze vragen hebben we nog geen antwoord maar het zijn wel richtinggevende vragen voor de invoering. Om tot een ambitiedocument te komen is momenteel een proces met de gemeenteraad gaande. Het ligt in de lijn dat de raad dit ambitiedocument begin 2019 vaststelt.

Alternatieven

De impactanalyse kan gebruikt worden als een ambtelijk document zonder verdere bestuurlijke commitment. Het invoeringsproces heeft dan een duidelijk minder heldere koers.

Kosten, opbrengsten, dekking en preventief toezicht

In de begroting 2019 zijn afdoende middelen opgenomen voor de invoering van de Omgevingswet.

Uitvoering

Na besluitvorming wordt de invoering van de Omgevingswet verder vorm gegeven met het plan van aanpak, de impactanalyse en het ambitiedocument als duidelijke wegwijzers. Het coalitieakkoord "Ambitie, daadkracht en vertrouwen" biedt in dit kader ook goede aanknopingspunten. In het coalitieakkoord wordt de Omgevingswet niet als programma benoemd maar kent als onderwerp wel de nodige aandacht.

Bijlagen

- Impactanalyse Omgevingswet Almelo, kenmerk: Intern – 63903.

Procesinformatie

Intern overleg

Op 12 april 2018 is de impactanalyse door Berenschot gepresenteerd aan diegene die een bijdrage heeft geleverd aan de onderzoeksporen.

In de B&W/DT vergadering van 3 juli 2018 is de impactanalyse gepresenteerd en besproken. In de tussenliggende periode (van juli tot nu) was het een tijd lang niet duidelijk welke plek de Omgevingswet in de organisatie zou krijgen. In het coalitieakkoord is het immers niet als programma opgenomen. Nu de uitwerking van de programma's veel duidelijkheid heeft gebracht, is het nu ook de tijd om dit te doen voor de invoering van de Omgevingswet. Om die reden is de impactanalyse niet eerder aan uw college voorgelegd.

Het voorstel is besproken met de ambtelijke opdrachtnemer.

Afstemming met portefeuillehouder

Het voorstel is besproken in een overleg met wethouder van Mierlo op 5 december 2018 en heeft, na enkele aanpassingen, instemming.

Directie-advies

B&W voorstel standaard

Communicatie over het besluit

Reguliere persconferentie

Impactanalyse Omgevingswet

Almelo

Eindrapport

57406 – Openbaar

17 april 2018

Berenschot

Impactanalyse Omgevingswet

Eindrapport

Rens Baltus, André Oostdijk, Daniël Huisman, Anne-Fleur Geneste

17 april 2018

Berenschot

Inhoudsopgave

1.	Impactanalyse Omgevingswet	4
1.1	Inleiding	4
1.2	Invalshoeken van de impactanalyse	4
1.3	Verantwoording	4
1.4	Opzet van de rapportage	5
2.	Spoor 1 – Kerninstrumenten (Visie en Beleid)	7
2.1	Wat vraagt de Omgevingswet?	7
2.2	Waar staat Almelo nu?	8
2.3	Aanbevelingen	10
3.	Spoor 2 - Digitalisering en ICT	14
3.1	Wat vraagt de Omgevingswet?	14
3.2	Waar staat Almelo nu?	15
3.3	Aanbevelingen	20
4.	Spoor 3: Werkwijze, houding en gedrag	24
4.1	Wat vraagt de Omgevingswet?	24
4.2	Waar staat Almelo nu?	25
4.3	Aanbevelingen	30
5.	Hoe nu verder?	35
5.1	Invoering van de Omgevingswet is een complexe veranderopgave	35
5.2	Algemene aanbevelingen	35
5.3	Routeplanner en mogelijke activiteiten	38
5.4	Mogelijke pilots en experimenten	39

Bijlagen:

1. Overzicht gesprekspartners
2. Overzicht vigerende bestemmingsplannen
3. Overzicht vigerende verordeningen
4. Analysemodel werkwijze, houding & gedrag

1. Impactanalyse Omgevingswet

1.1 Inleiding

De Omgevingswet treedt naar verwachting op 1 januari 2021 in werking. De wetgever beoogt met deze wet het brede scala aan wet- en regelgeving in de fysieke leefomgeving te stroomlijnen en te vereenvoudigen. Tegelijkertijd introduceert de Omgevingswet nieuwe beleidsinstrumenten en een andere benadering van de fysieke leefomgeving. Begrippen als bestuurlijke afwegingsruimte, integrale benadering, gebiedsgerichte aanpak en participatie illustreren dat.

Om meer inzicht te krijgen in de gevolgen van de Omgevingswet voor Almelo heeft de gemeente ons gevraagd een impactanalyse uit te voeren. De voorliggende rapportage doet verslag van de uitkomsten hiervan en geeft op hoofdlijnen inzicht in de implementatieopgave voor Almelo.

1.2 Invalshoeken van de impactanalyse

De Omgevingswet is in het voorjaar van 2016 door de Eerste Kamer aangenomen en daarmee een feit. De Omgevingswet is te karakteriseren als een raamwet die door middel van lagere regelgeving (AMvB's en ministeriële regelingen) nadere concretisering krijgt. Het complex van wet- en regelgeving was ten tijde van de impactanalyse nog in ontwikkeling, waardoor de gevolgen van de wet nog niet in detail zijn uitgekristalliseerd. Dat neemt niet weg dat de impact van de wet op onderdelen goed te duiden is. Daarbij hebben we ons geconcentreerd op de volgende drie domeinen (onderzoeksporen):

- 1) Kerninstrumenten (visie en beleid).
- 2) ICT en Digitalisering.
- 3) Werkwijze, houding en gedrag.

Per spoor hebben we op hoofdlijnen in kaart gebracht wat de huidige situatie is, welke veranderingen de Omgevingswet met zich meebrengt en wat de gevolgen zijn voor Almelo. Vervolgens hebben we een aantal aanbevelingen geformuleerd die richting geven aan de implementatie van de Omgevingswet in de komende jaren.

1.3 Verantwoording

De impactanalyse is uitgevoerd aan de hand van de stappen in onderstaand schema:

Voor de uitvoering van de analyse hebben we per spoor een deels overlappende en deels specifieke benadering gevolgd. Voor alle sporen zijn interviews gehouden en is beschikbare documentatie bestudeerd zoals Masterplan Almelo, het Informatiebeleidsplan 2016-2020 en het Plan van aanpak implementatie Omgevingswet Almelo. In bijlage 1 is een overzicht van gesprekspartners opgenomen. De impact van de Omgevingswet op het gebied van ICT en Digitalisering is in beeld gebracht met behulp van de QuickScan DSO. Ook hebben we de 'Dag van de Omgevingswet' georganiseerd met als doel de kennis over de Omgevingswet te delen én gezamenlijk met medewerkers van Almelo na te denken over de gevolgen van de Omgevingswet (zie kader).

Impressie 'Omgevingswet in één dag'

Op 8 november 2017 vond de Dag van de Omgevingswet plaats, in de Schouw in Almelo. In totaal waren er circa 60 deelnemers, vanuit verschillende onderdelen van de organisatie van de gemeente Almelo. De dag maakte onderdeel uit van een analyse van de impact van de Omgevingswet voor de gemeentelijke organisatie. Doel van dag was om samen op interactieve wijze te verkennen wat de Omgevingswet betekent voor ieders werkzaamheden.

De dag werd geopend door middel van een vraaggesprek met Janke Krommendijk, ambtelijk opdrachtnemer voor de invoering van de Omgevingswet bij Almelo, en Sander Weertman, projectleider Omgevingswet. Daarna werden de deelnemers via een prikkelende presentatie meegenomen in de hoofdlijnen van de Omgevingswet. Hierbij is vooral ingegaan op de aanleiding voor de Omgevingswet: de samenleving vraagt om andere manieren van werken en een andere rol en houding van gemeenten en medewerkers. Vanuit de zaal werden vragen gesteld zoals: wat is straks de rol van de gemeenteraad? Hoe zit het met rechtsbescherming onder de Omgevingswet? Hoe geef je op een goede manier invulling aan participatie? Om deelnemers op een luchtige manier te 'overhoren' werd de ochtend afgesloten met een digitale pubquiz.

Na de lunch hadden de deelnemers de keuze uit een drietal sessies om op verschillende manieren nader kennis te maken met de Omgevingswet: de Game Omgevingswet, Escaperoom Omgevingswet en een dialoogsessie. De dag werd afgesloten door Janke Krommendijk, met de aankondiging dat de dag niet op zichzelf staat, maar nog een vervolg zal krijgen.

Opbrengst van de dag is dat een groot deel van de medewerkers van de gemeenten geprikkeld is na te denken over de betekenis van de Omgevingswet voor Almelo en ieders eigen werkzaamheden. Dit is een belangrijke stap voor een succesvolle implementatie van de Omgevingswet in Almelo.

1.4 Opzet van de rapportage

De hoofdstukken 2, 3 en 4 bevatten onze analyses per spoor. Hierbij gaan we steeds eerst in op wat de Omgevingswet vraagt (van een gemeentelijke organisatie). Dit zetten we vervolgens af tegen waar Almelo nu staat met betrekking tot het betreffende spoor. Tot slot analyseren we welke opgave hieruit voortvloeit voor de invoering van de Omgevingswet.

Achtereenvolgens gaan we in op de 'Kerninstrumenten (visie en beleid)', 'ICT en digitalisering' en 'Werkwijze, houding en gedrag'. De analyses per spoor monden in hoofdstuk 5 uit in aanbevelingen voor de invoering van de Omgevingswet in Almelo.

Spoor 1: Kerninstrumenten (visie en beleid)

Hoofdstuk 2

In dit hoofdstuk:

- De introductie van zes nieuwe kerninstrumenten
- Het huidige totstandkomingsproces van visie en beleid voor de fysieke leefomgeving

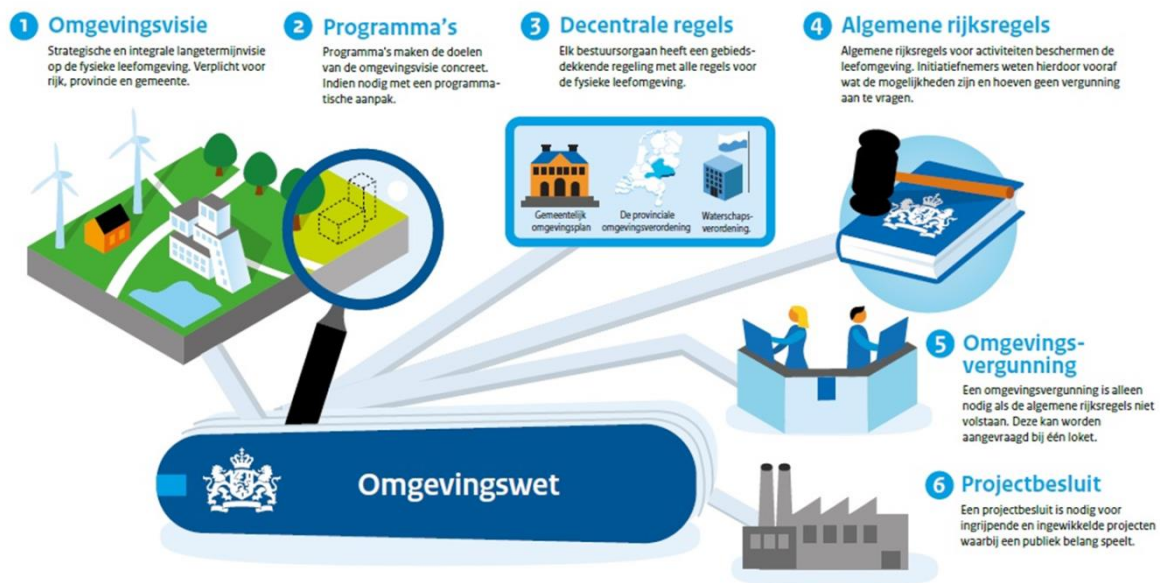
Berenschot

2. Spoor 1 – Kerninstrumenten (Visie en Beleid)

2.1 Wat vraagt de Omgevingswet?

Het spoor kerninstrumenten heeft onder meer betrekking op de visievorming en beleidsontwikkeling ten aanzien van de fysieke leefomgeving. De Omgevingswet introduceert zes nieuwe kerninstrumenten die in de plaats komen van huidige instrumenten zoals structuurvisies en bestemmingsplannen (zie onderstaande figuur). De gemeente krijgt in meer of mindere mate met ieder van deze instrumenten te maken. Met name de omgevingsvisie, het omgevingsplan en programma's zijn van belang voor Almelo.

Uiterlijk in 2024 moet Almelo over een eigen *omgevingsvisie* beschikken. Deze omgevingsvisie is vormvrij, maar dient op hoofdlijnen de gewenste kwaliteit van de fysieke leefomgeving in Almelo te beschrijven. Hierbij krijgt Almelo meer lokale (bestuurlijke) afwegingsruimte, onder meer op het gebied van milieu, en zijn thema's zoals gezondheid en (sociale) veiligheid expliciet onderdeel van de fysieke leefomgeving.

Ook staat de gemeente voor de uitdaging om de omgevingsvisie te vertalen naar *programma's* (waarin de gemeente uitwerkt hoe ze de geformuleerde doelstellingen wil realiseren en een gebiedsdekkend *omgevingsplan* (waarin de gemeente randvoorwaarden voor mogelijke ontwikkelingen stelt). In het omgevingsplan moet de gemeente alle bestaande regels en bepalingen ten aanzien van de fysieke omgeving bundelen. Hierbij krijgt Almelo meer lokale (bestuurlijke) afwegingsruimte, onder meer op het gebied van milieuaspecten zoals bodem en geluid. Zo kan de gemeente – afhankelijk van de gewenste kwaliteit van een bepaald gebied – binnen een bandbreedte soepelere of juist strengere normen hanteren. Ook zullen voor sommige activiteiten geen algemene rijksregels meer gelden. Dat betekent dat Almelo meer ruimte krijgt om afwegingen te maken over welke regels de gemeente passend vindt voor activiteiten zoals horeca, sportfaciliteiten en kantoren.

Belangrijke principes voor de nieuwe kerninstrumenten zijn¹:

1. *Participatie van en samenwerking met de samenleving.* De Omgevingswet schrijft voor dat overheden bij visie- en planvorming en het ontwikkelen van programma's aangeven op welke wijze zij burgers, bedrijven en andere partijen hebben betrokken bij de totstandkoming ervan. Ook aanvragers van vergunningen moeten

¹ Memorie van toelichting bij de Omgevingswet, 18 juni 2014

aangeven hoe ze invulling hebben gegeven aan participatie. De Omgevingswet vermeldt niet aan welke procesvereisten participatie dient te voldoen en welke vormen al dan niet acceptabel zijn. Het is aan de gemeente Almelo om hier invulling aan te geven. Hoe helpt de Omgevingswet de gemeente om in vroegtijdig stadium belanghebbenden te betrekken bij het proces van de besluitvorming over een project of activiteit in de fysieke leefomgeving? Wat is dan 'vroegtijdig', wie zijn 'belanghebbenden' en wat is 'betrekken bij'? Welke organisatievorm, discipline of kwaliteiten zijn hiervoor nodig?

2. *Gebiedsgericht maatwerk.* De Omgevingswet biedt meer ruimte voor lokaal maatwerk. Zo kan Almelo onder meer op het gebied van milieu – binnen een bandbreedte – zelf regels en normen formuleren. De gedachte hierachter is dat in de lokale context betere afwegingen gemaakt kunnen worden, passend bij de aard van een gebied of opgave. Hoe wil Almelo de geboden ruimte inzetten om gebiedsgericht maatwerk in concrete projecten te leveren? En hoe ver wil Almelo gaan bij het leveren van maatwerk (per gebied)?
3. *Integrale benadering.* Met de Omgevingswet wordt de fysieke leefomgeving op een integrale manier benaderd. De nieuwe kerninstrumenten hebben dan ook betrekking op de gehele fysieke leefomgeving en kennen een bredere reikwijdte dan huidige instrumenten zoals structuurvisies en bestemmingsplannen. Denk hierbij aan onderwerpen zoals gezondheid en veiligheid. Ook bij de omgang met initiatieven en vergunningaanvragen wordt een integrale benadering gevraagd: steeds staat het initiatief of een gebied centraal. De integrale benadering moet bijdragen aan een actieve aanpak om voortdurend te werken aan een goede (integrale) kwaliteit van de fysieke leefomgeving.

Overeenkomstig de consultatieversie van de Invoeringswet Omgevingswet zal voor Almelo bij inwerkingtreding van de Omgevingswet een omgevingsplan van rechtswege ontstaan. Dit bestaat uit de vigerende bestemmingsplannen en bepaalde algemene milieuregels die niet meer terugkomen in het nieuwe Besluit activiteiten leefomgeving (Bal). De wijze waarop dit geschiedt, wordt nog nader uitgewerkt in het Invoeringsbesluit Omgevingswet.

In theorie krijgt Almelo relatief lang de tijd om een omgevingsplan vast te stellen: in 2029 dient de gemeente een omgevingsplan te hebben dat volledig voldoet aan de vereisten van de Omgevingswet. In de praktijk ligt dit echter anders. Het omgevingsplan van rechtswege hoeft bij inwerkingtreding van de Omgevingswet nog niet te voldoen aan de eisen die de Omgevingswet aan het omgevingsplan stelt, maar iedere wijziging van het omgevingsplan van rechtswege dient wel meteen te voldoen aan de nieuwe eisen².

2.2 Waar staat Almelo nu?

Om inzicht te geven in de impact van de Omgevingswet op het gebied van visievorming en beleid analyseren we aan de hand van de drie geïntroduceerde principes (participatie, gebiedsgericht maatwerk en integrale benadering) welke stappen Almelo moet zetten om tot de nieuwe kerninstrumenten te komen. Hiertoe hebben we diverse gesprekken gevoerd en de bestaande visies, beleidsdocumenten en bestemmingsplannen bestudeerd.

Visies ten aanzien van de fysieke leefomgeving

In de gesprekken zijn het Masterplan (2004) en het Ruimtelijk plan voor de binnenstad van Almelo (2011) als belangrijkste visies ten aanzien van de fysieke leefomgeving benoemd. Daarnaast zijn er nog diverse andere visies en beleidsdocumenten, waaronder een Woonvisie Almelo 2020 (2012) en de recent vastgestelde mobiliteitsvisie. Hierna gaan we kort op de genoemde visies.

² Memorie van toelichting bij wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet, juni 2017

- Het *Masterplan* is in 2004 vastgesteld door de gemeenteraad. Het plan bestaat uit diverse onderdelen: een beschrijving van opgaven, ruimtelijke visie op de stad, verdieping op thema's, kernprojecten en een realisatiestrategie. Het Masterplan kent een relatief brede scope – met onder meer thema's zoals wonen, gezondheid, veiligheid – en is daarmee integraal van aard te noemen. In het Masterplan wordt de visie gebiedsgericht (in vijf plandelen) uitgewerkt. Hierbij moet wel worden aangetekend dat de vijf gebieden samen niet de gehele gemeente beslaan.
- De *Woonvisie 2020* is in 2012 vastgesteld en heeft de titel '*Almelo, Stad voor Mensen*'. De visie benoemt de volgende centrale opgaven: De stad sociaaleconomisch in balans brengen, inzetten op duurzaamheid en de nadrukkelijke wens om de woonconsument centraal te stellen. De woonvisie is opgesteld in samenwerking met corporaties. Ook zijn diverse andere stakeholders, waaronder zorg- en welzijnsinstellingen geïnterviewd.
- Op 9 januari 2018 heeft Almelo een nieuwe *mobilitieitsvisie* vastgesteld, getiteld '*Almelo op weg naar 2030*'. Bij het opstellen van de mobiliteitsvisie zijn via zogenaamde 'Wereldcafés' diverse partijen betrokken, zoals scholen, bedrijven en de fietsersbond. Ook heeft afstemming met regiogemeenten en de provincie plaatsgevonden. De mobiliteitsvisie moet als inhoudelijke bouwsteen dienen voor een op te stellen omgevingsvisie, maar er is bij de totstandkoming ervan niet specifiek rekening gehouden met de Omgevingswet en de nieuwe kerninstrumenten.

In diverse gesprekken is benoemd dat een groot deel van de bestaande visies (met als belangrijkste voorbeeld het Masterplan) gedateerd is en dat het in Almelo aan een heldere, actuele, integrale visie op de fysieke leefomgeving ontbreekt. Diverse gesprekspartners gaven ook aan dat er relatief weinig samenhang is tussen bestaande visies en beleidsdocumenten ten aanzien van de fysieke omgeving en dat de mate waarin integraal wordt gewerkt varieert per persoon. In praktijk vaak wordt vaak ad hoc gehandeld (bijvoorbeeld bij de ontwikkeling van nieuwe initiatieven), waarbij een kompas voor handelen ontbreekt.

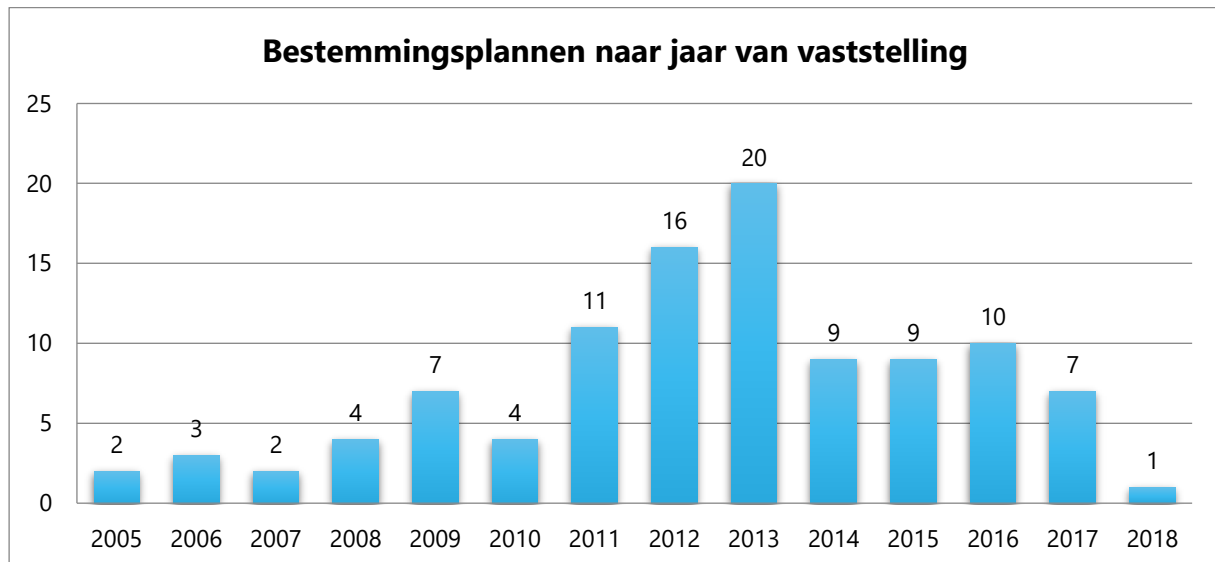
De implementatie van de Omgevingswet – met de nieuwe kerninstrumenten - wordt ambtelijk als een grote kans gezien om in samenwerking met de stad een nieuw kompas te ontwikkelen dat sturing geeft aan de ontwikkeling van de fysieke leefomgeving en de uitvoeringspraktijk van ambtenaren. Waar tijdens de economische crisis Almelo blij was met elk initiatief, ziet de gemeente nu steeds meer vragen op zich afkomen. Om deze vragen in goede banen te kunnen leiden en invulling te geven aan urgente opgaven zoals de energietransitie bestaat er een grote behoefte aan de ontwikkeling van een integrale visie op de fysieke leefomgeving met bijbehorende kaders.

Op het gebied van participatie is Almelo nog zoekende. Bij de ontwikkeling van visie en beleid worden wel maatschappelijke partijen betrokken, maar participatie van en samenwerking met de samenleving is volgens diverse gesprekspartners nog niet in de organisatie verankerd. Dat betekent dat de mate van participatie bij de ontwikkeling van beleid en initiatieven sterk persoonsafhankelijk is. Wel wordt geëxperimenteerd met participatie, onder meer bij de herontwikkeling van een schoolgebouw en de ontwikkeling van een landgoed.

Alhoewel er onder andere in de woonvisie de ambitie wordt uitgesproken om gebiedsgericht te gaan werken met bewoners, is er volgens de gesprekspartners in de praktijk in Almelo nog geen sprake van een gebiedsgerichte benadering van de fysieke leefomgeving. De stap naar meer gebiedsgericht werken maakt wel onderdeel uit van de ingezette organisatieontwikkeling. Hierbij zou het sociaal domein, waar reeds met stadsdeelmanagers wordt gewerkt, als voorbeeld kunnen dienen.

Bestemmingsplannen en verordeningen

Momenteel zijn er 105 vigerende bestemmingsplannen voor Almelo³. Het meest recente bestemmingsplannen stamt uit 2018 en de oudste bestemmingsplannen zijn in 2005 vastgesteld (zie de onderstaande grafiek). In bijlage 2 is een volledig overzicht van alle vigerende bestemmingsplannen opgenomen.

Naast deze bestemmingsplannen kent Almelo diverse vigerende verordeningen die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving. Hierbij gaat het in ieder geval om⁴:

- 13 verordeningen op het gebied van ruimtelijke ordening, verkeer en vervoer.
- 10 verordeningen op het gebied van milieu.
- Delen van de Algemene Plaatselijke Verordening (APV).

In bijlage 3 is een overzicht van verordeningen ten aanzien van de fysieke leefomgeving opgenomen.

Alle genoemde bestemmingsplannen en verordeningen dienen volgens de Omgevingswet uiteindelijk op te gaan in één digitaal omgevingsplan voor het gehele grondgebied. Het omgevingsplan is als instrument meer dynamisch van aard dan het huidige bestemmingsplan: het is eerder een weergave van de dan bestaande situatie (wat kan en mag in Almelo?) dan een plan voor de verdere ontwikkeling van een locatie. Het is aan initiatiefnemers om de gegeven ruimte te gebruiken om initiatieven te ontplooiën die passen binnen de nog te ontwikkelen omgevingsvisie van Almelo. De uitdaging is om toe te werken naar één integraal omgevingsplan met daarin regels en normen die passen bij de visie van Almelo op en de eigenschappen van een bepaald gebied.

2.3 Aanbevelingen

We constateren dat er voor Almelo een actuele integrale visie op de fysieke leefomgeving ontbreekt en dat er veel enthousiasme – en urgentie – wordt gevoeld voor de ontwikkeling van een omgevingsvisie. Daarbij is het met het huidige aantal van 105 bestemmingsplannen en de grote spreiding in actualiteit van deze plannen een grote uitdaging om te komen tot één omgevingsplan. Het is bijvoorbeeld zeer aannemelijk dat bestemmingsplannen die stammen uit 2009 langs andere lijnen zijn opgesteld dan de bestemmingsplannen uit 2017. Daarom vraagt het

³ Bron: www.ruimtelijkeplannen.nl, peildatum: 28 februari 2018

⁴ Bron: www.overheid.nl, peildatum: 17 november 2017

opstellen van een congruent omgevingsplan – dat past bij de te ontwikkelen omgevingsvisie – om meer dan alleen het samenvoegen van de bestaande bestemmingsplannen.

Alhoewel de Invoeringswet ruimte laat om pas in 2024 een omgevingsvisie vast te stellen en in 2029 een volledig omgevingsplan te hebben, bevelen we aan om reeds eerder te starten met het experimenteren met en ontwikkelen van deze nieuwe kerninstrumenten. Allereerst bieden de nieuwe kerninstrumenten – met onderliggende principes – kansen om een impuls te geven aan het reeds ingezette organisatieontwikkelingstraject. Daarnaast helpt het experimenteren met de nieuwe kerninstrumenten medewerkers, bewoners, bedrijven en maatschappelijke partners van Almelo om te leren werken met de Omgevingswet. Zo kan Almelo toewerken naar betere verankering van integraal, participatief en gebiedsgericht werken in de organisatie en haar dienstverlening verbeteren, passend bij de wens om met de Omgevingswet de inzichtelijkheid, voorspelbaarheid en het gebruiksgemak van het omgevingsrecht te vergroten en de besluitvorming over projecten in de fysieke leefomgeving te versnellen en verbeteren. Het alvast ervaring opdoen met de nieuwe instrumenten voorkomt bovendien mogelijke (ongewenste) vertragingen bij ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving na inwerkingtreding van de wet.

Hiermee komen we met betrekking tot Spoor 1 – Kerninstrumenten (Visie en Beleid) tot de volgende drie aanbevelingen:

1) Maak vaart met de ontwikkeling van een omgevingsvisie

We adviseren allereerst om vaart te maken met de ontwikkeling van de omgevingsvisie. We juichen toe dat Almelo reeds is gestart met de voorbereidingen en dat de gemeente met de provincie Overijssel heeft afgesproken dat er in 2019/2020 een eerste versie van de omgevingsvisie ligt. In de jaren daarna kan de gemeente de omgevingsvisie – werkenderwijs – actualiseren op basis van onder meer ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving en signalen uit de uitvoeringspraktijk.

In lijn met de Omgevingswet bevelen we aan om de omgevingsvisie in nauwe samenwerking met de nieuwe gemeenteraad en samenleving (ondernemers, inwoners, maatschappelijke partijen en ketenpartners) op te stellen. Zo kan de omgevingsvisie zowel een impuls geven aan integraal en gebiedsgericht werken als aan de verankering van participatief werken in de organisatie. Hierbij kan de gemeente gebruik kunnen maken van expertise vanuit de provincie Overijssel, daar de provincie reeds ervaring heeft opgedaan met het opstellen van een omgevingsvisie.

Een goede eerste stap is het uitvoeren van een analyse naar alle bestaande visies en beleidsnota's. Waar zit overlap en waar zitten mogelijke knelpunten bij de overgang naar een integrale visie? In hoeverre zijn bestaande beleidsdoelstellingen actueel? Waar is sprake van spanning tussen sectorale doelstellingen? Deze analyse vormt een goed vertrekpunt voor een discussie over de inhoud van de te ontwikkelen omgevingsvisie.

Een valkuil voor veel gemeenten is de wens om volledig te zijn in de omgevingsvisie. De omgevingsvisie is weliswaar integraal – en kent daarmee een brede scope –, maar betreft een visie op hoofdlijnen. De nadere uitwerking ervan vindt plaats in programma's. Deze programma's kunnen zowel gebiedsgericht (bijvoorbeeld de binnenstad van Almelo) zijn als thematisch (bijvoorbeeld mobiliteit of energie). Waar de omgevingsvisie met name in gaat op het wat (wat zijn onze doelen?), geven programma's invulling aan het hoe (hoe gaan we deze doelen realiseren?). De omgevingsvisie en programma's zijn daarmee onlosmakelijk aan elkaar verbonden.

2) Integreer bestaande verordeningen in een omgevingsverordening

Als tussenstap naar het omgevingsplan kan Almelo – in navolging van diverse andere gemeenten – alvast alle bestaande verordeningen ten aanzien van de fysieke leefomgeving integreren in één omgevingsverordening. Zo kan de gemeente nu al werken aan een vermindering en vereenvoudiging van regels voor de fysieke leefomgeving voor initiatiefnemers, bewoners en ondernemers en daarmee het verbeteren van dienstverlening.

We adviseren te beginnen met het uitvoeren van een inventarisatie naar alle vigerende verordeningen. Deze impactanalyse laat zien het in ieder geval om 24 verordeningen gaat. Vervolgens is de vraag welk deel van de regels in deze verordeningen straks opgenomen dient te worden in het omgevingsplan. Deze exercitie kan zowel feitelijk en beleidsneutraal worden uitgevoerd (wat schrijft de wet voor?) als in een discussie met de gemeenteraad (welke regels vindt Almelo belangrijk?). De laatste stap is het daadwerkelijk samenvoegen van de bestaande verordeningen in één integrale omgevingsverordening.

3) Selecteer een gebied om de omgevingsvisie gebiedsgericht nader uit te werken en te testen

Onze derde aanbeveling luidt om een gebied te selecteren om de te ontwikkelen omgevingsvisie nader uit te werken in een programma of pilot omgevingsplan. Alhoewel de omgevingsvisie logischerwijs de inhoud van het programma of omgevingsplan beïnvloedt, raden we aan niet te ‘wachten’ tot de omgevingsvisie is vastgesteld. Juist een pilot is een goede manier om de uitwerking van de omgevingsvisie in de praktijk te kunnen testen: is de omgevingsvisie werkbaar en voldoende richtinggevend? Ook doet de gemeente Almelo de nodige vlieguren op, alvorens te starten met de ontwikkeling van een omgevingsplan voor het gehele grondgebied.

Een pilot omgevingsplan begint bij het selecteren van een specifiek gebied. Hierbij kan worden gedacht aan de door raad benoemde aandachtsgebieden zoals het Nieuwstraatkwartier of juist voor een gebied waar sprake is van een relatief oud bestemmingsplan, zoals het Bestemmingsplan Buitengebied. De Crisis- en Herstelwet biedt de gemeente Almelo – na goedkeuring van de aanvraag hiertoe – de ruimte om te experimenteren via een zogenaamd ‘bestemmingsplan verbrede reikwijdte’. Een bestemmingsplan verbrede reikwijdte kent het integrale karakter van een omgevingsplan en biedt Almelo mogelijkheden om af te wijken van landelijke regelgeving en eigen regels te stellen voor onderwerpen zoals duurzaamheid, gezondheid en milieu.

Gezien het experimentele karakter van het bestemmingsplan verbrede reikwijdte en het doel om te leren werken met de nieuwe instrumenten bevelen we – net als bij de omgevingsvisie – aan om college, raad, diverse geledingen binnen de gemeentelijke organisatie en samenleving vanaf het begin te betrekken bij de ontwikkeling ervan. Hierbij kan in ieder geval worden gedacht aan de klankbordgroep Omgevingswet vanuit de gemeenteraad, maar ook het Almelo Panel en bewoners en ondernemers in het betreffende gebied. Op deze wijze doen alle relevante partijen ervaring op met het instrument omgevingsplan en werken in lijn met de Omgevingswet.

Spoor 2 - Digitalisering en ICT

Hoofdstuk 3

In dit hoofdstuk:

- Informatievoorziening en digitalisering, zaakgericht werken, standaardisatie, ketensamenwerking en organisatie en ICT
- Startvoorwaarden en aanbevelingen voor verdere ontwikkeling

Berenschot

3. Spoor 2 - Digitalisering en ICT

3.1 Wat vraagt de Omgevingswet?

Een belangrijk middel om de doelstellingen van de Omgevingswet te realiseren is een goede digitale ondersteuning. Stapsgewijs wordt hiertoe het Digitaal Stelsel voor de Omgevingswet (DSO) ontwikkeld. Voor de gebruiker heeft het DSO straks de vorm van één digitaal loket: het nieuwe Omgevingsloket. Via dit loket moeten initiatiefnemers, overheden en belanghebbenden snel kunnen inzien wat kan en mag in de fysieke leefomgeving.

Het nieuwe Omgevingsloket integreert bij de inwerkingtreding van de wet drie bestaande gebruikstoepassingen. Het gaat om: Ruimtelijkeplannen.nl (de geometrische verbeelding van omgevingsdocumenten), Omgevingsloket online (OLO) voor het indienen van vergunningaanvragen en Activiteitenbesluit internetmodule (AIM) voor het doen van meldingen.

Aansluiting op het DSO is verplicht voor gemeenten en andere overheden⁵. Voor deze aansluiting wordt onder meer gebruik gemaakt van de generieke digitale infrastructuur van de overheid (GDI), bouwstenen als stelselvoorzieningen en basisregistraties en Standaard Uitwisseling Formaten (StUF koppelingen). Ook is aangekondigd dat het Rijk voor de ontwikkeling van en de aansluiting op het DSO via een ministeriële regeling nadere regels kan stellen aan:

- voorzieningen die onderdeel zijn van het stelsel, zoals een landelijke voorziening en register omgevingsdocumenten
- gemeenschappelijke definities (via standaarden)
- in- en uitgaande gegevensstromen; bijvoorbeeld de aanlevering van omgevingsdocumenten aan het register omgevingsdocumenten
- kwaliteitseisen aan gegevensstromen
- taken en verantwoordelijkheden van de verschillende organisaties.

Dat betekent dat gemeenten en andere overheden op een later moment verplicht kunnen worden om gegevens volgens bepaalde kwaliteitseisen en standaarden beschikbaar te stellen via het DSO. Op dit moment is nog niet bekend wat precies gevraagd gaat worden. Wel duidelijk is dat de kwaliteit en uitwisselbaarheid van gegevens van groot belang is, gebruik wordt gemaakt van landelijke standaarden en dat wordt voortgeborduurd op reeds bestaande landelijke voorzieningen. Daarnaast geldt digitalisering van zaakgericht werken in de keten als randvoorwaarde voor het goed functioneren van het DSO. Voor een actueel en algemeen overzicht verwijzen wij naar het interbestuurlijk project Uitvoering Informatievoorziening Omgevingswet (UIVO-I)⁶.

“De invoering van de Omgevingswet heeft grote impact op de informatievoorziening. De wet wordt aangepast en gaat uit van digitaal werken. Dit heeft consequenties voor de processen en dus voor de informatiebehoefte van deze processen” – KING/VNG

⁵ Invoeringswet Omgevingswet consultatieversie, 5 januari 2017

⁶ <https://aandeslagmetdeomgevingswet.nl/over-ons/uivo-0/>

3.2 Waar staat Almelo nu?

Om inzicht te krijgen in de impact op het gebied van Digitalisering en ICT bij gemeenten heeft Berenschot een QuickScan DSO en digitalisering ontwikkeld. Met deze scan wordt de stand van zaken in beeld gebracht voor zeven thema's die van belang zijn bij de aansluiting op het DSO. Deze zeven thema's gaan nader in op de interne organisatie van informatie, de afspraken in de ketens en de gevolgen die het voor de hard- en software kan hebben.

1. Het thema *organisatie* betreft de wijze waarop de visie op digitalisering in relatie tot de Omgevingswet is geborgd in de organisatie.
2. Het thema *standaardisatie* gaat over richtlijnen voor datamanagement en archiveren.
3. *Digitalisering en zaakgericht werken* geeft inzicht in het niveau van digitalisering en in het verlengde daarvan zaakgericht werken.
4. Het thema *bescherming van gegevens* gaat over de informatieveiligheid.
5. Het thema *koppelingen* betreft de mogelijkheden en kwaliteit van de koppelingen die al dan niet tussen applicaties is gelegd.
6. Het thema *applicaties* gaat in op de mate waarin de applicaties bij de gemeente zijn gestandaardiseerd.
7. En tot slot besteden we aandacht aan de *kwaliteit van gegevens* (bruikbaarheid, bestendigheid en beschikbaarheid).

Een overkoepelend onderwerp over de zeven thema's heen is datamanagement, met als belangrijk subthema archivering. Dit onderwerp zal daarom in het vervolg van dit hoofdstuk bij verschillende thema's aan de orde komen; het zal dan steeds belicht worden vanuit het perspectief van het betreffende thema.

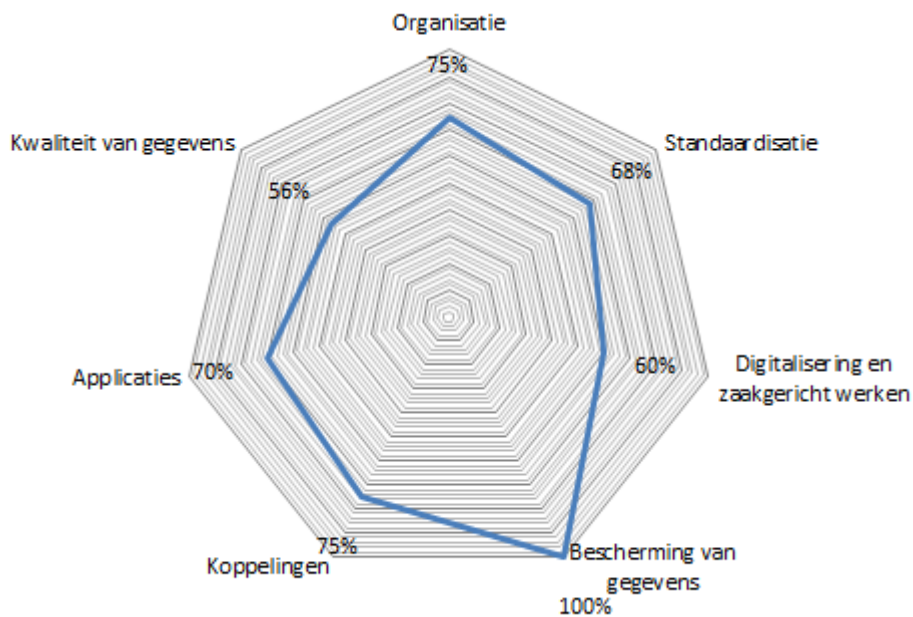
De QuickScan DSO en digitalisering is uitgevoerd in een groepsgesprek met zeven medewerkers van de gemeente Almelo, waaronder de projectleider Omgevingswet, de informatiemanager, applicatiebeheerders en andere ICT medewerkers. Hierna gaan we nader in op de uitkomsten van de scan.

Uitkomsten QuickScan DSO en digitalisering

De score van de gemeente Almelo en de maximale score per thema, is in de nu volgende tabel en spindigram te zien. De tabel en de spindigram bevatten dezelfde gegevens, alleen op een andere manier gepresenteerd.

	Vragen	Max. Score	Score (Ja)	Score (Ja/Nee)	Totale score	Score (%)
Organisatie	10	20	5	5	15	75%
Standaardisatie	11	22	5	5	15	68%
Digitalisering en zaakgericht werken	5	10	2	2	6	60%
Bescherming van gegevens	2	4	2	0	4	100%
Koppelingen	12	24	8	2	18	75%
Applicaties	5	10	3	1	7	70%
Kwaliteit van gegevens	17	34	6	7	19	56%

Kort samengevat valt het volgende op:

- De bescherming van gegevens is goed op orde bij de gemeente Almelo: met 100% scoort de gemeente maximaal. Er is een breed gedragen en bekend informatieveiligheidsbeleid.
- De thema's 'standaardisatie', 'organisatie', 'koppelingen' en 'applicaties' scoren voldoende tot ruim voldoende. Het huidige applicatielandschap en de bijbehorende koppelingen zijn goed in het vizier, echter is er nog een slag te maken om aan de startvoorwaarden van de Omgevingswet te voldoen.
- Op het gebied van de thema's 'digitalisering en zaakgericht werken' en 'kwaliteit van gegevens' scoort de gemeente Almelo een krappe voldoende. De direct betrokken medewerkers zijn zich bewust van deze aandachtsgebieden, maar er zijn meer middelen nodig om progressie te boeken (veelal tijd en financiële middelen).

Het vervolg van deze paragraaf bevat een uitgebreide toelichting op deze conclusies.

1. Organisatie

Het thema organisatie gaat in op de agendavorming, planning en overzicht van ICT en digitalisering in relatie tot de Omgevingswet. Dit thema scoort met 75% een ruim voldoende bij de gemeente Almelo. De Omgevingswet en aansluiten op het DSO is opgenomen in het beleidsplan van de afdeling informatiemanagement. Er is politieke urgentie voor het onderwerp.

Ook is er in november 2017 een analyse gestart naar de informatiestromen bij de gemeente Almelo. Concreet is er in kaart gebracht welke informatie door welke systemen heenloopt. De verwachting is dat naar aanleiding van die analyse aanpassingen moeten worden gedaan in procesinrichtingen. Het is de ervaring dat sommige informatiesystemen nog fragmentarisch zijn ingericht, de informatiemanager geeft aan dat meer als geheel te willen inrichten. Tijdens het groepsgesprek is naar voren gekomen dat het lastig blijkt om op politiek- bestuurlijk niveau draagvlak te krijgen om de organisatie verder procesgericht in te richten.

2. Standaardisatie

Standaardisatie gaat over richtlijnen voor archiveren en datamanagement. Concreet schrijft de Omgevingswet voor dat er een visie op archivering moet zijn, in lijn met het archiefbesluit van 1995. Daarbij zijn er richtlijnen voor datamanagement die de vindbaarheid van informatie moeten verbeteren. De gemeente Almelo scoort 68% op standaardisatie in de QuickScan.

Almelo hanteert een eenduidige visie op archivering, conform het archiefbesluit van 1995. Wel bleek in het groeps gesprek dat er een inhaalslag moet worden gemaakt met betrekking tot de archivering van vergunningen. Sinds medio 2016 wordt met Squit XO gewerkt. Alle milieuvergunningen en omgevingsvergunningen die vanaf deze datum zijn aangevraagd en afgehandeld zijn in een duurzaam doorzoekbaar formaat (Geography Markup Language; GML, Extensible Markup Language; XML) opgeslagen⁷. Documentatie over milieuvergunningen en omgevingsvergunningen voor implementatie van SquitXO is opgeslagen in PDF formaat in het documentmanagementsysteem of nog niet gedigitaliseerd. Dit staat wel op de agenda, mede met het oog op de overdracht van gegevens aan de op te richten Omgevingsdienst Twente. Uiterlijk in 2020 worden de applicaties voor VTH opnieuw aanbesteed.

Op dit moment wordt er bij de gemeente Almelo geen gebruik gemaakt van het toepassingsprofiel metadata lokale overheden (TMLO) richtlijnen. Dit zijn algemene zoektermen die toegekend moeten worden aan digitale documenten, zodat betrokken medewerkers in de organisatie en de keten documenten kunnen vinden en verwerken.

3. Digitalisering en zaakgericht werken

Digitalisering en zaakgericht werken zijn randvoorwaarden voor een succesvolle implementatie en uitvoering van de Omgevingswet. Zaakgericht werken gaat ervan uit dat alle informatie over de behandeling van een zaak aan die zaak gekoppeld is. Het doel hiervan is dat – bijvoorbeeld bij een omgevingsvergunning – alle interne en externe betrokkenen toegang hebben tot dezelfde informatie. Door zaakgericht te werken wordt bovendien de kwaliteit en doorlooptijd van processen beter bewaakt.

Om zaakgericht te kunnen werken is standaardisatie van processen en bijbehorende informatie randvoorwaardelijk. In het kader van deze standaardisatie is het noodzakelijk om intern én met ketenpartners af te stemmen welke keuzes gemaakt worden.⁸

Digitalisering en zaakgericht werken scoort met 60% een voldoende in de QuickScan. Het uitgangspunt is digitaal werken in de gemeente Almelo. Recent is een analyse gedaan naar de digitalisering van het vergunningverleningsproces. In dit onderzoek is onder andere onderzocht hoe digitaal werken in de praktijk wordt toegepast. In de praktijk blijkt dat digitaal werken nog aandacht behoeft. Tijdens het groeps gesprek is aan de orde gekomen dat bijvoorbeeld niet alle velden met detailinformatie worden bijvoorbeeld ingevuld omdat medewerkers soms niet goed weten wat er mogelijk is in een systeem. Het niveau van digitale vaardigheden van medewerkers varieert, waardoor de beschikbare functionaliteit in applicaties niet optimaal wordt benut. Het zaak- en documentmanagementsysteem Join zou bijvoorbeeld beter gevuld moeten worden om digitaal werken gebruiksvriendelijker te maken.

⁷ PDF (Portable Document Format) is bruikbaar voor extra toelichtingen. De PDF standaard kan echter niet worden ingezet als hoofdstandaard voor de archivering, omdat een PDF document alleen doorzoekbaar is op woorden en niet op de inhoud/eigenschappen van een document (zoals een 'bosrijk gebied' bij luchtfoto's).

⁸ Zie: <http://werkplaatsomgevingswet.nl/wordpress/wp-content/uploads/2016/02/Aan-het-werk-met-de-Omgevingswet2.pdf>

Er is niet alleen een verschil in de mate waarin en de wijze waarop individuele medewerkers digitaal werken. Ook tussen afdelingen is er sprake van verschillen. Er zijn in het verleden prioriteiten aangebracht in welke afdelingen begonnen met zaakgericht archiveren, de praktijk heeft uitgewezen dat zaakgericht archiveren goed werkt. De afdeling vergunningverlening en burgerzaken werkt volgens de gesprekspartners succesvol zaakgericht en op de afdeling beleidsontwikkeling wordt goed gewerkt met zaakgericht archiveren. De gesprekspartners geven aan dat de andere afdelingen nu ook meegenomen moeten worden in het zaakgericht archiveren- en werken.

4. Bescherming van gegevens

Bescherming van gegevens krijgt in de regel vorm door het volgen van de richtlijnen zoals voorgeschreven in de Baseline Informatieveiligheid Gemeenten. Verder zijn algemene richtlijnen opgesteld voor gemeenten door de Informatie Beveiligingsdienst (IBD)⁹.

Er is informatiebeveiligingsbeleid opgesteld, conform de Baseline Informatiebeveiliging Nederlandse Gemeenten (BIG), bij de gemeente Almelo en dat wordt ook actief op technisch gebied bijgehouden. Naast het actualiseren en implementeren van het beleid, investeert de gemeente Almelo ook in de bewustwording van het beleid onder medewerkers. Zo worden er posters en trainingen verzorgd om de informatieveiligheid te vergroten. De gemeente Almelo scoort dan ook 100% op de bescherming van gegevens.

Per 1 januari 2018 is er een nieuwe informatieveiligheidsrichtlijn van kracht voor de Nederlandse Overheid. De inhoud van het beleid verschilt niet veel van de huidige BIG, maar is qua inhoud meer in lijn met de ISO 27001 en NEN 7510. Het is onze aanbeveling om deze nieuwe structuur te hanteren, om het beleid goed te kunnen actualiseren en om verwarring tijdens eventuele audits te voorkomen.

5. Koppelingen

Koppelingen zijn verbindingen tussen informatiesystemen om informatie tussen systemen te kunnen uitwisselen. Koppelingen zijn van belang met de komst van de Omgevingswet, omdat alle betrokkenen (medewerkers, ketenpartners, burgers, etc.) toegang moeten hebben tot dezelfde informatie. De gemeente Almelo moet daarom eenvoudig de vraag kunnen beantwoorden: *'Waar is mijn informatie'?*

Om informatie tussen applicaties uit te kunnen wisselen, moeten er koppelingen worden gelegd. De overheid voorziet in Standaard Uitwisseling Formaat (StUF) koppelingen. Dit is een berichtenstandaard en bevat afspraken over de basisprincipes voor het uitwisselen van gegevens tussen applicaties.

StUF bevat zelf geen berichten, maar wel bouwstenen en richtlijnen waarmee berichtenstandaarden kunnen worden samengesteld. Deze standaard voorkomt dat steeds opnieuw maatwerk moet worden ontwikkeld, beperkt daarbij het overleg voor het realiseren van koppelingen tussen applicaties en bevordert de interoperabiliteit.¹⁰

Koppelingen zijn goed op orde in de gemeente Almelo. Dit thema scoort daarom 75%. De basisregistraties zijn goed op orde en de ontwikkelingen van de Omgevingswet inzake de basisregistraties worden op de voet gevolgd. StUF wordt standaard gehanteerd binnen de gemeente, tenzij het functioneel wenselijk is een ander besluit te nemen. Bij het volgen van de GEMMA landelijke standaarden (waar StUF onder valt), is het de regel in Almelo om de laatste versie te hebben.

De gemeente Almelo is deels aangesloten op Generieke Digitale Infrastructuur (GDI) bouwstenen. MijnOverheid BerichtenBox wordt gebruikt, maar eFacturieren en MijnOverheid LopendeZaken moet nog worden overgenomen.

⁹ [http://www.noraonline.nl/wiki/BIG_\(Baseline_Informatiebeveiliging_Gemeenten\)](http://www.noraonline.nl/wiki/BIG_(Baseline_Informatiebeveiliging_Gemeenten))

¹⁰ http://www.gemmaonline.nl/index.php/StUF_Berichtenstandaard

Een vastgesteld omgevingsdocument moet volgens de Omgevingswet in de landelijke voorziening bekendmaken en beschikbaar staan (LVBB). De gemeente Almelo ontsluit op dit moment alle beschikkingen, de vergunningen nog niet altijd.

Uit het groepsgesprek is naar voren gekomen dat de gemeente Almelo de basisregistraties goed op orde heeft en ontwikkelingen in het kader van de Omgevingswet op dit gebied gevolgd worden. De gemeente Almelo maakt gebruik van drie stelselvoorzieningen. De stelselvoorzieningen voor basisregistraties zorgen er voor dat gegevens slim gedeeld kunnen worden, zodat overheden efficiënter kunnen opereren en de dienstverlening kunnen verbeteren. Stelselvoorzieningen ondersteunen de basisregistraties om product- en dienstenportfolio eenduidige te ontsluiten naar afnemers. De volgende twee koppelingen worden gebruikt door de gemeente Almelo: de *digikoppeling*, om digitaal berichten uit te wisselen met andere overheden en de *digilevering* om accurate berichten te ontvangen over gebeurtenissen.

Er wordt geen gebruik gemaakt van de digimelding, omdat de gemeente Almelo voornemens is dit intern te organiseren. De digimelding is een generieke oplossing waar fouten in basisregistraties kunnen worden gemeld op een uniforme manier. De vierde stelselvoorziening is de online catalogus waarin de structuur van de basisregistraties, soorten objecten en gegevens en berichten in worden beschreven. Deze wordt gehanteerd bij het gebruik van bovenstaande stelselvoorzieningen.¹¹

6. Applicaties

Het thema applicaties gaat nader in op de mate waarin applicaties gestandaardiseerd zijn. Met gestandaardiseerde applicaties kan de gemeente beter participeren in landelijke programma's en informatie ontsluiten in de keten. Standaardisaties en ketensamenwerking van de applicaties scoort 70%.

De leveranciers van de applicaties van de gemeente Almelo zijn goed op de hoogte van de ontwikkelingen rond de Omgevingswet. De leveranciers oriënteren zich op de verandering en passen het aanbod hier op aan. Leveranciers kunnen als kritische partner betrokken worden in de stappen die de gemeente Almelo moet maken.

De gemeente Almelo heeft weinig tot geen maatwerk in haar applicaties. Er zijn op dit moment alleen gehele pakketten afgenomen die goed met elkaar integreren. Dat sluit goed aan met de visie van de Omgevingswet. Het grootste aandachtspunt op dit gebied is afstemming over het gebruik van de applicaties in de keten, zodat informatie straks goed van de ene organisatie naar de andere kan doorvloeien.

7. Kwaliteit van gegevens

Strikt gezien kan er onderscheid gemaakt worden in gegevens en informatie. Gegevens zijn feiten en symbolen, informatie is het als er betekenis wordt gegeven aan de gegevens. Voor de gemeente is het van belang om de gegevens op orde te hebben en zo de juiste informatie aan belanghebbenden, ketenpartners en medewerkers te verstrekken.

De kwaliteit van gegevens is gericht op drie pijlers, namelijk de beschikbaarheid, bruikbaarheid en bestendigheid van informatie voor de gebruiker in de praktijk:¹²

- beschikbaarheid gaat over de toegankelijkheid van gegevens
- bruikbaarheid gaat over of de gegevens afgestemd is op de eisen van de gebruiker
- bestendigheid betreft het monitoren en controleren op juistheid van de gegevens.

¹¹ <https://www.digitaleoverheid.nl/voorzieningen/gegevens/stelselvoorzieningen/>

¹² <http://www.omgevingswet.nl/index.php/kamerstukken/kst-ii-33962-3-memorie-van-toelichting-omgevingswet/58/>

Op het thema kwaliteit van gegevens scoort Almelo 56%. De algemene indruk van de beschikbaarheid, bruikbaarheid en bestendigheid van gegevens is hieronder toegelicht.

- In algemene zin kan worden gesteld dat de (digitale) *beschikbaarheid* van informatie op het gewenste niveau is bij de gemeente Almelo. Sinds de implementatie van het zaak- en documentsysteem Join en het zaakstelsel voor vergunningverlening SquitXO (medio 2016) is de beschikbaarheid van informatie goed. Wel is opgemerkt dat de medewerkers informatie over de inhoud van bestemmingsplannen in verschillende systemen moeten zoeken, dat komt de beschikbaarheid van informatie niet ten goede.
- De *bruikbaarheid* van gegevens is redelijk beoordeeld. Dat betekent dat er nog ontwikkelpunten zijn om de bruikbaarheid van gegevens te vergroten. Er zijn grofweg twee ontwikkelpunten te onderscheiden. Ten eerste constateren we tijdens het groepsgesprek dat de volledigheid van informatie van een zaak in het zaakstelsel sterk afhankelijk is van de medewerkers die de gegevens invoeren, informatie wordt bruikbaarder in de gemeente Almelo als daar meer eenduidigheid in komt. De gemeente Almelo heeft richtlijnen opgesteld, waarin de essentiële informatie die nodig is om een zaak te reconstrueren expliciet vermeld wordt, echter worden die volgens de aanwezigen tijdens het groepsgesprek nog niet breed gedragen. Naleving van deze richtlijnen kunnen bijdragen aan het vergroten van de bruikbaarheid van informatie. De interne- en externe kwaliteitscontrole en monitoring van de kwaliteit op de basisregistraties zijn goed op orde. Voor de kernregistraties geldt dit niet volgens de respondenten. Dat is het tweede ontwikkelpunt. De gegevens die onderdeel uitmaken van de kernregistraties zouden in kaart kunnen worden gebracht, zodat ze kunnen worden gecontroleerd op kwaliteit. De kwaliteitscontrole wordt doorgaans alleen ad hoc uitgevoerd, bijvoorbeeld naar aanleiding van een politieke discussie.
- De *bestendigheid* van informatie is redelijk. Dat betekent dat er een aantal ontwikkelpunten zijn met betrekking tot de bestendigheid van informatie. De grootste ontwikkelpunten zitten in de verbetering van de koppeling tussen gegevens, dit zou kunnen door Join intensiever te gebruiken en goede afspraken in de keten te maken. Daarbij is er op dit moment geen overzicht beschikbaar van missende en bruikbare gegevens van basisregistraties en kerngegevens. De informatie binnen de gemeente Almelo is op dit moment afgestemd op de wettelijke eisen.

3.3 Aanbevelingen

Op basis van het voorgaande zijn we tot een serie aanbevelingen gekomen aan de hand waarvan Almelo op termijn kan voldoen voldoet u aan de tot nu toe bekende eisen om aan te kunnen sluiten op het DSO.

Onderstaande aanbevelingen vormen een aanvulling op de processen en initiatieven die nu al lopen, zoals op het gebied van het informatieveiligheidsbeleid.

1) Organisatie

Randvoorwaarden 2021

- Ketensamenwerking versterken. Een aanleiding om dit gesprek gestructureerd te voeren met de ketenpartners is mogelijk de oprichting van de Omgevingsdienst Twente.¹³
- De klantgerichte organisatie, organisatie breed uitrollen met oog op zaakgericht werken en digitalisering. Hierbij kan Almelo de geleerde lessen van de Front Office en het Klant Contact Centrum gebruiken.

¹³ De ketenprocessen van UIVO-I kunnen hierbij handvatten bieden: <https://aandeslagmetdeomgevingswet.nl/over-ons/uivo-0/ketenprocessen-uvivo/>

2) Standaardisatie

Randvoorwaarden 2021

- Het archief van ruimtelijke plannen (zoals structuurvisies, bestemmingsplannen en vergunningen), van anderhalf jaar geleden, digitaal beschikbaar maken. Waaronder ook de reeds digitaal beschikbare PDF document duurzaam doorzoekbaar maken (XML en GML).
- Het toepassingsprofiel Metadatering Lokale Overheden (TMLO) implementeren¹⁴.

3) Digitalisering en zaakgericht werken

Randvoorwaarden 2021

- Zaakgericht werken implementeren in de gehele organisatie, te beginnen met de afdeling toezicht, handhaving en beleidsontwikkeling.
- Scholing van medewerkers om de functionaliteit van beschikbare applicaties uit te leggen en te laden met informatie, zodat de functionaliteit optimaal benut wordt.
- Correct gebruik en brede toepassing van het document managementsysteem stimuleren.
- Correct gebruik en brede toepassing van het customer relationship managementsysteem (CRM) stimuleren.

4) Bescherming van gegevens

Randvoorwaarden 2021

- Het huidige informatieveiligheidsbeleid aanpassen op de nieuwe BIR, de Baseline Informatieveiligheid Overheid (BIO, introductie in 2018).
- De huidige bewustwording campagnes die worden uitgevoerd moeten gecontinueerd worden om de informatieveiligheid te waarborgen.

5) Koppelingen

Randvoorwaarden 2021

- Aansluiten op de overige Generieke Digitale Infrastructuur (GDI) bouwstenen, zoals MijnOverheid Lopende Zaken en eFactureren.
- Vergunningen beschikbaar maken in de Landelijke Voorziening Bekendmaken en Beschikbaar stellen (LVBB).
- Wanneer Almelo blijft bij het besluit om de digimelding niet te gebruiken, een equivalent op de digimelding organiseren om onjuiste gegevens in basisregistraties te melden.

Doorontwikkeling > 2021

- Basisregistraties aan elkaar koppelen, de gemeente Almelo kan het best wachten op richtlijnen die de Rijksoverheid/VNG hier voorschrijft.

6) Applicaties

Randvoorwaarden 2021

- Gesprekken voeren met ketenpartners en de op te richten omgevingsdienst over het gebruik van applicaties, om de uitwisseling van gegevens zo vloeiend mogelijk laten verlopen.

¹⁴ <https://archieff2020.nl/downloads/toepassingsprofiel-metadatering-lokale-overheden-pdf>

7) Kwaliteit van informatie

Randvoorwaarden 2021

- Er is een nieuw project gestart om de datakwaliteit binnen VTH (en ODT) te verhogen. Het is raadzaam dit te voeden met onderstaande punten.
- Richtlijnen voor essentiële, te verzamelen of registreren informatie van een zaak breder bekendmaken, om de bestendigheid van informatie te vergroten.
- In kaart brengen van kengegevens in de organisatie, om de bestendigheid van informatie te vergroten.
- Het uitvoeren van een interne- en externe kwaliteitscontrole en monitoring van de kwaliteit van kengegevens, eventuele kwaliteit issues moeten ergens geregistreerd worden.
- Het is aan te bevelen om een overzicht te maken van geschikte, missende en onjuiste gegevens in basisgegevens en kenregistraties. Een oplossing zou kunnen zijn om een dashboard te maken waarin dit wordt bijgehouden.

Doorontwikkeling >2021

- Basisregistraties aan elkaar koppelen, ten behoeve van de beschikbaarheid van gegevens.

Spoor 3: Werkwijze, houding en gedrag

Hoofdstuk 4

In dit hoofdstuk:

- Werkwijze, sturing, structuur, (werk)processen, informatie(voorziening) , houding en gedrag.

Berenschot

4. Spoor 3: Werkwijze, houding en gedrag

4.1 Wat vraagt de Omgevingswet?

Bij de uitwerking wat de Omgevingswet vraagt van een gemeente qua werkwijze, houding en gedrag staan de volgende kernbegrippen van de Omgevingswet centraal: gebiedsgericht, bestuurlijke afwegingsruimte, een 'ja, mits' houding ten opzichte van initiatieven, participatie en integraal werken. Deze begrippen lichten wij toe aan de hand van de volgende twee thema's:

- 1) Verbinding met de samenleving: naar de burger en initiatiefnemer toe organiseren (gebiedsgericht, bestuurlijke afwegingsruimte, 'Ja, mits' en participatie);
- 2) Integraal samenwerken in de keten in plaats van per afdeling, team, domein, organisatie (integraal werken).

Aan het einde van deze paragraaf geven wij een samenvattend overzicht van de werkwijze-, houding- en gedragsaspecten die horen bij werken volgens het gedachtegoed van de Omgevingswet.

1. Verbinding met de samenleving: naar de burger en initiatiefnemer toe organiseren

De Omgevingswet vereist dat iedere gemeente een omgevingsvisie opstelt. In nauwe samenhang met deze visie moet een (integraal) omgevingsplan worden ontwikkeld. Dit omgevingsplan bevat alle regels die gelden voor een bepaald gebied en houdt rekening met alle aspecten van de fysieke leefomgeving, waaronder ook duurzaamheid, veiligheid, leefbaarheid en gezondheid. Zowel in het proces om te komen tot een Omgevingsvisie als het proces om te komen tot een Omgevingsplan dienen belangen integraal te worden afgewogen.

Participatie is hierbij een belangrijke pijler, vanuit de gedachte dat vroegtijdig samenwerken de kwaliteit van oplossingen vergroot en ervoor zorgt dat verschillende belangen, perspectieven, kennis en creativiteit direct op tafel komen. Het gaat hierbij om samenwerking tussen bevoegd gezag (gemeente), initiatiefnemers en belanghebbenden (omgeving). De gemeentelijke organisatie stelt zich hierbij -meer dan in de huidige situatie het geval is- gelijkwaardig, faciliterend en oplossingsgericht op. Hierbij wordt van gemeenten een "ja, mits" houding gevraagd ten opzichte van initiatieven: een grondhouding van vertrouwen in initiatiefnemers, meedenken en initiatieven mogelijk maken. Deze houding moet meer ruimte bieden voor initiatieven van onder meer burgers en bedrijven.

Van een gemeentelijke organisatie vraagt het voorgaande om de volgende competenties:

- Om kunnen gaan met tegenstrijdige belangen. Wij maken hierbij het volgende onderscheid:
 - Belangen van de initiatiefnemer versus de belangen van betrokkenen in de omgeving.
 - Verschillende belangen die kunnen spelen in het betreffende gebied: economie, verkeer, milieu, gezondheid, etc.
- Bestuurlijke afwegingsruimte: omdat er meer maatwerk mogelijk is met de komst van de Omgevingswet ontstaat meer ruimte voor eigen afwegingen van bestuurders en ambtenaren¹⁵.
- Flexibel kunnen inspelen op (onvoorspelbare¹⁶) vragen en initiatieven vanuit de gemeenschap. Hierom is het van belang dat medewerkers buiten de eigen kaders kunnen kijken en ruimer inzetbaar zijn dan alleen binnen hun eigen specialisme.

Voor de gemeentelijke medewerkers betekent dit bredere kennis opdoen (om vanuit meerdere belangen naar een initiatief te kunnen kijken) en meer (extern en intern) samenwerken en afstemmen. Omdat er meer

¹⁵ De omvang van de afwegingsruimte kan overigens variëren per gebied in de gemeente.

¹⁶ Deze onvoorspelbaarheid kan zich zowel uiten in fluctuaties in de werkvoorraad als in de van medewerkers gevraagde competenties om initiatieven van meerdere kanten te kunnen belichten.

interpretatieruimte is zal de gemeentelijke professional daarnaast vaker eigenstandig tot een oordeel moeten komen.¹⁷

2. Integraal samenwerken in de keten (in plaats van per afdeling, team, domein, sector)

Om integraal te kunnen werken vraagt de Omgevingswet van een gemeentelijke organisatie(structuur) dat er – daar waar nodig – over de ‘organisatiehark’ heen verbindingen worden gelegd én dat er verbindingen worden gelegd met relevante ketenpartners als de Omgevingsdienst Twente, Veiligheidsregio Twente, Waterschap Vechtstromen en de GGD Twente. Het gaat hierbij om het leggen van relaties tussen:

- De verschillende (beleids)velden die een rol spelen in de leefomgeving
- De verschillende onderdelen van de beleidscyclus: beleidsontwikkeling, programma’s/ projecten en de uitvoering c.q. de beheerorganisatie. Bij de uitvoering gaat het onder meer om vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH).

Voorbeelden van verbindingen over de ‘organisatiehark’ heen zijn: multidisciplinaire overleggen, projectmatig werken, functionarissen die als (deel)taak hebben om verbindingen te creëren (zogenaamde ‘verbindingsofficieren’, bijvoorbeeld de functie van stadscoördinator) en integrale informatievoorziening (bijvoorbeeld via informatiesystemen, intranet of nieuwsbrieven). Daarnaast vraagt integraal werken van gemeentelijke medewerkers dat deze de competentie hebben om buiten de eigen kaders te kijken.¹⁸

4.2 Waar staat Almelo nu?

4.2.1 Werkwijze

Om de vraag te beantwoorden waar Almelo nu staat qua werkwijze heeft op 1 februari 2018 een workshop met een brede vertegenwoordiging vanuit de ambtelijke organisatie plaatsgevonden. In deze paragraaf beschrijven wij de uitkomsten van deze workshop, geordend naar een door ons gehanteerd analysemodel. In bijlage 4 lichten wij dit analysemodel nader toe.

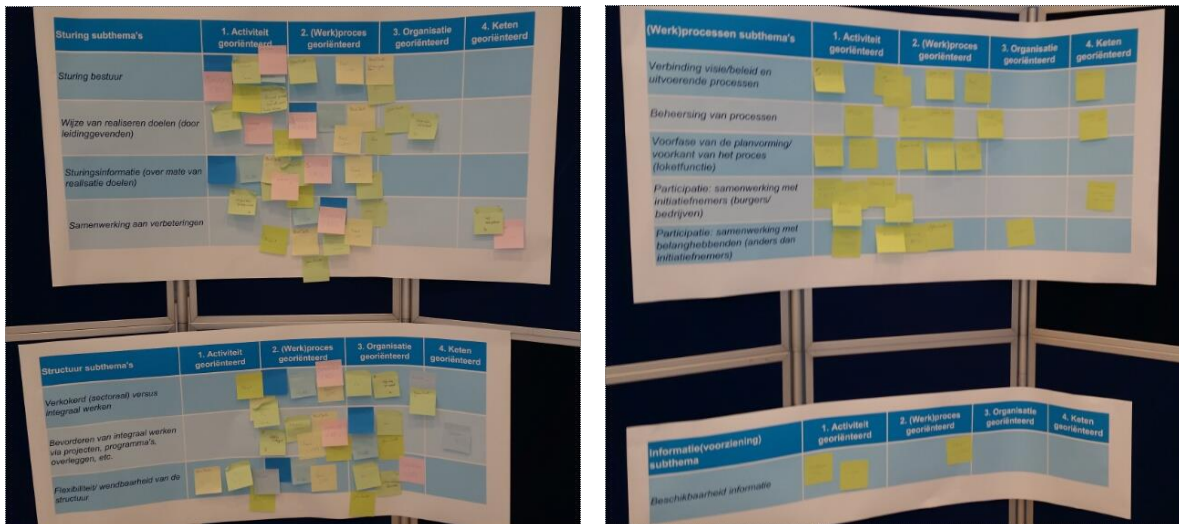

De aanpak in de workshop was als volgt. Om het begrip ‘werkwijze’ te concretiseren hebben wij dit vertaald naar vier hoofdthema’s: sturing, structuur, (werk)processen en informatie(voorziening). Elke deelnemer aan de workshop gaf voor elk van deze vier hoofdthema’s met een post-it aan op welk ontwikkelingsniveau de organisatie zich bevindt *vanuit het perspectief van de eigen functie (rol)*. Er werden hierbij vier ontwikkelingsniveaus onderscheiden: activiteit georiënteerd, (werk)proces georiënteerd, organisatie georiënteerd en keten georiënteerd¹⁹. De foto op de volgende pagina geeft inzicht in de uitkomsten hiervan. Vervolgens zijn via een groepsdiscussie deze resultaten besproken. De vraag die hierbij centraal stond was: waarover waren de deelnemers het met elkaar eens en waarover verschilden de meningen? De tekst in de volgende paragrafen bevat een weergave van de gevoerde groepsdiscussies.

¹⁷ Het gaat hierbij bijvoorbeeld om toezicht & handhaving. Wat gechargeerd: bij veel overheden functioneren toezichhouders en handhavers – vanuit een sterk ontwikkeld rechtsvaardigheidsgevoel - vaak regelgedreven: ‘het mag óf het mag niet’. Onder de Omgevingswet staat het *doel* centraal en zijn de regels op onderdelen minder eenduidig. Het ‘grijze gebied’ wordt groter, waardoor naar verwachting vaker een beroep zal worden gedaan op het eigen beoordelingsvermogen van een toezichthouder of handhaver.

¹⁸ Dit wordt ook wel de ‘T-shaped professional’ genoemd. Deze kijkt niet alleen vanuit het eigen referentiekader naar de situatie, maar doet dit ook vanuit het referentiekader van andere disciplines.

¹⁹ Bijlage 4 bevat een beschrijving van de begrippen sturing, structuur, (werk)processen en informatie(voorziening) en een toelichting op de vier ontwikkelingsniveaus.

Sturing

Het begrip 'sturing' hebben wij uitgewerkt in de volgende subthema's:

- Sturing bestuur
- Wijze van realiseren doelen (door leidinggevenden)
- Sturingsinformatie (over mate van realisatie doelen)
- Samenwerking aan verbetering

Qua *sturing vanuit het bestuur* komt naar voren dat de organisatie zich primair op de niveaus van activiteitgericht en procesgericht bevindt. De verbinding tussen de verschillende beleidsthema's wordt vaak op ambtelijk niveau gemaakt.

De *wijze van realiseren doelen (door leidinggevenden)* bevindt zich ook tussen de niveaus activiteitgericht en organisatiegericht. Mede als gevolg van de bezuinigingen in de afgelopen jaren (met een afname van de formatie van circa 900 fte naar 600 fte) zijn leidinggevenden regelmatig bezig met de 'waan van de dag'. Deze waan van de dag maakt het lastiger om verbindingen te leggen met andere organisatieonderdelen, omdat dit tijd kost.

Sturingsinformatie (over mate van realisatie doelen) is zeer beperkt beschikbaar, en bevindt zich daarmee primair op het niveau van activiteit georiënteerd.

Een uitzondering hierop is het VTH proces. Er loopt een project om met behulp van de tool Cognos sturingsinformatie te verzamelen. Wettelijke verplichtingen geven bij het VTH proces een 'duw in de rug' bij het verzamelen van sturingsinformatie. De wet VTH verplicht een gemeente om doelen te stellen en sturingsinformatie te verzamelen. De provincie ziet er in zijn rol als interbestuurlijk toezichthouder op toe dat dit ook gebeurt.

Samenwerken aan verbeteringen bevindt zich primair op het niveau van procesgericht werken. Verbeteringen worden in een werkproces aangebracht. Een voorbeeld is de uitlijning van het werkproces van het KCC met het belastingkantoor GBT.

Het proces 'Meldingen Openbare Ruimte' loopt echter nog vooral activiteitgericht. Dit proces loopt namelijk over meerdere organisatieonderdelen heen, die ieder hun eigen prioriteiten kennen.

Structuur

De onderzochte subthema's van het begrip 'Structuur' zijn:

- verkokerd (sectoraal) versus integraal werken;
- bevorderen van integraal werken via projecten, programma's, overleggen, etc..
- flexibiliteit/ wendbaarheid van de structuur.

Wat betreft *verkokerd (sectoraal) versus integraal werken* was de conclusie uit de workshop dat de organisatie zich primair op werkprocesniveau bevindt. Sinds de reorganisatie uit 2013 werkt de organisatie'/ namelijk minder verkokerd en meer procesgericht. Wel is het lastig om problemen op te lossen, die meerdere processen/ organisatieonderdelen raken (een voorbeeld is het proces 'Meldingen Openbare Ruimte'). De nieuwe reorganisatie²⁰ beoogt programmasturing te combineren met sturing op wijkniveau en zo een slag te maken naar organisatie georiënteerd werken.

Te aanzien van *bevorderen van integraal werken via projecten, programma's, overleggen, etc.* en de *flexibiliteit/ wendbaarheid van de structuur* is de conclusie dat deze zich beweegt tussen de niveaus procesgericht werken en organisatie gericht werken. De deelnemers aan de workshop geven aan dat zij de benodigde collega weten te vinden, los van de 'organisatiehark'.

(Werk)processen

Bij werkprocessen gaat het om logisch geordende activiteiten, gericht op het bereiken van resultaten. Gedurende de workshop zijn we ingegaan op de volgende subthema's:

- verbinding tussen visie/beleid en uitvoerende processen;
- beheersing van processen;
- voorfase van de planvorming/ voorkant van het proces (loketfunctie);
- participatie: samenwerking met initiatiefnemers (burgers/ bedrijven) en belanghebbenden (anders dan initiatiefnemers).

Omdat de beleidskaders als verouderd worden ervaren, zien de deelnemers aan de workshop geen sterke *verbinding tussen visie/beleid en de uitvoerende processen*. De focus ligt op het uitvoeren van de werkzaamheden in lijn met de daarvoor geldende processen (activiteit-/procesgeoriënteerd). Daarbij ervaart men weinig uitwisseling tussen beleidsvelden. Zoals een deelnemer verwoordde: "Het is ieder voor zich". Dit neemt niet weg dat incidenteel wel organisatie- of ketengericht gewerkt wordt; het is echter geen staande praktijk.

De *beheersing van de processen* wordt als belangrijke oorzaak daarvoor aangevoerd. In de ogen van de deelnemers is er sprake van een relatief sterke financiële sturing, waardoor schotten zijn ontstaan tussen afdelingen/ taakvelden. Hierdoor worden vraagstukken die in eerste aanleg integraal worden benaderd, vrij snel vertaald in activiteiten per afdeling. Met andere woorden: door de 'systeemwereld' worden vraagstukken sectoraal gemaakt.

Verder wijst een gesprekspartner erop dat door de activiteitgerichte oriëntatievraagstukken niet altijd goed worden doordacht. Het wordt binnen de afdeling / beleidsveld aangepakt, terwijl een andere aanpak mogelijk meer effect zou sorteren. Aan *de voorkant van het proces* kan dus winst worden geboekt.

Dezelfde redenering geldt voor *participatie*. Hoewel er goede voorbeelden van participatieve trajecten zijn aangedragen, worden deze per initiatief ontwikkeld. Er zijn geen beleidskaders, handreikingen of uitvoeringsprocessen vastgesteld.

²⁰ Hiermee wordt bedoeld het programma 'Optimalisatie Almelo'. Ten tijde van het schrijven van dit rapport waren de exacte consequenties van dit programma -in relatie tot de benodigde werkwijze voor de Omgevingswet- nog niet inzichtelijk.

Het taakveld vergunningverlening, toezicht en handhaving vormt een uitzondering op bovenstaande bevindingen. Doordat gewerkt wordt aan de vorming van een Omgevingsdienst wordt de uitvoering van deze taken opnieuw doordacht. Er wordt namelijk nagedacht over het optimaliseren van de kwaliteit van de uitvoering, de professionalisering van de organisatie en de interne samenwerking. Op dit taakveld is de slag naar organisatie- en ketengericht werken dus gaande.

Ook wordt gewezen op de werkwijze in het sociaal domein. Organisatie- en ketengericht werken is daar inmiddels praktijk. Wellicht kunnen daar lessen uit getrokken worden voor het fysieke domein.

Informatie(voorziening)

Voor wat betreft de informatievoorziening hebben we ons gericht op de *beschikbaarheid van de juiste informatie* die op een bepaald moment nodig is bij de uitvoering van een taak. Informatie(voorziening) kan een belangrijk 'smeermiddel' zijn om verbindingen te leggen over de organisatiehark heen. De deelnemers aan de workshop waren ten aanzien van dit thema eensgezind. Er zijn in de organisatie weliswaar systemen aanwezig om informatie te delen, maar die zijn complex en lastig in het gebruik. Daardoor laat de vulling van deze systemen te wensen over, waardoor de benodigde informatie niet aanwezig is dan wel niet goed te ontsluiten.

Het gevolg daarvan is dat – zo stelde een deelnemer – "men de informatie uit de hoofden van collega's moet halen". Een goed intern netwerk is daarvoor onmisbaar, maar lang niet in alle gevallen aanwezig. Hierdoor, zo constateerde men, ligt de focus op de uit te voeren activiteit.

4.2.2 Houding & gedrag

Voor het hoofdthema Houding & gedrag hebben we in de workshop van 1 februari 2018 een andere aanpak gehanteerd, met name ook om de deelnemers zelf te laten ervaren wat het gedachtegoed van de Omgevingswet betekent voor de eigen functie en rol in de gemeente. Hierbij zijn de volgende hoofdthema's als leidraad gehanteerd:

1. Integrale aanpak (intern gericht)
2. Participatie/ 'ja, mits' (extern gericht)

Hierna gaan we per thema in op de opbrengst van de workshop. We richten ons met name op de vraag waar de gemeente Almelo nu staat. De opbrengst komt voort uit een aantal werkvormen en gesprekken die we hebben uitgevoerd met de deelnemers (waaronder 'Lego serious gaming').

Thema 1. Integrale aanpak

Welke kansen zijn er?

De grootste kans die gezien wordt in het invoeren van integraal werken is een verbeterde samenwerking en afstemming tussen collega's. Wat hierin opvalt is dat er vooral wordt gesproken over persoonlijke samenwerking en verstandhouding en minder over afdelingen of teams. De interpersoonlijke relatie en samenwerking wordt belangrijk gevonden en de Omgevingswet biedt kansen om deze samenwerking te versterken.

Een andere veelgenoemde kans is het versnellen en stroomlijnen van interne processen en besluiten. Er werden een aantal voorbeelden genoemd van processen en besluiten die stroperig zijn verlopen of waar tegengestelde besluiten zijn genomen. Deelnemers gaven aan dat het integraal werken kansen biedt om deze stroperigheid te verminderen en sneller tot goede oplossingen te komen.

Wat is er nodig?

Naast het identificeren van de kansen van de Omgevingswet is in de workshop ook gesproken over wat er nodig is om de nieuwe manier van werken in te voeren. Hierbij hebben wij het zowel gehad over wat er nodig is voor de hele organisatie als over wat deelnemers individueel nodig hebben.

Een overkoepelend thema wat in de workshop vaker terug kwam was het gebrek urgentie. Er is meerdere malen aangegeven dat -zeker in vergelijking met de transitie in het sociaal domein- invoering van de Omgevingswet als veel minder dringend 'voelt'. De gemeente is nu ook al verantwoordelijk voor de inrichting van de fysieke omgeving en doet daarin haar taak op dit moment naar behoren. Wat daarbij niet helpt zijn de lange tijdslijnen die aan de implementatie hangen. Daardoor ontstaat het gevoel dat het niet erg is als er nu nog niet zoveel gebeurt. Gevolg hiervan is dat er binnen de gemeente Almelo nog weinig prioriteit wordt gegeven aan de implementatie. Aan de andere kant werd door sommige deelnemers aan de workshop aangegeven dat ze al een tijdje in de startblokken staan voor de implementatie, maar dat er voor hun gevoel weinig tot niks gebeurt. Organisatiebreed ontbreekt het dus aan een gedeeld beeld over de urgentie van en het tijdspad voor de implementatie van de Omgevingswet.

Daarnaast werd er gesproken over de veranderaanpak voor de Omgevingswet binnen de gemeente. De gemeente Almelo heeft in de afgelopen tijd een groot aantal veranderingen doorgevoerd, waarbij de verwachtingen niet altijd zijn waargemaakt. Hierdoor is scepsis ontstaan over veranderingen in het algemeen en trekken medewerkers zich terug naar hun eigen vakinhoud. Dit staat in de weg van integraal werken. Daarnaast is voor sommigen onduidelijk over hoe het huidige veranderingstraject (gericht op programmatisch en gebiedsgericht werken) aangepakt gaat worden en waar het eigenaarschap ligt. Er is behoefte aan een duidelijk veranderverhaal waarin het waarom, de aanpak en de verantwoordelijkheden duidelijk worden aangegeven.

Meerdere deelnemers gaven aan behoefte te hebben aan ruimte voor leren en experimenteren. De Omgevingswet vraagt om een nieuwe manier van werken, waarvan nog niet duidelijk is hoe deze er precies uitziet en wat dat betekent voor de organisatie. Om dit uit te zoeken is ruimte nodig om te experimenteren; diverse deelnemers aan de workshop gaven echter aan dat deze ruimte beperkt beschikbaar is. Deze benodigde ruimte uit zich in verschillende factoren:

- De eerste factor is tijd. Veel deelnemers geven aan dat de 'waan van de dag' vaak een blokkade vormt voor het uitproberen van nieuwe dingen. Omdat lopende zaken af moeten is er geen of nauwelijks tijd om te experimenteren.
- Een tweede factor is 'het systeem'. De wijze van aansturing (primair sectoraal gericht) staat experimenteren in de weg.
- De derde factor betreft het netwerk van de medewerkers. Integraal werken vraagt om kennis en een breed contactennetwerk. Dat laatste is in de regel wel aanwezig binnen de organisatiedelen die zich richten op het fysieke of het sociale domein. Over deze domeinen zijn echter weinig professionele verbanden.

Thema 2. Participatieve benadering

Welke kansen zijn er?

In de gesprekken is een aantal belangrijke kansen geïdentificeerd. De belangrijkste is de kans om meer van 'buiten naar binnen' te gaan werken. Hiermee wordt bedoeld dat de gemeente Almelo beter in staat is om in samenspraak met de samenleving vorm te geven aan de fysieke omgeving. Dit betekent dat de fysieke omgeving beter kan worden ingericht naar de wensen van de gebruiker van die omgeving en dat de gebruiker meer invloed krijgt.

Een andere kans die genoemd wordt is dat het makkelijker om thema's die in de gemeente spelen op de agenda te krijgen en om daar oplossingen voor te zoeken. De verwachting is ook dat burgers sneller hun weg naar de gemeente gaan weten te vinden om het gesprek aan te gaan over wensen en belangen die zij hebben voor de fysieke omgeving.

Wat is er nodig?

Een ander onderwerp dat werd besproken is de manier van werken van medewerkers van de gemeente. De Omgevingswet en participatief werken vragen om een andere houding richting burgers, met meer ruimte voor dialoog en inbreng van burgers. Dit betekent dat medewerkers van de gemeente nieuwe vaardigheden aan moeten leren. Naast de inhoudelijke kennis en vaardigheden voor het beheer van de fysieke ruimte dienen medewerkers ook in staat te zijn om de dialoog met de burger te voeren. Dit vraagt om sterkere communicatieve vaardigheden en politiek-bestuurlijke sensitiviteit.

Wat opviel in de gesprekken over participatief werken is de grote diversiteit aan meningen en visies over participatie. Aan het ene uiterste was er sprake van scepsis over participatie en een 'moeten we dat nou wel doen?' houding; het andere uiterste was een 'hoe meer de burger doet, hoe beter' standpunt. Er lijkt dus geen gedeeld beeld te zijn over wat participatie in de Omgevingswet precies inhoudt en hoe de gemeente Almelo aan dit begrip vorm wil geven.

Hieruit vloeit voort dat -omdat de concrete invulling van de Omgevingswet nog niet helder is- de deelnemers nog weinig gevoel hebben voor wat de invoering van de Omgevingswet voor hun eigen rol gaat betekenen. De combinatie met een gevoel dat er nog weinig urgentie is voor de implementatie zorgt er voor dat de meeste deelnemers aan de workshop nog niet heel veel bezig zijn met de Omgevingswet en afwachtend zijn.

In de afronding van de workshop was het gedeelde beeld dat het heel goed is om op deze manier met elkaar het gesprek te voeren over werken met de Omgevingswet. Door hier samen over te spreken, te sparren en door te experimenteren wordt betekenis gegeven aan de invoering van de Omgevingswet. Er bestaan veel verschillende beelden en meningen binnen de gemeente over de Omgevingswet en door het goede gesprek te voeren ontstaat een meer gedeeld beeld en een gedeeld doel. Veel deelnemers gaven aan dat het hen zou helpen om vaker dergelijke bijeenkomsten te organiseren om zo gezamenlijk op te trekken in de implementatie.

4.3 Aanbevelingen

In de voorgaande paragraaf hebben we beschreven waar Almelo staat op het gebied van werkwijze, houding en gedrag. Naast een aantal zaken dat reeds goed gaat, zijn er ook diverse aandachtspunten naar voren gekomen. De vraag is nu hoe de gemeentelijke organisatie deze aandachtspunten het beste kan adresseren. In deze paragraaf formuleren wij puntsgewijs onze aanbevelingen.

1. Zoek aansluiting bij het reeds lopende organisatieontwikkelingstraject van de gemeente Almelo

Onze eerste aanbeveling is om aansluiting te zoeken met reeds lopende organisatieontwikkelingen. Het belangrijkste reeds lopende organisatieontwikkelingstraject binnen de gemeente Almelo is "Optimalisatie Almelo". Zoals straks te zien is, ligt er reeds een verbinding vanuit dit traject met de uitrol van de Omgevingswet. De zes doelen van "Optimalisatie Almelo" zijn:

- Vergroten van de interactie met burgers en bedrijven;
- Verhogen van de resultaatgerichtheid van de gemeentelijke organisatie door opgavegestuurd te werken;
- Informatie-gestuurde matching van de politieke en ambtelijke agenda.
- Verbeterde sturing op en verantwoording, control en effectmeting van uitgevoerde programma's, producten en diensten.

- Effectievere inzet van medewerkers op grond van specifieke talenten en competenties.
- Leiderschapsontwikkeling voor het zittend management.

Binnen het programma “Optimalisatie Almelo” zijn voor het eerste half jaar de volgende zes projecten gedefinieerd en ondergebracht:

- Uitwerking en implementatie van het reorganisatieplan waar onder:
 - De opzet en werkwijze nieuwe organisatie, sturingsvisie en communicatiestructuur, organisatie en formatie overzicht, was/wordt lijsten, plaatsings spelregels en planning;
 - De doorontwikkeling van de organisatie-eenheid Bedrijfsvoering (=BV);
 - Opzet en inrichting van de Adviespool;
 - Interne verzelfstandiging / VDB;
 - Transitie Sociaal Domein;
 - Uitrol van de Omgevingswet.
- Uitwerking en implementatie van wijksturing;
- Uitwerking en implementatie van programmasturing;
- Uitwerken en doorvoeren van opgavegericht werken en eigenaarschap;
- Doorontwikkeling van “Hallo Stad” w.o. aanspreken op houding en gedrag en talent;
- Imagoverbetering van de stad door het project “Successen vieren”.

Medio 2018 wordt er in het kader van “Optimalisatie Almelo” (opnieuw) een werkconferentie georganiseerd om enerzijds de activiteiten die worden uitgerold te volgen en geboekte resultaten te evalueren; anderzijds om te kijken naar nieuw op te pakken projecten, maar ook stil te staan bij de verdere zorgvuldige uitrol en implementatie van nieuwe werkprocessen, werkwijzen en de opzet van effectmeting daarvan. Deze systematiek sluit aan bij onze tweede aanbeveling: het creëren van een leercyclus van ontwikkelen, experimenteren en leren.

2. Creër een leercyclus van ontwikkelen, experimenteren en leren

Ten tweede bevelen we aan de aandachtspunten die uit de analyse in de vorige paragraaf naar voren kwamen *in samenhang* met elkaar te beschouwen en niet separate (verbeter)activiteiten per aandachtspunt te benoemen. De organisatorische veranderopgave is hiervoor in onze visie te complex en vraagt om een veranderproces dat ruimte biedt voor ontwikkelen, experimenteren en leren. Hierbij kan gebruik worden gemaakt van de lessen die zijn opgedaan tijdens een andere grote stelselwijziging in de afgelopen jaren: de drie decentralisaties in het sociaal domein. In hoofdstuk 5 gaan we nader in op onze aanbevelingen ten aanzien van de inrichting van het veranderproces.

Met de voorgestelde ontwikkelbenadering dienen inhoudelijke oplossingen te komen van de meest betrokken medewerkers die – binnen de door de Omgevingswet en de projectorganisatie Omgevingswet gestelde kaders – nadenken over oplossingsrichtingen. Om tot inhoudelijke oplossingen – zoals het aanpassen van werkprocessen – te komen is het van belang ervaring op te doen met wat werken in lijn met de Omgevingswet betekent. De geïntroduceerde kernbegrippen geven hierbij richting, maar leiden ook tot dilemma’s:

Kernbegrip	Dilemma/ taai vraagstuk
Gebiedsgericht	<ul style="list-style-type: none"> • Hoe verbinding tussen de verschillende gebieden borgen? • Hoe verbinding met de gebieden van het sociaal domein organiseren (daar waar nodig)?
Bestuurlijke afwegingsruimte en maatwerk	<ul style="list-style-type: none"> • Hoe invulling aan afwegingsruimte? • Hoe organiseren we afwegingsruimte?
Participatie	<ul style="list-style-type: none"> • Hoe zorgen voor gelijk speelveld van initiatiefnemers (in plaats van ‘skyboxplanologie’) en vermijden van willekeur?

Kernbegrip	Dilemma/ taai vraagstuk
	<ul style="list-style-type: none"> Hoe ervoor zorgen dat informatie die het participatietraject oplevert voldoende bruikbaar is voor de afweging van het bevoegd gezag over de aanvraag? Hoe proces goed inrichten en waar aan toetsen? Hoe borgen van rechtmatigheid en juridische houdbaarheid van besluiten? Hoe vermijden van ellenlange procedures waarin de rechter bepaalt of de participatie goed is georganiseerd? Hoe de kosten van voortraject(en) te beheersen? Wanneer wel en wanneer niet een uitgebreid voortraject? Hoe ervoor zorgen dat gemeenteraad, college en ambtenaren meegaan in deze nieuwe rol van de gemeente (facilitator/mediator in plaats van regisseren)?
Ja, mits	<ul style="list-style-type: none"> Hoe omgaan met de spanning tussen oplossingsgericht werken ('ja, tenzij') versus omgaan met tegenstrijdige belangen en rechtszekerheid?
Integraal werken	<ul style="list-style-type: none"> Hoe doorlooptijden en kosten in de hand te houden? Voor welke vraagstukken is welke mate van integraliteit nodig? Welke specialismen er wanneer bij betrekken?²¹ Hoe integraal werken combineren met betrouwbare dienstverlening volgens standaard productie en vaste (keten)procedures?

3. Ervaring opdoen in de praktijk (kleinschalige experimenten en pilots)

Onze derde aanbeveling is om in de komende periode –samen met de betrokken medewerkers van verschillende programma's en teams in de organisatie– via experimenten te ontdekken hoe bijvoorbeeld participatie en integraal werken er in de dagelijkse praktijk concreet uit zal komen te zien. Het is van belang deze experimenten niet alleen inhoudelijk te evalueren, maar juist ook op samenwerking en werkwijze. In de workshop van 1 februari 2018 hebben wij met de deelnemers verkend wat interessante pilots zouden kunnen zijn om te experimenteren met het gedachtegoed van de Omgevingswet. Dit overzicht treft u aan in het volgende hoofdstuk.

Om succesvol te kunnen werken met pilots en experimenten in de veranderstrategie van de Omgevingswet, zien wij twee randvoorwaarden als cruciaal:

- Er moet voldoende tijd en budget beschikbaar zijn om te experimenteren, óók in een situatie met werkdruk. Deelnemers aan de workshop gaven aan dat er met een tijdschrijfsysteem wordt gewerkt binnen de gemeente Almelo. Binnen dit systeem is het dan van belang dat er uren beschikbaar zijn voor deelname aan een pilot.
- Om effectief te kunnen leren, is het van belang in te zien dat elke pilot 'gelukt' is, ook 'mislukte' pilots. De opbrengst van een mislukte pilot is immers meer inzicht in wat *niet* werkt. Dit kan weer input zijn voor een volgend experiment gericht op wat wel werkt. Zo ontstaat de leercyclus zoals genoemd bij aanbeveling 2. Het werken met pilots past daarmee in een cultuur waar experimenteren wordt beloond (en er niet afgerekend wordt op fouten).

²¹ Immers: hoe meer integraliteit, hoe meer uitdaging om doorlooptijden te halen. Daarbij geldt de spanning tussen enerzijds meer samenwerken en afstemmen versus de werkdruk die in de huidige situatie –als gevolg van de bezuinigingen– door sommigen wordt ervaren (zie de vorige paragraaf). Van belang hierbij om op te merken is dat de memorie van toelichting op de Omgevingswet beschrijft dat als uitgangspunt geldt dat de reguliere procedure (met een behandeltermijn van acht weken) wordt toegepast.

4. Deel en verdiep ervaringen

Met het uitvoeren van experimenten bereik je niet de gehele organisatie. Daarom is het goed om na te denken over de wijze waarop de opgedane kennis en ervaring binnen de organisatie wordt gedeeld en verspreid. Een goed communicatieplan kan hierbij helpen. Als onderdeel hiervan zouden bijvoorbeeld regelmatig (laagdrempelige) bijeenkomsten kunnen worden georganiseerd om ervaringen in pilots en experimenten te delen en de aandacht voor de invoering van de Omgevingswet vast te houden, dan wel te vergroten. Ruimte voor discussie is hier belangrijk om van elkaar te leren en de veranderingen vanuit de Omgevingswet te begrijpen. Deze bijeenkomsten zouden bijvoorbeeld (deels) opgezet kunnen worden in de lijn van de workshop die is georganiseerd op 1 februari 2018. De workshop op 1 februari bestond uit de volgende onderdelen:

- Inhoudelijke kennisoverdracht van het gedachtegoed van de Omgevingswet (in dit geval qua werkwijze, houding en gedrag).
- Groepsdiscussie over waar de organisatie staat in de huidige situatie.
- Met elkaar pilots bedenken over hoe de organisatie in beweging te krijgen richting de –vanuit het gedachtegoed van de Omgevingswet- gewenste situatie.
- Zelf ervaren wat het gedachtegoed van de Omgevingswet betekent qua benodigde houding & gedrag (met behulp van een speelse werkvorm).

5. Gebruik de leerervaringen om nieuwe activiteiten te definiëren en werkprocessen aan te passen

Met behulp van voortschrijdende inzichten – zowel vanuit de experimenten en pilots als het wet- en regelgevingstraject – kunnen in latere fases van de invoering van de Omgevingswet (vanaf volgend jaar) nieuwe activiteiten worden gedefinieerd. De leerervaringen vormen onder meer belangrijke input voor het aanpassen van de werkprocessen om de Omgevingswet uit te kunnen voeren.

Hoe nu verder?

Hoofdstuk 5

Dit hoofdstuk bevat het antwoord op de vraag: hoe nu verder? Daartoe duiden we eerst de veranderopgave van de Omgevingswet. Vervolgens formuleren we een aantal algemene aanbevelingen over de wijze waarop de gemeente Almelo invulling kan geven aan deze opgave. Tot slot komen we met een concreet overzicht van mogelijke activiteiten in het kader van de invoering.

Berenschot

5. Hoe nu verder?

5.1 Invoering van de Omgevingswet is een complexe veranderopgave

We zien de implementatie van de Omgevingswet als complexe veranderopgave. De implementatie van de Omgevingswet gaat niet alleen over een integratie en vereenvoudiging van regelgeving, maar vraagt ook veranderingen in organisatie, werkwijze, houding en gedrag van alle overheden en overheidsorganisaties die betrokken zijn bij de bescherming en ontwikkeling van de fysieke leefomgeving. Kernbegrippen hierbij zijn: integraal en gebiedsgericht werken, participatie en bestuurlijke afwegingsruimte. Goede samenwerking in de keten en digitale ondersteuning vormen belangrijke randvoorwaarden.

Een goede uitvoering van de Omgevingswet vraagt om verbinding van de verschillende relevante beleidsvelden (fysiek én sociaal), verbinding van beleid met uitvoering, verbinding van de Almelose ambtelijke organisatie met ketenpartners, initiatiefnemers en de omgeving van de initiatiefnemers. Om deze verbindingen te kunnen creëren is het van belang om een *samenhangende en geïntegreerde aanpak* te ontwikkelen voor de implementatie van de Omgevingswet.

Daarnaast geldt dat de gewenste situatie – na invoering van de Omgevingswet - niet ‘maakbaar’ en ‘planbaar’ is. Anders gezegd kan de gewenste situatie niet eenduidig gedefinieerd worden in termen van een SMART te bereiken resultaat. Het gaat meer om een (verander)richting waarin de organisatie zich beweegt, dan om een concreet te bereiken einddoel.

Omdat de toekomstige situatie een bewegend doel is, kan deze in onze ogen niet gerealiseerd worden zonder bewegingsruimte in de aanpak. Via experimenten (pilots) zal gaandeweg ('organisch') onderzocht moeten worden wat voor Almelo de gewenste toekomstige situatie is. Dit idee sluit aan bij hetgeen genoemd staat in het bestaande plan van aanpak van de Omgevingswet voor de gemeente Almelo ("Almelo, we doen het samen!"): de implementatie kan niet worden gedaan aan de hand van een blauwdruk, maar zal deels via een organisch proces moeten worden uitgevoerd.

5.2 Algemene aanbevelingen

De beschreven complexiteit van de implementatie van de Omgevingswet vraagt om een goede veranderstrategie. Hiertoe hebben we de volgende drie aanbevelingen, waarin de verschillende sporen in deze impactanalyse samenkomen:

- 1) Start een programma
- 2) Kies voor een gefaseerde implementatie
- 3) Experimenteer en leer

Hierna gaan we nader in op deze aanbevelingen.

1. Start een programma

De Omgevingswet vraagt zowel om technisch-inhoudelijk veranderingen (opstellen omgevingsvisie en omgevingsplan, aansluiten op het Digitaal Stelsel Omgevingswet etc.) als om de ontwikkeling van kennis en vaardigheden om de wet uit te voeren en met de nieuwe instrumenten te werken. Wij adviseren daarom te kiezen voor een strategie die enerzijds gericht is op het tijdig doorvoeren van de gevraagde technisch-inhoudelijke veranderingen en anderzijds op het ontwikkelen van de benodigde kennis en vaardigheden door middel van het experimenteren met werken volgens de Omgevingswet.

Onze eerste algemene aanbeveling is om een programma in te richten voor de implementatie van de Omgevingswet en het realiseren van de gevraagde veranderingen. Een programmatische veranderaanpak maakt het mogelijk om te sturen op de beoogde effecten (een organisatie die klaar is om de Omgevingswet uit te voeren) en biedt ruimte om gedurende de uitvoering ervan bij te sturen. In het programma moeten ambities, beoogde effecten, projecten en activiteiten in samenhang worden gebracht. Voor de uitvoering ervan is een goede relatie met de lijnorganisatie van belang.

Vanwege de brede impact van de Omgevingswet raden we aan om een multidisciplinair programmateam te formeren. Het programmateam vervult idealiter een ambassadeursrol en verzorgt de verbinding naar verschillende onderdelen van de organisaties. Belangrijke randvoorwaarde is dat de leden van het programmateam voldoende tijd krijgen om zich in de Omgevingswet te verdiepen, projecten uit te voeren, hierop te reflecteren en gewenste veranderingen aan te jagen.

De eerste opdracht voor het programmateam is het gezamenlijk opstellen van een programmaplan voor 2018, met een doorkijk naar de jaren 2019 en 2020. Het programmaplan dient zowel de visie van de gemeente Almelo op de implementatie van de Omgevingswet te beschrijven als een overzicht te geven van welke implementatieactiviteiten de gemeente uitvoert. We adviseren om in de visie in te gaan op hoe de gemeente intern én extern om wil gaan met de Omgevingswet. Het is van belang om hierover op korte termijn met de nieuwe gemeenteraad in gesprek te gaan. Zo ontstaat zich op de contouren van de gewenste (toekomstige) situatie en daarmee de veranderrichting. Belangrijke ingrediënten voor de visie vormen de kernbegrippen van de Omgevingswet, zoals eerder geïntroduceerd:

- In hoeverre en op welke wijze wil Almelo *gebiedsgericht werken*?
- Hoe geeft Almelo invulling aan *bestuurlijke afwegingsruimte*?
- Welke mate van *integraal werken* streeft Almelo wanneer na?
- *'Ja, mits'* houding ten opzichte van initiatiefnemers en *participatie*. Hoe gaat Almelo hiermee aan de slag en welke dienstverlening past hierbij?

Op basis van voortschrijdende inzichten – zowel vanuit praktijkervaringen als het wet- en regelgevingstraject – kan het programmateam gedurende het jaar nieuwe activiteiten benoemen en voor 2019 en 2020 nieuwe programmaplannen opstellen. De programmaplannen dienen in onze ogen steeds te worden vastgesteld door het college en de raad. Dit vanuit het oogpunt van het borgen van commitment van het college bij het realiseren van het plan én om ervoor te zorgen dat –per fase– de noodzakelijke middelen worden vrijgemaakt.

Ook adviseren we om de voortgang van uitvoering van het programmaplan met enige regelmatig op de agenda van de gemeenteraad te zetten. De implementatie van de Omgevingswet en de ontwikkeling van nieuwe instrumenten zoals de omgevingsvisie vallen immers in de nieuwe college- en raadsperiode. Inhoudelijk wordt om politieke keuzes gevraagd (welke kwaliteit van de leefomgeving streeft Almelo na?) en tegelijkertijd vinden ook verschuivingen in rollen en verantwoordelijkheden van college en raad plaats.

2. Kies voor een gefaseerde implementatie

In de tweede plaats adviseren wij om de implementatie van de Omgevingswet gefaseerd uit te voeren, om zo ruimte te bieden voor een dynamische (organische) ontwikkeling van het programma én om de financiering behapbaar te maken. Hierbij raden we aan onderscheid te maken naar drie fases, te weten *richten*, *inrichten* en *verrichten*, die ieder een andere focus in activiteiten kennen. In onderstaand figuur hebben we deze fasering schematisch weergegeven.

Daarnaast is het van belang om steeds per fase zorgvuldig te monitoren tot welke resultaten de implementatieactiviteiten leiden – en wellicht nog belangrijker – welke lessen Almelo hieruit leert. Zo kan het programma waar nodig worden bijgesteld, creëert Almelo de benodigde bewegingsruimte en kunnen het college en de raad op de hoogte worden gehouden van de voortgang van de uitvoering ervan.

3. Experimenteer en leer

Een goede manier om te leren werken met de Omgevingswet is in onze ogen het experimenteren met de nieuwe kerninstrumenten en werkwijzen die passen bij de Omgevingswet. De beste leerervaringen zijn die uit de praktijk. Daarom bevelen wij aan om al tijdens de implementatie via pilots en experimenten -zo veel mogelijk- te werken in de geest van de Omgevingswet. Vervolgens is het van belang de inhoudelijke opbrengsten van elke pilot én de samenwerking en werkwijze steeds te evalueren. Deze leerervaringen kunnen vervolgens gedeeld worden met anderen binnen en buiten de gemeentelijke organisatie. Op deze wijze ontstaat de benodigde leercyclus van ontwikkelen, experimenteren en leren (zie hoofdstuk 4.)

We adviseren daarom om zo snel mogelijk pilots en experimenten te benoemen en zo gericht ervaring op te gaan doen met werken in de geest van de Omgevingswet: gebiedsgericht, participatief en integraal werken, met ruimte voor maatwerk en een constructieve houding ten opzichte van initiatieven. Dit kan door aan de slag te gaan met de nieuwe kerninstrumenten (omgevingsvisie, programma's en omgevingsplan), maar ook door onderzoeken te starten en met praktijksituaties te oefenen of deze te simuleren. Hierbij is het steeds de kunst om te handelen volgens de kernbegrippen of te werken met aspecten van de Omgevingswet. Denk aan het uitvoeren van een analyse naar omgevingswaarden (wat zijn dat precies, hoe wil Almelo hier invulling aangeven?) of het ontwikkelen

en oefenen van nieuwe werkwijzen, bijvoorbeeld om te komen tot integrale afwegingen (fysiek én sociaal) bij de beoordeling van nieuw initiatieven.

5.3 Routeplanner en mogelijke activiteiten

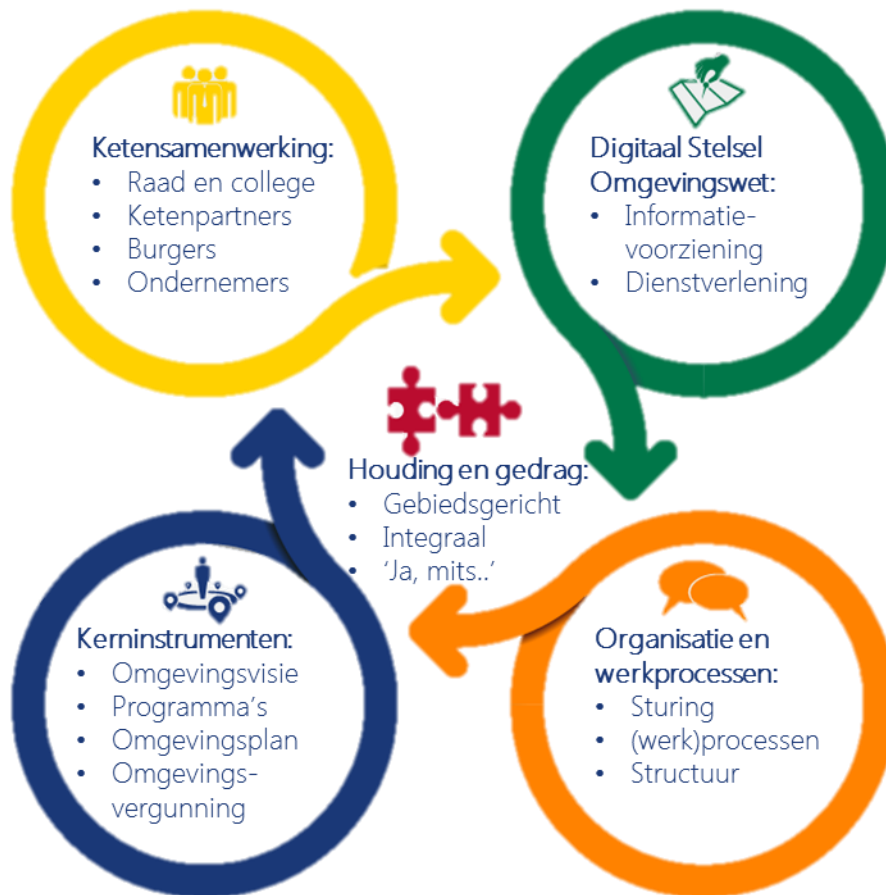
De routeplanner voor de Omgevingswet²², die Berenschot in samenwerking met het programma 'Aan de slag met de Omgevingswet' heeft ontwikkeld biedt een goede basis voor het maken van een planning voor het implementeren van de Omgevingswet bij de gemeente Almelo. In het nu volgende overzicht hebben we ter indicatie onze algemene aanbevelingen en de aanbevelingen voor de verschillende sporen in de tijd uitgezet. Voor al deze sporen adviseren we om in een programmaplan jaarlijks specifieke activiteiten uit te werken.

	2018			2019				2020					
	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4		
Algemeen													
Inrichten programma													
Opstellen en vaststellen programmaplan													
Monitoren voortgang programma	Doorlopend												
1. Kerninstrumenten (visie en beleid)													
Ontwikkelen omgevingsvisie													
Opstellen integrale omgevingsverordening													
Gebiedsgerichte uitwerking omgevingsvisie													
2. Digitalisering en ICT													
Realiseren randvoorwaarden 2021													
3. Werkwijze, houding en gedrag													
Uitvoeren experimenten en pilots													
Deel en verdiep ervaringen													
Voorbereiden aanpassen werkprocessen													
	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4		

²² Zie <https://aandeslagmetdeomgevingswet.nl/aandeslag/zelf-aan-de-slag/routeplanner/>

5.4 Mogelijke pilots en experimenten

Om structuur te bieden aan de nieuw te ontwikkelen pilots én als check dat voor alle relevante thema's pilots worden ontwikkeld, hebben we de zogenaamde 'schijf van vijf' ontwikkeld. De nu volgende figuur laat deze 'schijf van vijf' zien.

De gedachte achter de 'schijf van vijf' is dat elke pilot minimaal één van de thema's per blokje moet omvatten. Hierdoor wordt geborgd dat pilots gestructureerd en in samenhang met elkaar ontwikkeld worden. Tijdens de workshop op 1 februari 2018 (zie hoofdstuk 4) hebben we met een brede groep medewerkers gebrainstormd over mogelijke pilots en experimenten in Almelo. Hieruit kwam naar voren dat er al diverse activiteiten lopen binnen de gemeente met een pilotachtig karakter. Voorbeelden zijn:

- Er is een raadsavond georganiseerd met casuïstiek van de omgevingsvisie.
- Er vindt een pilot rondom een leeg schoolgebouw (Heemde) plaats.
- In twee wijken worden in het kader van "gezond in de stad" gesprekken gevoerd met inwoners.

Naast deze voorbeelden zijn er diverse nieuwe suggesties gedaan. Deze hebben we in de hiernavolgende tabel opgenomen en geordend naar de onderdelen van de 'schijf van vijf'.

Pilot	Toelichting	Aspect(en) uit de schijf van vijf
Talentengroep	<ul style="list-style-type: none"> Zet een talentengroep van ca. 10 medewerkers op die actief meedenkt met de visie op de gemeente Almelo voor de komende jaren (bijvoorbeeld 'Almelo in 2030'). Werf deze groep via de digitale klussenbank. Randvoorwaarde: akkoord college en gemeentesecretaris 	<ul style="list-style-type: none"> Kerninstrument: omgevingsvisie Ketensamenwerking Houding en gedrag
Prijsvraag afval en energie	<ul style="list-style-type: none"> Schrijf een prijsvraag uit hoe actuele thema's als afval en energie (zoals aardgasvrij wonen) gecombineerd verwerkt kunnen worden in de omgevingsvisie 	<ul style="list-style-type: none"> Kerninstrument: omgevingsvisie Organisatie en werkprocessen Houding en gedrag
Stadsstrand	<ul style="list-style-type: none"> Ga met een 'ja, mits' houding aan de slag met een initiatiefnemer die in de zomerperiode een stadsstrand wil openen in het centrum van Almelo. Randvoorwaarde is dat bij de participatie nadrukkelijk ook de andere horeca ondernemers in het centrum betrokken worden 	<ul style="list-style-type: none"> Kerninstrument: Omgevingsvergunning Ketensamenwerking: college, ambtenaren en burgers/ ondernemers Houding en gedrag
GGZ	<ul style="list-style-type: none"> Doordenk het wijzigen van een GGZ-bestemming in sommige gebieden om concentratie van sociale problemen te voorkomen. 	<ul style="list-style-type: none"> Ketensamenwerking Houding en gedrag
Regels voor de binnenstad	<ul style="list-style-type: none"> Inventariseer alle regels rond wonen in de binnenstad en beoordeel deze op meerwaarde. Doordenk het bieden van ruimte voor terrassen in de binnenstad. 	<ul style="list-style-type: none"> Kerninstrument: omgevingsplan Houding en gedrag
Integraal toezicht en handhaving	<ul style="list-style-type: none"> Experimenteer in een gebied met integraal toezicht en handhaving (toezichthouders die 'ogen-en-oren' vormen voor andere toezichthouders). 	<ul style="list-style-type: none"> Houding en gedrag Organisatie en werkprocessen
Stages en meeloopdagen	<ul style="list-style-type: none"> Zet een programma van interne stages / meeloopdagen op (breder dan het fysieke domein). 	<ul style="list-style-type: none"> Houding en gedrag Organisatie en werkprocessen
Participatie	<ul style="list-style-type: none"> Inventariseer de doorlopen participatietrajecten en kom tot een beleidskader met daarin aandacht voor het doel van participatie (acceptatie en/of draagvlak), procescriteria, randvoorwaarden enz.). 	<ul style="list-style-type: none"> Houding en gedrag Organisatie en werkprocessen
Casus 'Hagenpark en Naturhus'	<ul style="list-style-type: none"> Doordenk de casus 'Hagenpark en Naturhus' vanuit het perspectief van de Omgevingswet. 	<ul style="list-style-type: none"> Kerninstrumenten Houding en gedrag
Organiseer reflectie van buiten	<ul style="list-style-type: none"> Inventariseer een aantal cases, breng de regelgeving daaromheen in kaart en laat niet-specialisten de meerwaarde van de regels beoordelen. 	<ul style="list-style-type: none"> Kerninstrumenten Houding en gedrag
Op zoek naar strijdigheden	<ul style="list-style-type: none"> Neem een aantal strijdigheden ten opzichte van het bestemmingsplan onder de loep en bepaal hoe daar vanuit de filosofie van de Omgevingswet mee omgegaan zou kunnen worden. 	<ul style="list-style-type: none"> Kerninstrumenten

Impactanalyse Omgevingswet

Bijlagen

Berenschot

Bijlage 1: Overzicht gesprekspartners

Namen	Focus	Datum
Irene ten Seldam	Kerninstrumenten	16 oktober 2017
Janke Krommendijk, Hennie van Rinsum	Kerninstrumenten	16 oktober 2017
Peter Leferink, Henk Nijkamp, Christa Arkink	Kerninstrumenten	16 oktober 2017
Corrie Steenbergen, Dörte Jurgensen	Kerninstrumenten	16 oktober 2017
Henk Blok, Marlies Krul	Kerninstrumenten	25 oktober 2017
Frederik van Ardenne, Saïd Benayad, Miranda Diependaal	Alle sporen	25 oktober 2017
Sander Weertman, Leo Boogerd, Ditty Oegema	Kerninstrumenten	25 oktober 2017
Gerben van der Tang, Alain Smit	Kerninstrumenten	31 oktober 2017
Sander Weertman, Geert-Jan Ketelaar, Bas Tapper, Elbert Jasper, Rik Engbers, André Weeink, Anne-Marie Oost	ICT en Digitalisering	31 oktober 2017

Bijlage 2: Overzicht vigerende bestemmingsplannen

Bestemmingsplan	Datum van vaststelling
Woningen Het Kalkhaar	9-01-18
XL Businesspark Twente tranches 1 en 2	19-12-17
Oude Wierdenseweg 1a	19-12-17
Agaatstraat Het Weggeler Noord	10-10-17
Hoek Lohuisstraat_Bornsestraat	10-10-17
Buitengebied correctieve herziening	18-07-17
Sniederhof_20-24	7-03-17
XL Businesspark Twente tranche 3	31-01-17
De Ruyterstraat 3	22-11-16
Maatkampshoek	11-10-16
Maatkampsdwarsweg ong Bornerbroek	11-10-16
Bolchersdwarsweg 1	13-09-16
Bornsestraat 293 eo	13-09-16
Moskee Bellavista-terrein	12-07-16
00031-Binnenstad_Haven-Zuid eo	12-07-16
Bavinckel	24-05-16
Wierdensestraat 226	12-04-16
Gravenallee 10a en 10b	9-02-16
Muldersweg_Entersestraat	15-09-15
Haghoeksweg 2	15-09-15
Watertoren Reggestraat 9	30-06-15
Gebr. Van Doorenstraat 8-10_Hedeveld 92	21-04-15
Pepershaar 2-2a	17-03-15
Haven Noordzijde 37	3-03-15
Kanaalweg 9	10-02-15
Parapluerziening Geluidzone Industrierreinen Noord	27-01-15
Bornsestraat 271-275	27-01-15
Robbenhaarsweg tussen nrs 2 en 4	2-12-14
Dollegoor-Slachthuisgade	18-11-14
Eiveko	28-10-14
Wierdensestraat 157H_Uitbreiding Mosterdpot	7-10-14
Heracles	2-09-14
Bornerbroeksestraat 79-89	1-07-14
Breesegge 3	1-07-14
Almelo Noord Oost_Bakhuijs Roozeboomlaan	24-06-14
Landinrichting Enter Ypelo	11-02-14
Woongebied Indie - Deel 1	17-12-13
Stadsrandgebied Almelo Noord	19-11-13

Bestemmingsplan	Datum van vaststelling
Thorbeckelaan	19-11-13
Berkelstraat 2	1-10-13
Centrum	17-09-13
Eugeria	17-09-13
Christoffel locatie	3-09-13
Westelijke Groene Long	20-06-13
Zuidentree	18-06-13
Aadorp_Bruglaan 19a	18-06-13
Medisch Centrum Bornerbroeksestraat	18-06-13
Rohof - Goossenmaat	11-06-13
Centrum Zuid	11-06-13
Bouwkavel Robbenhaarsweg	11-06-13
Muldersweg	21-05-13
Sluitersveld	26-03-13
Kollenveld-Bornsestraat	12-03-13
Mooie Vrouwenweg 53	12-03-13
Stobbenhorst 1	12-02-13
Nijrees Zuid	15-01-13
Nijrees Noord	18-12-12
Tusveld 77	18-12-12
Hoek Kerkhofsweg_Ootmarsumsestraat	4-12-12
Schuilburglaan Transformatiestation	4-12-12
Centrum Oost	16-10-12
Herziening Doorbraak, omgeving Wolbeslanden Bornerbroek	2-10-12
Kunsthof Indie	2-10-12
Kerkelanden e.o.	18-09-12
Rietstraat 152-154	18-09-12
Stadsrandgebied Almelo Noord-Oost	18-09-12
Woonboulevard eo	3-07-12
Nijrees	12-06-12
Elisa Hof	8-05-12
Ossenkoppelerhoek	13-03-12
Entersestraat 12	28-02-12
Waterrijk_Almelo_fase1	17-01-12
Nieuwland	20-09-11
Markgraven	12-07-11
Aalderinkshoek	28-06-11
Aadorp Kerkhofsweg	28-06-11
Het Weggeler Noord	17-05-11
De Velden, 1e fase Ontwikkeling Indie Almelo	19-04-11

Bestemmingsplan	Datum van vaststelling
Windmolenbroek - Groeneveld	5-04-11
Schelfhorst	5-04-11
Buitengebied Almelo	29-03-11
Noord Turfkade	25-01-11
Lateraalkanaal	25-01-11
Bestemmingsplan Workerlanden	14-12-10
Noordbroek 15	14-12-10
Almelo Noord Oost	14-04-10
Bedrijvenpark Twente_Wendelgoor	7-04-10
Part herz Aadorp Wilgenstraat 66	15-12-09
Primulastraat	14-10-09
Oost Hofkamp_Paradijs	20-08-09
Zuid Bornerbroek partiele herziening Lange Voort	8-07-09
Uitwerkingsplan Regionaal Bedrijventerrein Twente (RBT) 1e tranche	2-06-09
Noord Aadorp	13-05-09
Zuid_Bornerbroek	9-03-09
Bedrijventerrein Buitenhaven Noordbroek	22-10-08
Binnenstad Westeres	30-07-08
Regionaal Bedrijvenpark Twente (RBT)	26-03-08
Bornsestraat-Drienemanslanden	27-02-08
Zuid IISPA locatie	5-09-07
Haghoek Rosarium	3-04-07
Maatkamps Landen Bornerbroek	16-11-06
De Riet Noord	30-08-06
De Riet Zuid	30-08-06
Nijreessingel	3-05-05
De Doorbraak	17-03-05

Bijlage 3: Overzicht vigerende verordeningen

Verordening	Onderwerp
Afvalstoffenverordening gemeente Almelo 2013	Milieu
Beleidsregel "Omgaan met afval in de bodem"	Milieu
Beleidsregel "Inzet geluidsaneringsgelden gemeente Almelo"	Milieu
Beleidsregel achtergrondwaarden en terugsaneerwaarden bodemsanering	Milieu
Beleidsregel bodemnotitie	Milieu
Beleidsregel consumentenvuurwerk	Milieu
Beleidsregel Geluid in de Algemene Plaatselijke Verordening	Milieu
Bomenverordening	Milieu
Verordening geurhinder en veehouderij Bornerbroek 2010	Milieu
Verordening geurhinder en veehouderij XL Park, tranche 3a	Milieu
Algemene Plaatselijke Verordening (APV) (deels)	Overig
Algemene verordening ondergrondse infrastructuur	Ruimtelijke ordening, verkeer en vervoer
Beleidsregel reclameborden en uitstallingen	Ruimtelijke ordening, verkeer en vervoer
Beleidsregels naamgeving en adressering gemeente Almelo 2013	Ruimtelijke ordening, verkeer en vervoer
Beleidsregels voor de toepassing van planologische gebruiksactiviteiten 2015	Ruimtelijke ordening, verkeer en vervoer
Bouwverordening Almelo	Ruimtelijke ordening, verkeer en vervoer
Erfgoedverordening 2014	Ruimtelijke ordening, verkeer en vervoer
Havenverordening Almelo 2015	Ruimtelijke ordening, verkeer en vervoer
Nadere regels Havenverordening 2015	Ruimtelijke ordening, verkeer en vervoer
Parkeerverordening 2007	Ruimtelijke ordening, verkeer en vervoer
Ruimtelijke beleidsregels voor de huisvesting van horeca-inrichtingen op bedrijventerreinen	Ruimtelijke ordening, verkeer en vervoer
ruimtelijke beleidsregels voor de huisvesting van kinderopvang	Ruimtelijke ordening, verkeer en vervoer
Verordening naamgeving en adressering gemeente Almelo 2013	Ruimtelijke ordening, verkeer en vervoer
Verordening op de verblijfsrecreatie in Almelo	Ruimtelijke ordening, verkeer en vervoer

Bijlage 4: Analysemodel werkwijze, houding & gedrag

De nu volgende tabel geeft –op basis van de in de rapportage genoemde kernbegrippen van de Omgevingswet– een samenvattend overzicht van de benodigde werkwijze, houding en gedrag voor een gemeentelijke organisatie (inclusief de benodigde competenties).

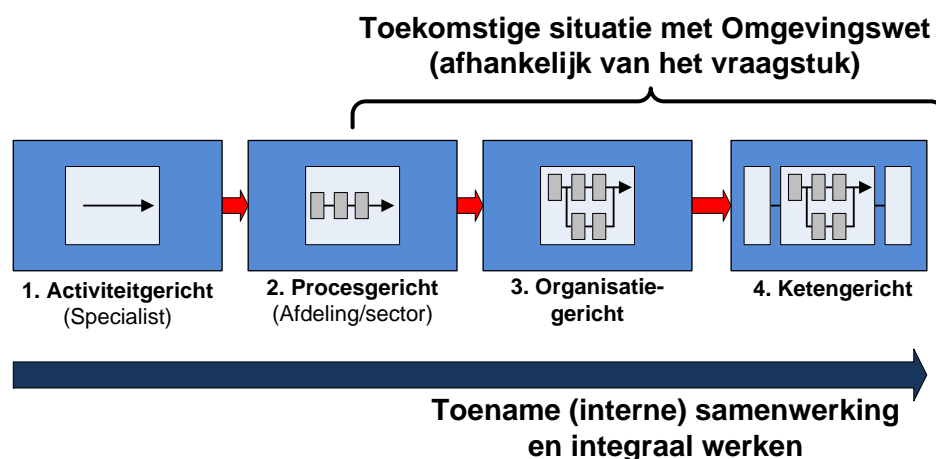
Kernbegrippen Omgevingswet	Consequentie voor werkwijze, houding & gedrag gemeentelijke organisatie (en benodigde competenties ²³)
Gebiedsgericht/ maatwerk	<ul style="list-style-type: none"> • Redeneren vanuit een gebied en gewenste omgevingswaarden (omgevingsbewust) • Verschillen durven laten ontstaan tussen gebieden (uitlegbaar) • Meer flexibiliteit en ruimte voor initiatieven; meer lokaal maatwerk
Bestuurlijke afwegingsruimte	<ul style="list-style-type: none"> • Variëren in instrumenten om doelen te realiseren (politieke sensitiviteit) • Om kunnen gaan met verschillende belangen; afwegen tussen waarden (b.v. lucht versus geluid); per gebied binnen bandbreedte andere normen stellen (politieke sensitiviteit / verbinden) • Flexibiliteit van bestuur en het vermogen om uit te kunnen dragen op welke grond keuzes gemaakt worden
'Ja, mits'	<ul style="list-style-type: none"> • Van 'nee tenzij, naar ja mits', oftewel uitgaan van vertrouwen, meedenken, ontwikkelingen mogelijk maken; flexibiliteit • Pro-actief omgaan met tegenstrijdige belangen; bredere belang(en) voor de gemeente kunnen zien; bredere kennis opdoen; meer eigen afwegingen van de professional
Participatie	<ul style="list-style-type: none"> • Interactie met burgers en bedrijven wordt meer gelijkwaardig, faciliterend, oplossingsgericht; vanaf de start betrekken
Integraal werken	<ul style="list-style-type: none"> • Van taakgericht naar opgavegericht • Ontschotting: van hokjesgeest per expertise naar teamspel over meerdere expertises heen; daarom meer samenwerken en afstemmen • Van scheiding beleid en uitvoering naar koppeling beleid en uitvoering in een dynamische cyclus • Meer samenwerken met andere overheden/ uitvoeringsorganisaties (netwerken) • Competentie om buiten de eigen kaders te kijken

Voor het in kaart brengen waar een organisatie staat qua benodigde werkwijze, houding en gedrag, hanteren wij het volgende model. Dit model gaat in de basis uit van vier ontwikkelingsniveaus waarin een organisatie zich qua mate van integraal werken kan bevinden. De nu volgende tabel laat deze vier ontwikkelingsniveaus zien.

²³ Deze competenties sluiten aan bij de competenties zoals genoemd in de 'Gespreksstarter Veranderprofielen Omgevingswet'; een uitgave van het landelijke programma 'Aan de slag met de Omgevingswet'.

Ontwikkelingsniveau	Toelichting
1. Activiteit	<ul style="list-style-type: none"> • Zo goed mogelijk je eigen werk doen • Goed vakmanschap staat centraal <p><i>Voorbeeld: schrijven van een milieukundig advies (zonder toetsing met collega's van economie, verkeer, geluid, ecologie, erfgoed, etc.)</i></p>
2. (Werk)proces	<ul style="list-style-type: none"> • Zo goed mogelijk samen met collega's het werkproces uitvoeren <p><i>Voorbeeld: één specifiek vergunningverleningsproces, zoals een horecaverunning</i></p>
3. Organisatie	<ul style="list-style-type: none"> • Zo goed mogelijk -over werkprocessen heen- de doelen van de organisatie realiseren én de doelen van initiatiefnemers • Over je eigen werkproces(sen) en organisatieonderdeel heen kunnen kijken; integraal kunnen werken <p><i>Voorbeeld: afstemming vergunningsprocessen t.b.v. horeca (omgevingsvergunning, horecaverunning, vergunning voor gokautomaten en terras etc.)</i></p>
4. Keten	<ul style="list-style-type: none"> • Afspraken met ketenpartners over gezamenlijke realisatie van beleidsdoelen • Ketenbreed intensieve samenwerking; o.a. uitwisseling van kennis en capaciteiten <p><i>Voorbeeld: afstemming vergunningverlening met externe partners, zoals provincie, waterschap, Veiligheidsregio of Omgevingsdienst</i></p>

De nu volgende figuur geeft een grafische weergave van de vier ontwikkelingsniveaus. De figuur laat tevens zien dat – afhankelijk van het vraagstuk – het gedachtegoed van de Omgevingswet een transitie vraagt van primair *activiteit- en procesgeoriënteerd* werken naar *organisatie- en ketengeoriënteerd* werken.

De volgende stap in onze analyse is inventariseren op welke niveau de organisatie van de gemeente Almelo functioneert qua werkwijze. Om het begrip 'werkwijze' te concretiseren hebben wij dit begrip vertaald naar vier hoofdthema's:

- Sturing. Bij sturing gaat het om de vraag hoe bestuur, leidinggevend en medewerkers resultaten (doelen) willen realiseren.
- Structuur. Structuur beschrijft de vorm en werking van de organisatie v.w.b. de 'harde' formele regels.
- (Werk)processen. (Werk)processen zijn logisch geordende activiteiten, gericht op het bereiken van resultaten.

- Informatievoorziening. Bij informatievoorziening gaat het om het tijdig kunnen beschikken over de juiste informatie.

Voor elk van deze vier hoofdthema's is een aantal subthema's benoemd. Voor elk subthema hebben wij met de deelnemers aan de workshop van 1 februari 2018 in kaart gebracht op welk van de eerder genoemde vier ontwikkelingsniveaus de organisatie zich bevindt in de huidige situatie.